

د بدخشان ولس په زیان اومصیبت کې شریک یو!

تحریک

نهم کال څلورمه گڼه، پرلپسې ۸۰ گڼه، غوايي ۱۳۹۳ل جمادي الثانيه ۱۴۳۵ق، اپريل ۲۰۱۴م

کرکړه حقيقت او د پېښو وچولنه

طالب دولسي مقاومت نوم دی

هندي ټاکنې! راتلونکي هدر اعظم اود مسلمانانو برځه لیک!

د حماس او الفتح تر منځ د سولې دنوي توافق په اړه اندېښنې او هیلې

امريکاله افغانستان څخه له وتوورسته چيرته غي؟

امريکاپه مصر کې څه غواړي؟
ناکامي نظام سرمايه داري و کمونيستي

نهم کال څلورمه مېنه - پرلپسې ۸۰ مېنه - غوايي ۱۳۹۳ ل، جمادي الثانيه ۱۴۳۵ ق - فروري ۲۰۱۴ م

سرليک

امتياز :

دامتياز خاوند : دافغانستان اسلامي امارت

د فرهنگي چارو کميسيون

مسؤل مدير : عبيد تنوير

ليکوال پلاوي : ډاکټر صابر ، حميد ،

جميل مېرني او افضل

محمد تراب

گډون :

افغانستان : ۱۸۰ افغانی

پاکستان : ۲۴۰ کلداری

امريکا : ۶۰ ډالره

اروپا : ۶۰ يورو

يوه مېنه : ۱۵ افغانی

۲۵ کلداری

يادونه

حتمي نه ده چې په څرک کې خپرې شوې مقالې
د ادارې د پاليسي ترجماني وکړي هره ليکنه د ليکوال
خپل نظر دی.

پټي :

تخنيکي چارې : عابد مجاهد

کابل : د څرک دفتر

srak_111@yahoo.com

مخ	عنوان	مېنه
۱	سرليکنه.....	۱
۲	داشغالگرو تر چتر لاندي ټاکنې نه مشروعييت لري....	۲
۳	امريکا له افغانستان څخه له وتو وروسته چير ته ځي.	۳
۴	د ثور داوومي او اتمې تاريخي پس منظر	۴
۵	امريکا نسل اينده مارا بسوي تباهي ميکشان	۵
۱۰	هندي ټاکنې راتلونکي صدر اعظم اود مسلمانانو.....	۱۰
۱۲	په بدخشان او پنجشير کې حقپالونکي معرکې.....	۱۲
۱۵	د شهيد مولوي نور قاسم حيدري ياد	۱۵
۱۷	ناکامي نظام سرمايه داري و کمونيستي	۱۷
۱۸	اهل سنت والجماعت يا ناجيه فرقه	۱۸
۲۰	د حماس او الفتح تر منځ د سولې د نوي توافق په اړه....	۲۰
۲۴	د پکتیکا په ولايت کې د علم رڼا او د عرفان وړانگې	۲۴
۲۸	تربيت ايماني کوډکان.... چرا	۲۸
۳۲	په افغان ناروغانو د هندوستان دروغتونونو د سودا....	۳۲
۳۴	داسې قيصه چې ژر اوډايمان تازگي پکې نغښتې	۳۴
۳۵	گلکشونه	۳۵
۳۶	د بنديانو د کميسيون له مسؤل سره مرکه	۳۶
۳۸	د زلزلو حقيقت او د پښېدو وجوهات يې	۳۸
۴۴	امار کشور اسلام	۴۴
۵۳	د کندهار زندان د ماتېدو په وياړ	۵۳
۵۵	امريکا په مصر کې څه غواړي؟	۵۵
۵۹	طالب دولسي مقاومت نوم دي	۵۹
۶۱	په افغانستان کې د عيسايت زمينه	۶۱
۶۳	د شهيد قاري فيض محمد سجاد ژوند ته کتنه	۶۳
۶۵	برماکي د بشريت ضد ستر دولتي اقدام اود نړۍ	۶۵
۷۱		۷۱

دبدخشان ولس په زبان اومصیبت کې شریک یو !

دافغانستان دمسلمان او کړیدلي ولس دری نیمې لسیزې کې اوونه ، تراژیدی ، فقر غربت اوډول ډول ناوړینونه چې تپل شوو جگړو افغانانو ته په میراث پري ایښي اولاهم دغه مظلوم ولس دهغو په لمبو او تاوونو کې سوځي او نړیوال اسلام دښمنه قوتونه له یوې نه بلې ورځې ته دغه اور او تاو زیاتول غواړي ؛ ورسره په خواکې طبعي افتونو اوانساني فاجعو هم له افغانانو مخ ندی اړولی اووخت په وخت یې دلوپوزیانو نو اومصیبتونو په خونړیو څپو کې راییساروي .

دثور میاشتي په ۱۲ نیټه دبدخشان ولایت دارگون په ولسوالۍ کې دغره اوځمکي دښویدو له امله چې لوی کلي یې ډوب اوپه زرهاو اوانسانان یې تري تم کړل ، هغه المناکه اوستره انساني فاجعه ده چې افغانان یې سخت ودر ډول اود تیرو دری نیمولسیزو دغمونو او ویرو نو بیا ورپې نور هم ودر وند کړ !

دراپورونو له مخې دځمکي او غره دښویدو په پیښه کې ۳۰۰ سوه کورونه ډوب او غرق شوي ، له ۲۵۰۰ سوو تنو زیات خلک پکې تري تم اوله منځه تللي اوهم په زرگونو کورنۍ چې نوموړي سیمي ته نیږدي وي دښتو او غرونو ته له ویرې تښتیدلي اودښنه اسمان لاندې شپې ورځې سبا کوي .

تر ټولو دځور او تاسف ځای خودادی چې دکابل بې کفایتۍ اوبې رحمۍ اداري اومحلي چارواکو ددې پر ځای چې دحادثې په روميوساعتونو کې هلته ځان ورورسوي ، مړي او ټپیان دپیښې له ځایه راوباسي اویامتاثرینو ته اولیه کمکونه اوعاجلي مرستې ورسوي ، دمحلي خلکو دویناوو مطابق دوی ۲۴ ساعته هیڅ دولتي مرسته اودخالت ونه لید. بلکې تنها دشاوخوا سیمو عامو وگړو له خپلو کولنگونو ، چاریو اودودیزو وسایلو سره دمرستې اوخواخوږۍ په نیت هلته راورسیدل ، چې هغوی هم دځمکي او غره ددوهم ځلي حرکت له امله دپیښې په ځای کې راگیر اوزیاتره یې ترانبارونو خاورو او ډبرو لاندې شول .

دکابل ناترسه چارواکو خویوه بله ناروا داهم کړي چې دپیښې دقیق ارقام اودزیان کچه یې تر ۲۴ ساعته میدیاته نه په ډاگه کوله ترڅو په نړیواله سطحه داورگون له انساني فاجعې سره همدردي وشي اوعملې مرستې راورسېږي ، دغه ډول دکریم خلیلي په مشرې چې کوم دولتي پلاوی سیمي ته ولاړ ، هغوی هم پرته له څو کار ټنو چاکلیټونو اویسکوتو نور هیڅ هم زیان من شوو خلکو ته ورنکړل ، بلکې ټوله حواله اوبروسه په خارجي مرستووه چې کیدای شي دنیاوالو ضمیر راویښ شي اویوڅه مرستې راواستوي .

خو افغانان پوهیږي چې ددغور سمي شرمېنانو اولیوانو په وجود او شتون کې به دبدخشان لري پر تي اومصیبت څپلي نقطې ته څه ډول کمک اوپه کومه اندازه مرسته له داړه مارانو راتیره اوورسیږي ؟

مونږ په داسې حال کې چې دارگون دغره دښویدلو پیښه یوه لویه انساني فاجعه او المناکه حادثه بولو. له قربانیانو او ورسته پاته کورنیو اودوستانو سره دغه ستر غم اود درد شریک اوځان ورسره یو برابر شمیرو ، الله تعالی دې دپیښې په قربانیانو خپل بې شماره رحمتونه نازل کړي ، متاثرینو او ټپیانو ته دې لوی رب جل جلاله کامل عافیت اوپه دنیاواو آخرت کې ښه عوضونه نصیب ورکړ ځوي . امین

داشغالګرو ترچتر لاندې ټاکنې

نه مشروعیت لري او نه بقا !

عبيد تنوير

د حیرانتیا وړ خبره خداده چې د انتخاباتو دورې په سهار (۹) بجو چې لاهم په رشوت اخستل شوي خلک په دې فکر کې وو چې خپله رایه وکاروي کنه او د رایو مراکزونه ولاړ شي او کنه، خو د انتخاباتو د کمیسون مشر په هماغه پرومپتو شپږو کې پرته له کوم تحقیق او سنجش اعلان وکړ چې ۷ میلیونو افغانانو په شفافو! ټاکنو کې برخه واخیسته، خو چې کله د رایو د شمیرلو موضوع راغله نو په لسو ورځو کې یې ايله دلس فیصده رایو او نتایج اعلان هم ونشو کړای، یعنې د انتخاباتو په ورځ یې دومره پرمختللی تخنیک اوماشین په لاس کې وو چې د یوه ساعت په اوږدو کې ۷ میلیون رایه اچوونکي یو یو وشمیرل، خودنتا یو په شمیرلو کې بیا میاشتي واړولي ..

د حمل د ۱۲ نېټې د پردې پالو انتخاباتو د عدم مشروعیت یو بل بنسټ د لیل داوه چې په دغه ورځ په افغانستان کې چلیدونکو رسنیو او مطبوعاتو سرچینو د یوه پلان شوي او ترتیب شوي حرکت له مخې په یوه غږ او یوه نظر د ټاکنو بریالیتوب ته ځانونه وقف او چمتو کړي وو او ټولو د اکوشت کاوه چې له نصب شوو مکارو لوډسپیکرونو، حنجر او سکریټوڅخه یې صرف مثبت ټکي او انعکاسات راووتل، تاسې باور وکړئ چې په دغه ورځ له یوې راډیو، تلویزون او سیاسي مبصر څخه هم داسې څه خپاره او راونه وتل چې د انتخاباتو په کمیو او نقصاناتو څه بنیادي تبصره ولري او د مجاهدینو د بریدونو په باب خلکو ته حقایق وړاندې کړي؟

د حمل ۱۶ نېټې ټاکنې پرته لدې چې د تقلب او جعل بې شمیره شواهد او مدارک وپېژندل شي، د بطلان لپاره یې همدغه یوڅو ټکي او دلایل هم کافي او شافي دي چې ووايو، داشغالګرو ترچتر او دنړۍ په سطحه د یوه فاسد رژیم تر مستقیمې څارنې او لاسوهنې لاندې ټاکنې په هیڅ دلیل مشروعیت او بقا نلري او نه هم افغانان ددې هیله لري چې دغه ډول مزدوري ټاکنې به د مزدور د څیرو په رول کې د دوی کوم درد او اړوندوبه یې ډک کړای شي !!

که څه هم د انتخاباتو په ورځ خارجي قواوو او داخلي عسکرو چې له پولیسو او اربکیوسره یې شمیرنېز دي پنځو لکونه رسیده کلک او هر ډول امنیتي تدابیر نیولي وو چې ګواکي ۱۲ میلیونو افغانان به پرته له کومې ویرې او تشویش نه په ټاکنو کې برخه اخلي؛ خو مجاهدینو سره له دغو ټولو احضاراتو او امنیتي تدابیرو بیا هم وکولای شول چې د ټول هیواد په سطحه په انتخاباتي مراکزو شاوخوا یونیم زر کارنده بریدونه ترسره کړي او د مجاهدینو د همدغه پوځي حساسیت او کلک موقف نتیجه وه چې د شرمیدلو ټاکنو په صندوقونو کې ۳۵۵ میلیوني هیواد له جملې نه صرف ۲ میلیونو خلکو خپله رایه وکاروله او پاتې رایې ټول د تقلب او جعل په مټ په صندوقونو کې وکارول شوي او هر کاندید دخپل زور او بدماشۍ په تناسب صندوقه ډک او مرکز ته یې ولیږل، چې د دغه ستر فریب او دودو کې شواهد دومره څرګند او علني دي چې د هر افغان موبایل او کمپیوټر وګوري نو یو ډله خلک به په ډیرې سپین سترګې سپینې پانې ټا په کوي او په صندوقونو کې یې اچوي .

خو کوم شی چې دکاندیدانو په خبرو کې ډیر واضح اود کمپاین چلولو مهم هدف یې هماغه نشرول وو او د ټولو کانديدانواو اتفاقي ټکي وو، هغه له امریکا سره د امنیتي تړون ژر او عاجل لاسلیکول ول و .

یعني د دغو ۱۲ کانديدانوله جملې څخه د یوه په خبرو او موقف کې هم د اتوري راغلل چې د تړون په فلانی ماده دوی دغه اعتراض او نیوکه لري او ترمیمول یې غواړي ، بلکې د ټولو په خولو کې همداتوري لیکل شوي وو چې العیاذ بالله د افغانانو نجات اوسو کالي په دې کې ده چې له امریکا سره هرڅومره ژر چې کیدلای شي تړون امضا کړل شي !!

که څه هم خدنی ټاکني له ټول فساد او درغلیزې بني سره وشوي ، خو بیا هم با داران او گوډاګیان سره پرې جوړ راغلل او بیا یې وپتیلله چې ټاکني به دوهم پړاو ته ځي اودا وار به دوه معلومه الحاله تالیشتي ډاکټر عبدالله او اشرف غني یو دیل په وړاندې درېږي .

خو خبره لکه لمر غوندې روښانه ده ، چې که څلور ځله هم ټاکني نور وپړاوو نو ته ولاړي شي ، هیڅ نتیجه او پایله نلري تر هغو پوري چې په کابل د امریکا سفارت نتایج تاید نکړي اود خپلې مرضی مطابق کس د کابل ارگ ته معرفي نکړي ، ځکه همدغسي کار د ۲۰۰۹ کال په ولسمشریزو! ټاکنو کې هم وشو چې د بندو صندوقونو او درایی دشمیر لوله لاري د کابل ولسمشر منتخب نشو ، بلکې د امریکا په سفارت کې دغه موضوع د بندو دروازو تر ساحل او ورستی پایلي او حل را مخي ته شو .

که دغو تالیختو مبصرینو او نطقانو چې د حمل ۱۶ نيتي ټاکني یې له هره اړخه مثبتې اوشغافي ارزولي خپل ضمیر او وجدان په ډالرو نه وي پلورلی ، نوییا په کوم منطق او استدلال هغه ټاکني چې د اشغال په غوبل کې ترسره شوي او د افغانستان د تباهی او بدبختیو د دوام مهم لوبغاړي او اود امریکا د هوټولونو نغاړه چیان ورته کانديد شوي وو د هغو په شتون اورول کې دي ټاکني ازادي او د افغانانو د خوښي انتخاب وبلل شي او یادي ۲ میلیونه خلک د ۳۳ میلیونه خلکو دریاو استاختوب وکړای شي !!

په دې خبره کې شک نشته چې د افغانستان قاطع اکثریت د انتخاباتو په ورځ له خپلو کورونو راونه وتل ، بلکې تنها هغو خلکو په انتخاباتو کې یو اندازه ګډون وکړ چې یا په ښارونو کې اوسیدل ، یا له مخکي څخه زر خرید شوی وو او یا هم دولتي مامورین اود اردو او پولیسو په لیکو کې شامل پرسونل وو ، په لری پرتو سیمو ، دولايتونو په ولسوالیو کې په سلو کې ۲ فیصده خلکو هم برخه نه لرله ، همدغه علت وو چې د انتخاباتي کمیسیون په وینا ۱۰۰۰ هغه مرکزونه چې د انتخاباتو په ورځ باید پرانیستل شوي وي همداسې بند او مسدود پاتي شول ، خلاصه دا چې په دغو زرو مرکزونو کې اصلا ټاکني ونشوي !!!

له بلې خوا د کانديدانو شعارونو ته چې د کمپاین په ورځو کې کې له خولي بادول وکتل شي هرڅوک پرې پوهیدل چې ټولو صرف دروغ صادرول او هوا یې کچ اومیچ کوله ، چا به ویل چې که دی کامیاب شي ، نو فلانی ولایت به شیش محل

جوړ کړي ، فلاني قوم ته به دومره ونډه اوڅو کي ورکړي او یا به په فلانی سیمي کې دومره صنعتي فابریکي جوړي کړي ، خو چې ددوی سابقه او تیري لوټماری به په ذهن کې راوړل شوه نو خبره به سړي ته برعکس را مخي ته شوه چې که دغه کانديد په ریښتیا هم واک ته ورسېږي ، نو پرمی کار به یې د فلانی ولایت چور کول اوڅه چې له نورو غلواو داړه مارانو پاتي دي هغه په بډه وهل وي ، د قوم د خدمت په ځای به له هغو اسکلیټ او پوستکي راباسي !!

امريکاله افغانستان څخه له وتو وروسته چيرته ځي ؟

عبیدت

دواشنگتن ټايم ورځپاڼه په خپلې يوې ورستی مقالې کې د)
خدای په امان افغانستان ، سلام افريقا) تر عنوان لاندې ليکلي :

په داسې حال کې چې له افغانستان څخه دامريکايي قواوو
دخروج ټاکل شوی مهلت رارسيدونکی دی ، برېښي چې امريکايانو
دخپلو قواوو داستقرار او تمرکز لپاره دافغانستان په ځای
افريقا تر هدف لاندې نيولي .

دامريکايي پوځ يوه قومندان نوموړي ورځپاڼې ته ويلي : مونږ
نور افغانستان دخپلو قواوو دفعاليت او په جگړه کې دښکيلتيا مناسبه
ساحه نه وينو ، او پرېکړه مو کړې چې د ۲۰۱۴ کال تر پايه امريکايي
عسکر دافريقا بر اعظم ته نقل کړو .

دامريکا د ۴۴۹ هوايي کنډک مشر سرهنگ کلي پسمور ، چې
دافريقا دجيو ټي هيواد دلمونير په هوايي ډگر کې يې له «استاز اند
استر ايس» مجلې سره چې امريکايي پوځ يې تمويلوي ويلي : مونږ به
په تدريجي ډول له افغانستان څخه خپل پوځي اولوژستيکي تدارکات
او وسايل دشرقي افريقا دجيو ټي هيواد ته رانقل اوځای پر ځای کړو .

پسمور زياته کړې ، تر اوسه زموږ عسکر جيو ټي ته ندی راغلي ،
خو دتجهيزاتو دانتقال لړۍ مو پيل شوې . دغه امريکايي قومندان وايي ،
په افغانستان کې جنگيدلي امريکايي پوځيان که څه هم په ذهني

لحاظ دبلي پوځي دندې پوره وړتيا نلري ، بلکې ايجاب ددې خبرې
کوي چې هغوی مناسبه درملنه وويني ، خوياب به هم هغوی رومي
افريقا ته راول کيږي او بيا کيدای شي دنورو پوځيانو په راتگ سره
دوی خپل هيواد ته بوتلل شي .

پسمور ددې پوښتنې له جواب څخه ډډه وکړه چې ايا امريکايي
قواوې به دجيو ټي په هيواد کې پوځي اواستخباراتي عمليات هم
ترسره کوي ، خو دومره يې وويل چې نوموړی هيواد دوی ته حياتي
ارزښت لري او کيدای شي مونږ په جيو ټي کې خو پوځي اډې
اودقومندي مراکز ولرو .

دغه امريکايي قومندان له افغانستان څخه دعسکرو دوتلو په اړه
وويل : که څه هم په نوموړي هيواد کې جگړه پای ته نه ده رسيدلې
اوطالبان هلته ديوه مهم تهديد په شکل شتون لري ، ولې مونږ په
افغانستان کې نيږدې څلور لکه اردو وروزله اوس هغوی ته لازمه ده چې
دامريکايي عسکرو په ځای هلته جگړه پرمخ بوځي .

دامريکايي قومندان له پورته څرگندونو ښکاري چې امريکا په
افغانستان له خپل هر ډول پرمختگ څخه مايوسه او دې نتيجې ته
رسيدلې چې په افغانستان کې امريکايي شتون دهغو تاوان دی ، ځکه
۱۳ کاله امريکايانو هلته هر ډول جنگي ستراتيژي پلي کړي ، خو له
زيان اورسوايي پرته يې کوم بل انجام نه درلود .

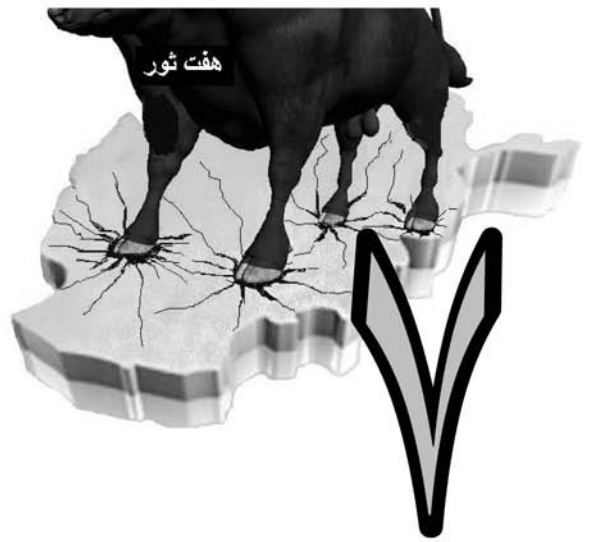
امريکايانو دافغانستان داشغال په مهال صرف افغانانو ته اداري
فساد ، اخلاقي انحراف او بې ثباتي راوړه او دافغانستان سرشاره قيمتي
زيرمي او شتمنۍ يې په مرموز ډول چور او چپاول وگرځولي ، اوس دغه
اسلام دښمنه طاغوت غواړي چې ځان دافريقالويي ځمکې ته ورسوي او
دافريقادبې چاره ولس په سرپټو اومالامالو شتمنيو او بيساريو کانونو
باندي خيټه واچوي .

ديدادوني ورده چې امريکايان له افغانستان ورسته کوم هيواد
تر هدف لاندې نيولی ، هغه جيو ټي دی ، جيو ټي ، دافريقا په شاخ کې
پروت يومسلمان نشينه هيواد دی چې ۴۰۰ ۰۰۰ وگړي او ۲۳ ، ۰۰۰
کيلومتر مربع مساحت لري ، همدارول ، دملگرو ملتونو په غړيتوب
سربيره دافريقاوعربي اتحاديې عضويت هم لري . رسمي ژبې يې عربي
اوفرانسوي دي .

د شور د ۷ مې او ۸ مې

تاريخي پس منظر

قاري حبيب:

بستر بلل كېده، دغه راز دهندي بحر تودې اوبه چې له لارې يې شورويانو كولاى شواى په برياليتوب سره دمنځني ختيځ دلاندې كولو او اروپايي استعمارگرو سره دمقابلې لپاره استفاده و كړي، خو په جنوب كې د شورويانو ددې سترو اهدافو په مخكې افغانستان پروت وو، د عملي كمونيزم بنيان گذار ولايمير لينن په ۱۹۱۹ ميلادي كال كې ويلي وو: افغانستان دمنځنۍ اسيا كيلى ده چې له پامه نه شي غورځول كيداى او دا هيواد به د هند پخوا زموږ د پرمختگ لپاره د سويس كانال غوندې مهم رول لوبوي.

له همدې ځايه ويلي شو چې په افغانستان د كمونيزم يرغل د ۱۳۵۷ د ثور له اوومې نه دى پيل شوى بلكې له دې نېټې تقريبا شپږ لسيزې وړاندې له هغه مهاله پيل شوى چې په روسيه كې كمونيستانو او كېنگ كړ او نيت يې درلود د هند او ارام سمندر په خوا د سوق الجيش په مهال له دې خاورې استفاده وكړي.

له هماغه مهاله د شوروي اتحاد كمونيستي مشران پر لېسې په دې هڅه كې وو چې دمنځنۍ اسيا او ختيځې اروپا د هيوادونو غوندې افغانستان هم د كمونيزم په رنگ ورنكوي، د همدې لپاره يې له افغانستان سره د گاونډيتوب له سياسي، تجاري، او فرهنگي اړيكو څخه استفاده پيل كړه، د افغانستان مجبوريتونو او دافغان چارواكو غفلت د كمونيستي نهال د غرس او بيخ نيولو لپاره زمينه برابره كړه، بل اړخ ته دافغانستان په شاهي خاندان كې داخلي تنافس دې ته زمينه

لويې پېښې او حادثات ناڅاپي يا تصادفي نه رامنځته كيږي، بلكې له وړاندې منطقي علل او مقدمات لري، د ثور ۷ او ۸ زموږ د هيواد په تاريخ كې دوه مهمې پېښې دي، نن سبا په دې پېښو گرم بحثونه روان دي، څرنگوالى او عواقب يې څېړل كيږي مگر ډير لږ خلك ددې پېښو تاريخي عواملو او مقدماتو ته سر ورسكاره كوي، چې بالاخره دا پېښې څرنگه، چا او ولې رامنځته كړه، علتونه يې كوم او عوامل يې چيرته وو.

په دې بحث كې دافغانستان ديوه وگړي په حيث غواړم د ثور داوومې او اتمې په تاريخي پس منظر مختصره رڼا واچوم ترڅو ددې پېښو په اړه نسبتا مناسب قضاوت، استنتاج او پند اخيستلو ته لاره هواره شي.

د ۱۹۱۷ م كال په اكتوبر كې روسي بلشويكانو د لينن په مشرۍ انقلاب وكړ او د شوروي اتحاد په نامه يې د كمونيزم په مفكوره بڼه يو ستر كمونيستي حكومت رامنځته كړ، كمونيستي شوروي اتحاد چې د روسيې د پخوانۍ تزاري امپراطورۍ ټول مستعمرات په ميراث وړپاته وو په اسيا او اروپا كې يې د يو خونريز زبر ځواك په توگه تبارز وكړ، كمونيستانو نه يوازې د كمونيستي مفكورې د ترويج نړيوال كمپاين پيل كړ بلكې له فكري اشغال سره يوځاى يې د عملي سياسي اشغال عمليه هم تعقيبوله، افغانستان د شوروي اتحاد په جنوبي گاونډ كې پروت يو اسلامي هيواد وو دافغانستان په جنوب كې د شورويانو دوه ستر اهداف پراته وو، د هند براعظمگى چې د كمونيزم لپاره د چين غوندې يو مناسب

برابره کړه، چې افغان کمونیستان دیوه مخکښ سیاسي گوند په حیث تبارزو کړي.

افغانستان کې هم د کمونیستي افکارو په خلاف اسلامي افکارو ته متعهد گوندونه رامنځته شول، مگر څرنگه چې شاهي خاندان داسلامي فکر په نسبت نویو مبتدلو افکارو ته ډیر میلان درلود همدا لامل وو، چې له اسلامي مبارزینو څخه په ویره کې وو او پرلپسې یې کوبښن کاوه چې اسلامي سیاسي فعالین سر کوب کړي.

له بله اړخه داود خان چې ظاهر شاه له صدر اعظمۍ غورځولی وو دایي مناسب فرصت باله چې ظاهر شاه له شاهۍ وغورځوي، نوموړي ددې هدف لپاره هڅه پیل کړه ترڅو له کمونیستانو استفاده وکړي، نوموړي د کمونیستانو د قوت او چاغوالي لپاره ستر کار وکړ، تردې چې په ۱۳۵۲ هـ ش کال کې یې په حکومتي دستگاه او پوځ کې د موجودو کمونیستانو په مټ په ظاهر شاه کودتا وکړه او ظاهر شاه یې خلع قدرت کړ.

د افغانستان پاچا ظاهر شاه له لومړۍ ورځې هسې په نوم پاچا وو چې دصلاحياتو له اړخه ځواکمن خلک یې تر و نه هاشم خان او شاه محمود وو، په ۱۹۵۳ م کال کې د شاه محمود له استعفاء وروسته د ظاهر شاه د تره زوی او ترده کشر داود خان صدر اعظم شو، ظاهر شاه که له دې وړاندې دخپلو تر و نه د صدر اعظمۍ بې حده صلاحیتونه زغملای شوای نو ښايي علت به یې دهغوی مشر توب وو، مگر اوس چې ترده کشر داود خان دده د تر و نه په صلاحیت کار پیل کړ دظاهر شاه لپاره د زغم وړ نه وو، ظاهر شاه نور دانه شوای زغملای چې اوس دې هم دی یوازې په نوم پاچا وي او واک دې صدر اعظم وچلوي په همدې خاطر یې اراده وکړه چې داود خان له پښو وغورځوي.

ظاهر شاه په ډیر مهارت تر دې عنوان لاندې چې اوس د مطلقه شاهۍ دوران تیر شوی دی، هر ځای انقلابونه روان دي، ددې لپاره چې د انقلاب مخه مونیولی او تر یوه حده مو مشروطیت تمثیل کړی وي، باید چې دولسي رایو په اساس ټاکلی پارلمان جوړ کړو، پارلمان به صدر اعظم انتخاب کړي او ټول اجرائیوي واکونه به ولري، په دې عنوان یې داود تطمیع کړ چې دانتخاب له لارې صدر اعظمي او اجرائیوي حاکمیت تر لاسه کړي، خو له بلې خوا یې په همدې تړاو په جوړ شوي اساسي قانون کې ولیکل چې د شاهي کورنۍ کوم څوک وکیل، وزیر یا صدر اعظم نه شي کیدلای، په دې توگه ظاهر شاه داود خان له مخې لرې کړ او د نوي اساسي قانون په رڼا کې یې احزابو او پارلماني انتخاباتو ته مخه ورکړه.

دا هغه وخت وو چې افغان کمونیستان دبل هر وخت په نسبت په مستۍ کې وو او ځان یې هدف ته نږدې باله، خو داود خان چې د کمونیستانو له قدرت سره جوړ نه وو یوازې یې د وسیلې په حیث ترې استفاده کوله په وروستیو کې یې کوبښن پیل کړ چې کمونیستان له مخې لري کړي، خو دا هغه مهال وو چې دشورویانو دملاتړ او داود خان دزمینه سازی له امله اوبه تر ورځ تیرې شوې وې نوڅکه ددې په ځای چې داود خان خپله پروژې په سمه توگه پای ته ورسوي، کمونیستانو گول وواهه او داود خان چې کمونیستان یې وسیله بلل خپله دوسیلي په حیث له استعمال وروسته د ثور په اوومه د کمونیستانو لخوا په ارگ کې له ټولې کورنۍ سره یوځای ووژل شو.

په همدې مهال کمونیستي افکار په زیرزمیني ډول خورا پراخ شوي وو، نوڅکه خو کله چې احزابو ته اجازه ورکړل شوه تر ټولو لومړی گوند چې تبارزي وکړ د کمونیستانو د خلق دیموکراتیک گوند وو چې له وړاندې یې هسته جوړه شوې وه.

په همدې مهال په نړیواله سطحه کمونیزم، غربي لیبرالیزم او اسلام د درې گونو نظریو په توگه سره د مقابلې په حال کې وو، څرنگه چې هر عمل عکس العمل لري د نړیوال ستر تقابل په تناظر کې په

پرچمي دغه راز ژبني او سمتي تعصبات له وخته معلوم وو، نوځكه يې هڅه كوله هر هغه تن له واكه وغورځوي چې خطريي ترې محسوساوو.

د نجيب همدې پاليسيو دده گڼ شمير فكري مخالفين په غوسه كړي او بغاوت ته اماده كړي وو او حالت دې ته رسيدلى وو چې په نږدې راتلونكې كې شايد كمونيستي حكومت دمجاهدينو له تعرض پرته دداخلي انفجار له امله سقوط وكړي.

خو بله غاړه د كمونيزم ضد مجاهدينو په ډير پاشلي حالت كې قرار درلود. دوه لسيزې وړاندې چې جهادي مشرانو لكه برهان الدين رباني، شيخ جميل الرحمن، مولوي حبيب الرحمن، سخي دادفايز، گلبدین حکمتیار، مولوي جلال الدين حقاني، مولوي نصر الله منصور، قاضي امين وقاد، احمدشاه مسعود، مولوي فتح الله او نورو چې له كمونيستانو څخه هجرت وكړ نو د پيښور په گلپهار كې په يوه حويلۍ كې اوسيدل، په يوه دستر خوان يې خوراك كاوو او په يوه تكبير يې لمونځ كاوو.

مگر اوس چې دوى خپل هدف ته درسيډلو په حال كې وو ترمنځ يې پخوانۍ ملگر تيا او نږديكت په كامله معنى له منځه تللى وه، مجاهدينو د خپل جهاد په وروستۍ مرحله كې هغسې اتحاد او هماهنگي نه درلوده په كوم يووالي چې دوى دغه مبارزه پيل كړې وه، نوځكه كه څه هم كمونيستى رژيم په خپله نړيده خو مجاهدين ونه توانيدل چې دغه وضعيت په سمه توگه كنترول كړي.

دثور په اوومه د كمونيستانو عملي حاكميت او د سوسياليستي پروگرامونو پيل له وړاندې پيل شوى عكس العمل / اسلامي مبارزه د ضرورت او شدت وروستي حد ته ورسوله، د افغان مسلمان اولس ديني مشرانو او جهادي مبارزينو درك كړه چې كه د كمونيزم په خلاف په ټول وس مبارزه ونه كړي، نو شايد افغانستان هم د ماورالانهر، قفقاز او تركستان په سرنوشت گرفتار شي، له همدې امله يې د كمونيستانو په خلاف مسلح جهاد پيل كړ، د كمونيزم په خلاف جهاد چې وروستي دشوروي لښكرو په راتگ سره لا پسې توند شو خوارلس كاله يې دوام وكړ تر دې چې شورويان مات شول او په تعقيب يې د ۱۳۷۰ هـ لمريز كال په وروستيو كې وروستى كمونيست رژيم هم د حتمي سقوط منلو ته اړيستل شو.

دغه مهال د كمونيست رژيم مشري د ډاكټر نجيب په غاړه وه ډاكټر نجيب چې ډير عمريي داستخباراتو په سازمان كې كار كړى وو يو باور نه كوونكى او شكاکي انسان وو، د گوند او نظام په دننه كې يې هميشه هڅه كوله چې ټول واک له ځان سره وساتي او خپل مخالفين له منځه يوسي، په دې لړ كې نوموړى حتى دخپلو نږدې ملگرو په وفادارۍ هم شكمن وو، چې دې حالت نوموړي ته د شاهنواز تڼي د كودتا او وروسته دشمال بې اطاعتۍ غوندې لويې ستونزې وړپيدا كړې.

نجيب چې د خوست غوندې زياتره ستراتيژيک ولايات يې مجاهدينو ته بايللي وو دغه مهال له دې وېرېده چې هسې نه د نظام له منځه ضربه وخوري، نوموړي ته د كمونيست رژيم په داخل كې خلقي-

د ۱۳۷۰ هـ ش کال په جدي کې ډاکټر نجيب چې دار دو مشهور جنرال بابه جان دبلخ والي جنرال جمعه، جنرال خان اغا او نوري له دندو گوښه کړي وو، د جدي په ۲۵ يي فرمان صادر کړ چې له مخې يې د حير تان د فرقي قومندان جنرال مؤمن دغه راز د جنرال هلال الدين او عبدالوهاب په نامه دشمال دوه نور قومندانان هم له دندو گوښه کړل.

کله چې دغه فرمان جنرال مؤمن ته ورسيد نوموړي بغاوت پيل کړ او دشمال په نورو قومندانانو لکه رشيد دوستم، غفار پهلوان، رسول پهلوان او د کيان د ۸۰ فرقي په قومندان حسام الدين باندې يې هم غبر وکړ چې بايد په دې بغاوت کې ورسره شريک شي، او دخپل سرنوشت په اړه خپله تصميم ونيسي.

دغه کمونيستي جنرالان يوه يې هم اسلامي احساس نه درلود او نه يې له نجيب سره ورانه د جهادي احساس له مخې وه، دوی خپلې گوندې عقدې او جنجالونه سره درلودل، خو ددې لپاره چې د نجيب په وړاندې مقاومت وکړای شي دمجاهدينو ملاتړ ته اړ وو نوځکه يې په پټه دمجاهدينو يوه قومندان احمدشاه مسعود ته استازی وليږه او ورسره دايتلاف غوښتونکي شول.

د جنرال مؤمن په ډله وروسته دوستم او نور هم ورگډ شول او له مجاهدينو سره يې مخامخ ليدنې کتنې پيل کړې، د همدې کال دحوت

په وروستيو کې همدې کمونيستي جنرالانو له يوشمير جهادي قومندانانو سره په تفاهم يو مشترک پلان جوړ کړ ترڅو دشمال ولایاتو واک په بشپړه توگه په لاس کې واخلي دجنرال مؤمن په وينا ددې پلان

له مخې دبدخشان، تخار او قندوز دنيولو کار جمعيت اسلامي ته وسپارل شو، سمنگان، جوزجان او سرپل دوستم په غاړه واخيستل، دفارياب دنيولو مسؤليت غفار پهلوان او رسول پهلوان ته وسپارل شو او دمزار په اړه پريکړه وشوه چې دوستم به دغرب لخوا، د علم خان او استاد عطاء په مشرۍ، مجاهدين به دجنوب لخوا او دجنرال مؤمن قواوې به دشمال لخوا په مزار شريف حمله کوي ترڅو دابزار ونيسي په دې توگه دافغانستان شمالي ولايت ددې په ځای چې مجاهدينو فتحه کړي وای، د دوستم، جنرال مؤمن، غفار پهلوان، رسول پهلوان جعفر نادري، جنرال حسام الدين او نورو هغو کمونيستي جنرالانو لاس ته ولويدل چې له وړاندې هم ورباندې دهمدوی سلطه وه.

احمدشاه مسعود، استاد عطاء، انجينر نسيم مهدي او د مجاهدينو ځينو نورو قومندانانو په داسې حال کې له دغو کمونيستي جنرالانو سره گډ کار پيل کړی وو چې دنورو جهادي مشرانو توافق او هماهنگي ورسره نه وه، دمجاهدينو له جملې ځينو د کمونيستي تشکيلاتو لوری بدلول او له مجاهدينو سره يوځای کيدل يوه لويه لاسته راوړنه بلله، حتی حضرت صبغت الله مجددي دجنرال دوستم لوری بدلول دحضرت خالدبن وليدله اسلام راوړلو سره تشبيه کړل، خويوشمير نورو بيا دا کار ناسم باله او غوښتل يې چې کمونيستان بايد په جهادي صفوفو کې خلط نه شي.

همدا جهادي اختلاف دمجاهدينو ترمنځ

دنزاع په اساسي ټکي واوښت، احمدشاه مسعود غوښتل دکابل دنيولو لپاره هم دمزار شريف نسخه وکاروي، دهمدې لپاره يې په جبل السراج کې د شوراى جهادي په نامه يوه شورا جوړه کړه چې مسعود يې مشر جنرال دوستم او عبدالعلي مزار يي مرستيالان شول.

مسعود دخپلو نويو کمونيستو حليفانو سره په

گډه په کابل کې موجود کمونيستي واکمن هم دې ته آماده کړل چې دمزار شريف له تجربې نه په استفاده له مخالفت څخه لاس واخلي د ۱۳۷۱ هـ ش کال د

حمل په ۲۶ مه د احمدشاه مسعود کمونيست ايتلافيان لکه جنرال مؤمن، عبدالمجيد روزي، بابه جان او نور له کابل ميشتو ايتلافيانو سره په تفاهم کابل ته له خپلو افرادو سره ننوتل مهم او ستراتيژيک ځايونه يې

ټينګ کړل او مسعود له چاريکارو څخه جهادي رهبران ته وويل چې کابل سقوط ته آماده دی ، يوازې ددوی حکومت جوړولو او زعيم ټاکلو ته انتظار دی .

په دې توګه يو شمير جهادي رهبران د د ۱۳۷۱ هـ ل کال د ثور په څلورمه په پيښور کې سره راټول شول او له اور دو بحثونو وروسته يې په هغه طرحه توافق وکړ چې عبدرب الرسول سياف پيشنهاده کړې وه ، ددې طرحې له مخې لومړی به دوه مياشتنۍ حکومت ټاکل کيږي چې صبغت الله مجددي به يې مشر وي ، نوموړی به له پنځوس کسيز پلاوي سره کابل ته ځي چې واک تر لاسه کړي ، له هغه وروسته به برهان الدين رباني د ۴ مياشتو لپاره مشر وي ، له هغه وروسته به يوه اسلامي شورا جوړيږي چې راتلونکی زعيم وټاکي .

له دې طرحې سره اکثره جهادي مشرانو توافق درلود خو د حزب اسلامي ګوند ورسره مخالف وو ، حکمتيار تاکيد کاوو چې په کابل کې واک اوس هم د دوستم ، نبي عظيمي ، بابه جان او مجيد روزي غونډې کمونيستانو په لاس کې دی ، چې ځانونه يې دمجاهدينو په پوستين دننه کړي دي ، لومړی بايد دوی تصفيه او له صفه وايستل شي او وروسته دې مجاهدين په فاتحانه انداز کابل ته ننوزي .

خو څرنگه چې اکثره ګوندونو د پيښور له طرحې سره توافق درلود حضرت صبغت الله مجددي د ثور په اوومه سهار وختي له پيښور څخه

روان شو ، شپه يې د کابل په ختيځ کې وکړه او سبا غرمه مهال چې د ثور اتمه وه کابل ته ننوت .

په دې توګه د ثور اتمه دمجاهدينو د بريا دور ځي په نامه په تاريخ کې ثبت شوه ، که څه هم دمجاهدينو هماغه ناقص پروګرام او نه هماهنگۍ وروسته ډيرې ستونزې وزيږولې ، مګر د ثور اتمه يوازې کابل ته د حضرت مجددي دننوتلو دور ځي په عنوان نه بلکې زموږ د څو رالس کلن پر تمين جهاد د بريا ، دکمونيزم دشکست او دافغانستان دازادۍ دسمبول په حيث له ستر وياړ څخه ډکه يوه تاريخي ورځ ده چې بايد زموږ مؤمن ولس ورباندې ووياري .

ځيني خلک د پيښور کمزورې معاهدې او د ثور له اتمې نه وروسته خونړيو جرياناتو ته په اشاره سره دا ورځ تر انتقاد لاندې نيسي ، دوی ته بايد ووايو چې موږ دغه ورځ دخپل هغه جهاد د يوه علامت په حيث لمانځو چې د شلمې پيړۍ اعجوبه بلل کيږي ، هغه سرلوری جهاد چې په برکت يې دکمونيزم نړيوال بنامار ټوټه شو او درسته نړۍ د مارکس ، انگلز اولنين له جنجالي منحوسي مفکورې څخه خلاصه شوه ، موږ دا ورځ دخپلو شهيدانو د ياد لمانځلو ورځ بولو چې په تش لاس له پولادي ټانګونو او ناپالم بمونو سره وجنگيدل ، په دې ورځ

بايد دخپلو څوارلس کلنو سختيو ، هجرتونو ، شهادتونو او حماسو يادونو راتازه کړو ، بايد دخپلو شهيدانو ارواحو ته دعاء وکړو ، دهغوی په قبرونو راوگرځو ، دالله تعالی له دربار څخه دخپل پاک جهاد ، هجرت ، شهادتونو او نورو تکاليفو د قبول خواست وکړو ، په عين حال کې بايد د ثور داوومې او اتمې ورځې د پيس منظر په تحليل سره د تاريخ له دې دوو عبرتناکو ورځو څخه بشپړ عبرت واخلو ، ددې ورځو په اسبابو او مقدماتو کې فکر وکړو ، اورتلونکې لپاره دلارښود په حيث ترې استفاده وکړو .

امریکا،

نسل آینده

ما را به سوی

نباه می‌کنند

(ژن)

از میان جمعیت ۳۰ میلیونی افغانستان، تعداد معتادان بزرگسال از یک و نیم میلیون نفر فراتر رفته است که در این میان تقریباً ۳۰۰ هزار کودک نیز آلوده به مواد مخدر هستند

متاسفانه حاصل حضور ۱۳ ساله غربی‌ها در کشور ماهمه چیز بوده است جز پیشرفت و بازسازی و این یک واقعیت است که پس از گذشت ۱۳ سال از جنگ، هنوز پیشرفت قابل توجهی در برقراری امنیت حاصل نشده و هر روز شاهد بدتر شدن اوضاع در کشور و کشته شدن غیر نظامیان بسیاری هستیم.

اگر از ارایه تلفات مالی و جانی در این مختصر صرف نظر کنیم باید بگوییم: متاسفانه غربی‌ها آنچنان اذهان عمومی را درگیر مسایل حاشیه‌یی کرده‌اند، که بسیاری از دولتمردان و مردم افغانستان از اتفاقات وحشتناکی که پیرامون آنها رخ می‌دهد، غافلند.

مسایلی مانند فروش مشروبات الکلی و گوشت خوک در بازارهای داخلی، راه اندازی مخفیانه قمارخانه‌ها، ترویج بی بندوباری، به فساد کشاندن جوانان، گسترش بی حجابی و ترلز نظام خانواده و اکنون افزایش تعداد کودکان معتاد که حاصل سیاست شوم غرب در به دست آوردن سود به هر طریق ممکن است.

با هزار تاسف باید گفت: هم اکنون در مراکز بازپروری معتادین، کودکان ۳ تا ۱۲ ساله افغان تحت معالجه برای ترک اعتیاد هستند که این موضوع نشانگر رشد شمار معتادین به مواد مخدر در کشور است.

بیشتر کودکان کشور ما، اعتیاد به موادر مخدر را از والدین خود هنگام استنشاق دود تریاک پدران خود در خانه به ارث می‌برند. از سوی دیگر مادران نیز برای آرام نگاه داشتن کودکان خود هنگام قالین بافی یا برداشت محصول تریاک، به آنها مواد مخدر می‌دهند.

بنابر گزارشات منتشر شده هم اکنون از میان جمعیت ۳۰ میلیونی افغانستان، تعداد معتادان بزرگسال از یک و نیم میلیون نفر فراتر رفته است که در این میان تقریباً ۳۰۰ هزار کودک نیز آلوده به مواد مخدر هستند. میانگین سنی این معتادین نیز بین ۱۵ تا ۳۵ سال است که نشان می‌دهد جوانان کشور که نسل آینده ما می‌باشند، گرفتار این عمل شده‌اند.

غوره غورچاڼا

مصطفی صفا

- ۱: مچ په گلخانه کې هم په مردارو پسې گرځي. «استاد گل پاچاه الفت»
- ۲: د خدای له بنده گۍ سره بله بنده کي نه شي کېدلی. «استاد گل پاچاه الفت»
- ۳: ترڅو چې علم او معارف په خپله ژبه نه شي، دانسان په ذهن کې پوره ځای نه نیسي. «استاد گل پاچاه الفت»
- ۴: ژوند د تحول او تکامل نوم دی، د صحرا کاني چې په پېړیو پېړیو په یوه حال پراته دي، ژوندي ورته نه شو ویلی. «استاد گل پاچاه الفت»
- ۵: ریاپه عبادت کې، تجارت په سخاوت کې او شیطان په هوښیاری پټ شو. «استاد گل پاچاه الفت»
- ۶: د ویدو قومونو کارونه، لکه د ویده خوب، چې په سیند کې به لامبي، خولاس به یې لوند نه وي او هماغه شان به تېري وي. «استاد گل پاچاه الفت»
- ۷: غم او خوشالي یو په بل پورې تړلي دي او یو له بله نه بېلېږي، ځینې گومان کوي، چې خوشالي له بې غمه خلکو سره زیاته ده او هغه څوک ډېر خوشاله دي، چې هېڅ غم نه لري، مگر حقیقت دغسې نه دی او بنادي هر چېرې د غم په اندازه ده. «استاد گل پاچاه الفت»
- ۸: شدید محبت او شدید بغض دانسان اختیار سلېوي او هغه څه ورباندې کوي، چې په عادي او طبعي حال کې یې یو عاقل انسان نه کوي. «استاد گل پاچاه الفت»
- ۹: اوس خلک تر لیږر، کپړ ډېر خوښوي. «استاد گل پاچاه الفت»
- ۱۰: څوک چې د خپل ژوند او سر و مال نه سپوا، یو داسې شی نه پېژني، چې دا ټول ورځنې څار کړي، له هغه نه د لویو کارو هیله هېڅ وخت نه کېږي. «استاد گل پاچاه الفت»

متأسفانه در این رابطه هنوز هیچ اقدام مفیدی از سوی دولتی ها انجام نشده است. چندی قبل بسیاری از آگاهان مسایل داخلی کشور گنجاییدن مضرات مواد مخدر در کتاب های درسی و همچنین اطلاع رسانی شفاف و دقیق از سوی رسانه های صوتی و تصویری داخلی کشور شدند. که تاکنون هم عملی نشده است.

زارعانی که به کشت این ماده مرگبار می پردازند نیز ظاهراً تحت نام تامین مایحتاج زندگی شان و نبود اشتغال و منبع مناسب درآمد، بر ادامه کشت تریاک اصرار می نماید، اما بی خبر از آنکه اثرات مرگ آور ناشی از آن بیش از پیش به خود ما آسیب رسانده و موجب گرفتاری جوانان در دام مهلک و کشنده اعتیاد می گردد.

زمانی این مساله ضرب المثل شده بود که افغانستان بزرگترین صادر کننده مواد مخدر جهان است اما معتاد ندارد، ولی امروز وجود وجود بیش از یک میلیون معتاد در کشور بسیار نگران کننده است. ارائه این آمار تکان دهنده باید زنگ بیداری برای مسوولین کشور علی الخصوص وزارت مبارزه با مواد مخدر باشد چرا که افزایش دو برابری معتادین در سال جاری آثار بسیار مخربی بر روی پیشرفت های اجتماعی و فرد معتاد در کشور دارد.

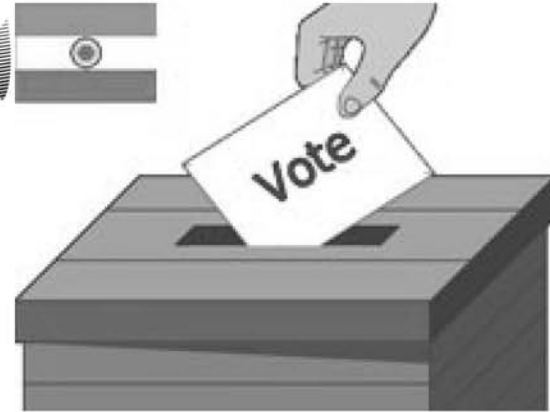
با این تفصیل دیگر نیازی به توضیح بیشتر نیست و به آسانی می توان فهمید که غرب در رسیدن به خواسته های خود به زندگی و آینده مردم افغانستان هیچ ارزشی قایل نیست. کاخ سفید نشینان به اهداف خود فکر می کنند و اصلاً برای آنها مهم نیست که چه تعداد زن و کودک، پیر و جوان، در این راه قربانی سیاست های شوم آنها می گردند.

در این میان دولتمردان کرزی هم هیچ فعالیت مناسبی از خود بروز ندادند تا مانع این نابودی نسل آینده کشور شوند. آنها نیز فقط به فکر خویش و خویشان خود بودند و بس. تا بینیم دولتمردان دولت آینده چه می کنند.

هندي ٽاڪنې!

رائٽونگي صدر اعظم او دمسلمانانو پر خه ليک!

ابو ظهير

هندي د امهال نژدې شپاړس سوه او شپاړس سياسي گوندونه رسمي او راجسټر گوندونه دي، پکې مهم شپږ گوندونه دي، په شپږو کې بيا دوه گوندونه داسي دي چې هغه دواړه په ټول هند کې زيات ملاتړ او نفوذ لري، يو: دهندوانو ملت پال گوند "بهار ته جنتا پارټي" اوبل اوس واکمن گوند "کانگريس" دى دچاپه لاس کې چې له تيرو لسو کلونو راهيسي دواک کيلې ده، "بهار ته جنتا گوند چې زيات په "بې جې پي" مخفف شهرت لري، دهندوانو لوى متعصب گوند دى او دمسلمانانو په باب ډېر بد تاريخ لري هر چې کانگريس دى هغه ډېې چې پې په نسبت دمسلمانانو په اړه خه نرمه رويه اودريخ لري، ديت په کتو دهندوستانى مسلمانانو اکثريت هم کانگريس ته رايې ورکوي.

په روانو انتخاباتو کې ډېې چې پې لخوا دصدار اعظمۍ منصب ته کانديد دغربي ايالت "گجرات" پخوانى اعلى وزير "نريندر مودي" دى او د کانگريس له لوري ددغه گوند د مشرې (سونيا گاندي) زوى "راهول گاندي" سيالى ته ولاړ دى.

دنړيوالې ميډيا دوراندينو او سروېگانو دارقامو په استناد: د کانگريس په پر تله د "بې جې پې" تله درنه ده او برينې چې "بې جې پې" به ۵۳ سلنه او کانگريس به ۱۹ سلنه رايې ترلاسه کړي اونورې به د وړو گوندونو ترمنځ وويشلى شي. دامريکايي سياسي کتونکو له قوله: دهند ۶۳ فيصده وگړي غواړي "بې جې پې" په واک کې راشي او ۱۹ يې دکانگريس نه ملاتړ کوي!! نو پوښتنه داده: چې آخر د "نريندر مودي" دبرياليتوب سلنه ولې لوړه ده؟

دهندي پارلمان ۵۴۳ څوکیو لپاره دراىو اچول دوام لري، تردې مهاله دټاکنو له نهو مرحلونو ډېرى بشپړې شوې، وروستۍ نهمه مرحله به دمې مياشتې په دولسمه نيټه بشپړه شي او په شپاړسمه نيټه به دانتخاباتو پايلې اعلان شي، څنگه چې هند دنفوسو له پلوه دنړۍ يوه لويو هېوادو دى په روانو ټاکنو کې يې نژدې ۸۱۴ ميليونه خلک دراىو کارولو لپاره اهل بلل شوي. ديدونې وړ ده چې رايو اچولو لړۍ وړاندې دروان (۲۰۱۴) زکال د اپريل مياشتې اوومې نېټې راهيسې روانه ده.

هندوستان اوپاکستان دواړو ته دحکومتدارۍ سيستم له برتانوي امپراطورۍ نه په ميراث پاتې دى، دبرتانيې په څېر ددواړو هېوادونو دحکومتي جوړښت بڼه پارلماني ده، مشري صدر اعظم وي، څوک چې دپارلمان غړو داکثريت لخوا غوره کېږي او دحکومتي کابينه هم دپارلمان له غړو نه جوړېږي، په دې علاوه پارلمان دتقنين ځواک هم دى اوقوانين جوړوي، نو پارلمان په يوه وخت کې "مقننه او اجرايه" دواړه دى، هر چې ولسمشر دى هغه دهېواد درياست مشر وي، دهغه څوکۍ ډېره تشريفاتي ده، دبرتانوي ملکې پشان يواځې سېمولېک حيثيت لري، ملکه دبرتانيې درياست مشر ده، خو په حکومتي چارو کارنلري، يواځې په يوشمېر مهمو حالاتو او لويو قضايو کې دوخت دحکومت ته مشورې ورکوي، دهېواد لمانځنو غونډو کې بيرغ پورته کوي، له نوي صدر اعظمه سوگند اخلي، وزيرانو ته لوړې ورکوي، مهالونه ويشي، باقي دحکومت دکلیدي چارو واگې دصدار اعظم په لاسو کې وې. هغه ټول حکومت رهبري کوي.

ځواب دادی: په تیرولسو کلونو کې د کانگریس د خرابې حکومتدارۍ له وجې، د هند خراب اقتصادي حالت او بد مالي ددې لامل شوې چې دخلکو پام د کانگریس په ځای بې چې پې ته ډېر شوی. کتونکي وايي: د نريندر مودي د مقبوليت بله وجه داده چې ډېری هندي پانګوال هم له هغه نه ملاتړ کوي او ورته انتخابي کمپاین چلوي، دا نظر هم شته چې د هند ځوان نسل غواړي هېواد کې موروثي سياست پای ومومي او رښتينی بدلون راشي!!

د ډېرو په نظر د کانگریس یوه لویه بد نصیبې داهم ده چې له "اندر اګاندي" وروسته د "لال نهرو" کورنۍ کې بل سياستوال پیدانشو!! د نريندر مودي د برياليتوب قوي چانس دادی چې په مقابل کې يې نهرو کورنۍ "راهول ګاندي" ودرولی چې د ډېر لږ ډبري چانس لري

د "راهول ګاندي" ګوند چې له تیرولسو کالو راهیسي واکمن دی، د اقتصادي ودې په برخه کې يې کردار صفر او منفي دی، په دې وجه د ډېرو خلکو میلان دې چې پې په لور دی.

هر چې د نريندر مودي کردار دی، هغه د گجرات دایالتي اعلی وزیر په حیث گجرات ایالت د هند تر ټولو پرمختللی ایالت ګرځولی او په راتلونکي کې د گجرات پشان د ټول هند د ترقۍ او پرمختګ خوبونه وويني او وايي: گجرات کې وروستی پرمختیاوې د ټول هند په تاریخ کې ساری نه لري!

په دې سربیره نريندر مودي له شک پرته د هند په تاریخ کې تر ټولو متعصب او ملت پال کاندید هم دی، هغه د هندوانو د عروج او برم هیلمن دی، هغه په هند کې متنازع سياستوال دی، له مسلمانانو سره يې دښمني او مخاصمت پټ ندی، هغه په ښکاره څو ځله ویلي: "ایاهغو خلکو ته سبق ښودل ضروري ندی چا چې خلور، خلور وودنه کړي!! او په دې ډول دخپل نفوس سلنه زیاتوي؟ که څه هم مودي کوشن کړې چې دانتخاباتو په معرکه کې ماضي له پامه وباسي او دهمدې لپاره يې له ځان سره د هندي سینما مشهور اداکار "سلمان خان" ملګری کړی دی، لیکن د هند په غربي ایالت گجرات کې دمسلمانانو نسلې قتل عام دهغه په لمن داسي تور داغ دی، چې هېڅ نه وينځل کېږي. په نريندر مودي تور دی چې د گجرات ایالت داغلی وزیر په حیث د ۲۰۰۲ ز کال په لومړیو کې په احمدآباد کې هغه نه یواځې د هندوانو په لاس دمسلمانانو دقتل عام په مخنیوي کې پاته راغلی بلکه دمسلمانانو په قتل کې دلاس لرونکو هندوانو مشري يې هم په غاړه وه!! په کوم قتل عام کې چې دوه زره مسلمانان شهیدان، دوه نیم زره پټیان، او ۲۲۳ تنه یرغمال شوي وو، هم داراز هندوانو د گجرات داتلسمي پیړۍ هدیرې او دمحافظ خان مسجد په ګډون نیردې ۲۳۰ مسجدونه اور ګاډې

وسیزل او د ۲۵۰۰ میرومنو په عزت او برویې تیرې وکړل. تاریخ کې په لومړي وار د هندوانو میرمنو هم په فسادونو کې برخه واخیسته، هندو وحشتګرو دمسلمانو میرمنو ګیډې وڅیرلې، دهغوئ جنسي غړي يې پریکړل، په دې وجه نږدې یولک کسان دخپلو کورونو پریښودلو ته اړ شول. د نريندر مودي په اړه داهم ویل کېږي چې پلاريې داور ګاډې په تم ځای کې خواړه پلورل، مورې په دفترونو کې جارو کښې کوله او دی په لس کلنۍ کې دیو ترهګر هندو تنظیم سره ملګری شو، دهم هغه تنظیم لپاره له خپل ازدواجي ژونده لاس په سر شو، له خپلو، خپلوانو نه جلا اوسي او دمسلمانانو په اړه ډېر ناوړه او جارحانه عزائم لري، په نړیواله توګه دا اندېښنه شته چې د نريندر مودي په صدراعظم کیدو به هند کې یو ځل بیا دمسلمانانو نسلي وژنې زور واخلي، په دې سره به هندوستان دمسلمانانو لپاره په یو نامصنوع هېواد بدل شي تر دې چې ځینې سیکولرستان هم اندېښمن دي چې د نريندر مودي په برياليتوب به هند کې جمهوریت او دیمکراسي ټکان وخوري او د کانگریس د مشري سونیا ګاندي په وینا: آن چې هندوستانیت به ټکان وخوري! داسي اندېښنو په وجه هند کې مسلمانان دخپل راتلونکي په اړه ډاډمن نه ښکاري.

دچارو خپرونکو په ګومان هند کې د ګاندي کورنۍ دمووروثي سياست پخپله تولیدو دی، هغوئ اندېښنه لري چې د هند او او ګاونډیانو ترمنځ ترینګلۍ دور پیلدونکې دی، په بل سپیناوي دمودي د برې مطلب دادی چې د هندوانو او مسلمانانو ترمنځ به شته واټن نور هم پراخ او وغځول شي، نړیواله میډیا چې د نريندر مودي دمکنه بري وړاندوینې کړې، اندېښنه لري لکه مشهوره امریکايي ورځپاڼه (وال سټریټ ژورنال) کارې: نريندر مودي سخت سړی هندو بنسټ پال او دمسلمانانو قوي دښمن دی، بریتانوی ورځپاڼې (کار ډین) کښلي:

د نريندر مودي ممکنه بری به ډېرې بدې پایلې ولري.

اوس پوښتنه داده چې په دې حالت کې مسلمان قیادتونه او تنظیمونه په کوم موقف کې قرار لري؟ او اوس د هندي مسلمانانو درهبرۍ اوقیادت واګې دچا په لاسو کې دي؟ ښکاره ده چې د هند مسلمانان دخپل راتلونکي په اړه ډېر له خوشبیني لري، تر ډېره مسلمانان اندېښمن دي، په خاصه توګه د هندي مسلمانانو ځوان نسل دهېواد په اقتصادي پرمختګ او ترقۍ کې ځان بیرته پاتې حسوي، ولې هر نوی حکومت چې جوړېږي هغه دمسلمانانو ستونزو حلولو په اړه ورسره کلکې ژمنې کوي، خو وروسته په یوه وعده هم عمل نکوي، هم داراز هندوستان کې دمسلمانانو لویه ستونزه په سیاسي ډګر کې

دمسلمانانو ديوه فعال قيادت نشتوالی هم دی، دکوم له امله چې هغوی دهبواد دکلیدي سیاسي چارو په ټاکلو کې ډېر کم رول لري، دسیکولرزم پلویان ديوه داسي مسلمان مشر په لټه کې دي، چې هغه سیکولرست او دنورو لږکیو سره یوځای دهبواد مسلمانو وگړو ته دهند په ترقۍ کې ونډه ورکړي.

دیني گوندونه:

له شک پرته دهندوستانو په دیني گوندونو کې داسي گوندونه شته چې هغوی له تاریخي پلوه دهندوستان په ازادۍ او دمسلمانانو دسیاسي شعور په وینبولو کې ستر کردار ادا کړی دی، په دغو گوندونو کې ترټولو مخکښ گوند دهند جمعیت علماء په نوم گوند دی، چا چې دانگریزانو دسلطې په خلاف دهند او جنوبی آسیا دمسلمانانو دسیاسي او جهادي پوهې کچې په لوړولو کې ارزښتمن خدمتونه سرته رسولې، دیادونې وړده چې جمعیت علماء هغه گوند دی چې دانگریزي ښکېلاک په وړاندې یې دهند مسلمانانو ددیني او سیاسي رهبرۍ ترټولو قوي مسولیت په غاړه درلود، خو دهندوستان دتقسیم وروسته مسلمانان چې دکوم ډول حالت سره مخ شول، یا دقيادت کومه خلا راغله، هغه تر اوسه چا ډکه نکړای شوه...؟

دهند جمعیت علماء بيشکه لوی تاریخ لري، هغه نه غوښتل چې دهندوستان تقسیم شي، ددې لپاره یې گڼ دلایل لرل، لیکن دعلماوو یوې بلې ډلې بیا دهغه چا ملاتړ کاوه، چا چې دهندوستان دتقسیم غوښتنه کوله، کله چې هندوستان وویشل شو، نیم مسلمانان له پاکستان سره شول او دنیم نه زیات په هندوستان کې پاتې شول، جمعیت علماء دهغو مسلمانانو چې په هند کې پاتې وو دهغوی دملي او اسلامي وجود ساتنې ته مټې راوغښتي، دځینو مصالحو پخاطر یې په انتخابي سیاست له گډونه ځان خنډې ته کړ، خپل ټول پام یې هندوستان کې دپاتې مسلمانانو دپېژندگلوی او اسلامي وجود ساتنې ته وگرځاوه، دهندوستان دویښ نه وروسته دجمعیت علماء مشرانو هر یو مولانا حسین احمد مدني او مولانا ابو الکلام ازاد هندوستان کې دپاتې مسلمانانو په زخمونو دملهم پټۍ کېښودې، ورته یې دژوند نوی مورال او نوې روحیه ورکړه، دتقسیم وروسته کانگریس مشرانو غوښتل مولانا ابو الکلام ازاد ته دهند دولسمشرۍ څوکی ورکړي، خومولانا دهغې په مقابل کې دپوهنې وزرات څوکی ته په دې ترجیح ورکړه، خو پخپله دپوهنې دوزیر په حیث دهندوستان تعلیمي نظام او نصاب تر خپلې څارنې لاندې جوړ او ترتیب کړي دهندوستان په تعلیمي بهیر کې داسلامي مدارسو او جامعو راتلونکی، دهغو ازادې او خپلواکې خوندي کړې، دغه وجه ده چې نن دهند جمعیت

علماء ټول هندوستان کې دمدرسو، ښوونځیو اولیسو کوم جال غوړولی دنړۍ په نورو هېواد کې یې ډېر کم مثال تر سترگو کېږي، چېرې چې هغوی دمسلمانانو اولادونو ته دعصرې دده کړو ترڅنګ دیني دده کړې هم ورکوي او کونښن کوي چې ځوان نسل دې لارې او انحراف په لارو لاړ نشي، ولې په یو داسي هېواد کې چې دنفوس یواځې ۱۵ سلنه یې مسلمانان جوړوي، دمسلمانانو لپاره دخپل ایمان او عقیدې ساتنه اسان کار ندی او بیاداجې دانتخابي سیالیو دلارې واک ته ورسې ناشونی کار دی، دپته په کتودهند جمعیت علماء ځان له مروجه سیاست نه بیرون کړی دی، یواځې تعلیمي، سیاسي، دعوتي او داقتصادي ډگرونو پورې یې خپلې هڅې محدود کړې خو ورځې دمخه ددغه گوند سکرتر جنرال مولانا محمود مدني وویل: دوی په تیرو ۶۵ کلونو کې دمسلمانانو دپېژندگلوی او اسلامي وجود دژغورلو مبارزه په ښه بري سره کړې، دمسلمانانو دیني شناخت یې ژغورلی، یا په بله ژبه دمسلمانانو ایمان یې خوندي کړی او دا کار ترهر څه خپل لومړی مسولیت بولي!، خو دځینو ځوانانو په وینا: دمسلمانانو دایمان ژغورل جلا خبره ده او دمسلمانانو ستونزې حلول جلا اړتیا ده؛ که جمعیت علماء دمسلمانانو ایمان ژغورلی، خو دمسلمانانو دستونزو حلولو لور ته هم تو جه پکار وه؟ چې تر اوسه دا کار ندی شوی! لنډه داچې دتیرو اووه لسیزو راهیسې دهند مسلمانان دستونزو او مسایلو په گرداب کې تړلې دي، که یولور ته یې دیني تشخص لږ ډېر ساتل شوی خو ستونزې یې چاندي حل کړي، هندوملت پال گوندونه ورسره دښمنۍ نه ډکه رویه لري، په خاصه توگه بې جې پې خويي په اړه کرکجن تاریخ لري، کانگریس چې دې جې پې په نسبت ځان مسلمانانو ته نیردې بولي او هم دمسلمانانو اکثریت ورته رایې ورکوي هغه هم دمسلمانانو دستونزو حلولو په اړه کومه ځانگړې اجندا نلري، چې دمسلمانانو دحقوقو دفاع لپاره هندواکثریت قانع کړې! په دې توگه کانگریس هم دوه مخې پالیسي لري، البته دې جې پې په مقابل کې کانگریس حکومت دهندي مسلمانانو لپاره ډاډښتونکی دی داچې دمې میاشتې دشیپارسمې نیټې وروسته دهندوستان دتقدیر واگې دچالاسو ته پریوزې؟ دې جې پې که دکانگریس لاسو ته؟ که څه هم نړیواله میډیا دې جې پې تله درنه بولې خو دکانگریس پلویان هنوز پخپل بري ډاډمن ښکاري حتی دعوه کوي چې دگجرات ایالت چې دې جې پې قوي مرکز دی هم داخل دې جې پې له لاس نه په ووتودی، خو دهر گوند دحتمي بري اوشکست په اړه هر څه ویل او وړاندوینې کول له وخت مخکې دي له دې وجې دمې میاشتې ۱۶مې نیټې پایلو ته دانتظار پرته چاره نشته....

په بدخشان او پنجشیر

کې حیاتونکي معرکي او د پښتاکون او ښکي !!

خیر احمد مجاهد

اور او پاروله چې که طالبان په حقه نه وي او الهي نصرت ورسره شامل حال نه وي نوڅنگه خو درځنه طالبان چې نه کماحقه وسلي او مرمی لري، نه چورلکي او ټانگونه ورسره شته او نه هم مالي امکانات او بیا هم زرگونو مجهزو او په هر ډول وسلو او امکاناتو مالا مال عسکرو ته تاریخي گوزار او درس ورکوي، نوښکاري چې دوی په حقه او مبارزه یې مقدسه ده.

د بدخشان له ولس سره همدغه مینه او جهادي غرور و چې اوس دوی په هره سیمه، کلي او بانډه کې دمجاهدینو تودهرکلی کوي د خواخوږۍ غیږ یې ورته پرانیستي او په سراو مال ورسره ولاړ دی.

د رواني میلادي میاشتې (اپریل) په ۲۹ نیټه د بدخشان په وردوج ولسوالۍ کې مجاهدینو دیولي بریالو عملیاتو په ترڅ کې د پولیسو د په ژوندي نیولو سره بیره ۱۲۰ عسکر چې

بدخشان او پنجشیرزموږ د هیواد هغه سیمې او یو لایتونه دي چې گوډاګیانو له ډیره مهاله هغه دخپلوناو لومو خوښکار او سپرگرځولي او له خپلو بادارانو څخه په دې نوم چې یادولایتونه ددوی په اند دامن ټاټوبي دي او دخارجي لښکرو په وړاندې پکې هیڅ ډول گواښ او مخالفت نه ترسترگو کیږي، په سیاسي رشوتونو سره بیره لښکرونه میلونه ډالر ترلاسه او دخپل ناولي تجارت بازاری یې پرې تود ساتلی.

ویل کیږي، د پخواني ټلوالې لوتماران له امریکا او اروپایي پارلمان څخه په دې پلمه چې په شمال کې دخارجي قواوو په ضد مخالفت راپورته نشي او خلک د طالبانو په مقابل منفي ذهنیت ولري، هرکال شل میلیون ډالر ترلاسه کوي او بیا یې خوتنه جگړه ماران په خپلو منځو کې سره ویشي!

خو د اسلام له سپاهیانو او د اسلامي امارت له سرسپارلو اتلانو سره د الله تعالی د حیرانونکي نصرت او مدد عملي بیلگه ګوره چې د غلیم غورځي پرځي او واررین تبلیغاتي پیلان په څه ډول ویلي کوي او د بدخشان او پنجشیر په غرونو او درو کې د اسلام او هیواد د ښمنانو کاره او رمېزونه په کوم تکتیک او تدبیر سموي !!

په بدخشان ولایت کې که څه هم دمجاهدینو د تسلط او ډاګیزه ظهور خبره نوي او تازه نده، ځکه څو میاشتې وړاندې هم د بدخشان په گڼو ولسوالیو کې داخلي گوډاګیو عسکرو او د ملي اردو هغو قطعاتو ته چې قومنده یې مخامخ د دفاع وزیر بسم الله خان په غاړه وه داسې تاریخي درس ورکړ چې کله عام ولس د کم شمیرو مجاهدینو همت ته وکتل او له مقابل طرف سره یې دهغوی امکانات مقایسه کړل نو الله تعالی یې په زړونو کې دا عقیده او جذبه ځای پرځای

نیمایی اربکیان وو مړه او ګوډ مات کړل. دغه راز یې ۴ ټانکونه، ۱۴ عرادي رینجر موټر، ۱ عراده انټرنشینل موټر، ۳ میله دهشکه، ۴ پایي هوان، ۱ میل زیکویک، ۳۲ میله پیکا ماشیندار، ۱۲ میله راکټ لانچر، ۲۰۰ میله کلاشینکوف او تومانچي او خورا ډېر نور مهمات هم لاس ته راوړي.

په همدې توګه (داپریل په ۳۰) نیټه د پنجشیر په ولایت کې هم چې تالیختو یو وخت هغه د ځان لپاره تربل هرځایه پرامن او بې خطرې سیمه بلله او په ۲۰۰۱ کال کې له فضا څخه داشغالګرو امریکایانو درو مې یو یرغلګر ټولې د کوزید ادمهمي ځالي په ډول به یې پرې افتخار کاوه ، خود مجاهدینو دیوه تکتیکي اتلوال برید په ترڅ کې چې د پنجشیر درې په خوله کې داستخباراتو او ملي اردو د جمع په مهم مرکز ترسره شو ۴۰ تنو ګوډاګیانو ته یې د سر په کاسه کې داسې عبرتناک درس ورکړ چې بیا به د پنجشیر بګلیل چارواکي هیڅکله هم په خوله دا خبره رانه وړي چې نوموړي سیمه د امریکایانو او دهغو د مزدورانو لپاره مصوئه او بې خطرې ځمکه ده..

د پښتني په رومبو ساعتونو کې د کابل رسمي سرچینو ډیره هڅه وکړه چې د پنجشیر په برید او تلفاتو پرده واچوي ، بې زیانه یې وښيي او بیا په مرګ ژوبلي کې ملکي خلک زیات وبریښوي ، خو د الله تعالی قدرت ته ګوره چې د عیني شاهدانو په مرسته د نوموړي پښتني جزیات ټول داسې غالب او صفار او وتل چې نور یې درواغجنې میډیا او حلقه بګوشو غلامانو ته د اموق په لاس ورنکړه چې حقایق مختل او لمړیه دو ګوتو پټه کړي.

لسو پوستوپه نیول کیدو او د ۱۲۰ عسکرو

په بدخشان او پنجشیر ولایتونو کې د جهادي ګوزارونو اهمیت په دې ټکي دی چې له ډیرې مودې راهیسې څو تنو جهاد او ایمان فروشانو د خپلو شخصي اوشیطاني ګټو په خاطر دیوه لوی مسلمان ولس په دیني او ایماني غرور د سودا بازی ګرم بازار جوړ کړی وو او له تیرو ۱۳ کلونو راهیسې په مسلسل ډول نړۍ ته د اکاذب باور او ناسم ذهنیت وړانتقالاوه چې ګواکي د پنجشیر او بدخشان او بیا په مجموع کې د شمال مومني پر ګني داشغالګرو په خلاف کوم حساسیت او مخالفت نلري.

خو ورستیو بریدونو په ډاګه کړه چې شمال ولس او بیا په خاص ډول د بدخشان او پنجشیر پر ګني ، که لږ هم خپل اختیار او قضاوت ته پرېښوول شي ، نو خامخابه دمیراني توره له ټیکي راباسي او پر هغو ټولو ذهنونو به د بطلان

کرنښه راکاږي چې ټلو والي د خپلو شخصي ګټو او سیاسي رشوتو نو د برقرار ساتلو لپاره جوړ کړي وو

په بدخشان او پنجشیر کې ورستی جهادي عملیات په داسې حال کې ترسره کيږي چې د پنتاګون له مانۍ څخه هم د افغانستان د ناکامي جګړې په اړه د حسرت او ناامیدۍ او ښکي راوو څښدي او په عملي شکست سربیره یې په یوه راپور کې د افغانستان په جګړه د ۷۱۰ ملیارده (اووه سوه زره ملیونه) ډالرو د لګښت په ترڅ کې اعتراف کړی چې په افغانستان کې د امریکا دومره لوی لګښت پر ځای نه دا چې پر ځای لګیدلی ، بلکې تر ډیره بریده هدر تللی.

د دې راپور په یوه برخه کې چې د بلومبرګ خبري شبکې خپره کړې ده، راغلي دي، چې د امریکا حکومت د ټوپکسالارانو په مرسته او خصوصي قراردادیانو سره د معاملو او دوی ته د ملیاردونو ډالرو ورکولو له لارې د فساد لمن پراخه کړې او د دې پر ځای چې د ملیاردونو ډالرو ګټه عام افغان ولس ته ورسېږي ، هغه د څو تنو غلو جیبونو او د امریکایي مافیاکوڅوړو ته رسیدلي ، چې په خبره یې د د امریکایي ولس اعتماد ته لوی ګوزار اوله شتمنیو سره یې لوی خیانت بلل کيږي .

د کنړ ولایت لپاره د اسلامي امارت نظامي مسئول او زېږور مجاهد، لوېدلی ستوری مولوي صاحب نور قاسم حیدري وو.

مولوي نور قاسم حیدري د حاجي محسن زوی په ۱۳۵۳ لمريز کال کې د خوست د صبريو ولسوالي د مچۍ نومي کلي کې دې نيمگړې دنيا ته سترگې غړولې او د معمول په څير مولوي نور قاسم هم خپلې زدکړې خپل کلي جومات کې د ملا امام څخه پيل کړي وې.

د شوروي د ښکېلاک پر مهال ياد مولوي صاحب د هجرت په ديار کې په مختلفو ديني مدرسو کې خپلو ديني زدکړو ته دوام ورکړ، چې وروسته ياد نوموتي ستر جهادي قومندان او د اسلامي امارت درهبري شور اغېزې مولوي جلال الدين حقاني په منبع العلوم نومې جهادي او علمي مرکز کې يې د خپل علمي اقتصاد د لاپياوړ تيا په هيله داخله واخيسته، د دې تر څنگ حیدري صيب په دارالعلوم عربيه ټل، هنگو او نورو ديني مدرسو کې هم خپل درسونه لوستلي وو، چې بالاخره په ۱۳۷۶ لمريز کال کې يې د جامعه اسلاميه زرگري هنگو څخه د نبوي احاديثو د فراغت سند تر لاسه کړ.

د يادولو وړ ده چې شهيد مولوي صيب نور قاسم حیدري د خپلې زدکړې پر مهال په ۱۳۷۱ لمريز کال کې خپل کلي کې د شمس العلوم په نوم د يوې ديني مدرسې د بنسټ ډبره کېښوده چې تر دې مهاله په لسگونه ماشومان او ځوانان د ديني علومو په زدکړو و پکې بوخت دي.

مولوي صيب د فراغت څخه وروسته د شمس العلوم په مدرسه کې د مدرسې د اهتمام تر څنگ په تدريس هم پيل وکړ.

د امريکا په مشرۍ د صليبي يرغلگرو د يرغل په مهال مولوي صيب مقدس جهاد ته مخه کړه او د سرگروپ (ډلگۍ مشر) په توگه يې صليبي يرغلگرو ته د صبريو ولسوالۍ سره تې کړه.

کله چې اسلامي امارت په هيواد کې د جهادي فعاليتونو د لاپياوړ تيا لپاره اداري تشکيلات پراخ او رامنځ ته کړل مولوي صيب نور قاسم حیدري د خوست ولايت د والي په توگه تعين شو چې وروسته يې بيا تر اوسه پورې د کنړ ولايت د عمومي مسئوليت دنده په پوره مېړانه او صداقت په مخ بووله. د ۱۳۹۳ لمريز کال د وري د مياشتې په ۱۸مه د دوشنبې په ورځ د کنړ ولايت د شينگل ولسوالۍ په مربوطاتو کې د صليبي يرغلگرو په هوايي برید کې د خپلو څو تنو همسنگرو ملگرو سره د شهادت لوړ مقام ته ورسيد او خپل درې زامن او درې لوڼي يې تر شاه يتيماني پرېښودل. (سهار افغان)

د شهيد مولوي

نور قاسم حیدري ياد

رسول الله (ص) وائې چې الله (ج) شهيدانو ته پنځه داسې عزتونه ورکړي چې هغه الله (ج) نه پيغمبر اونه بل چاته ورکړي:

الف: د ټولو پيغمبرانو روحونه ملک الموت قبض کوي تر دې چې زما روح به هم ملک الموت اخلي؛ خو د شهيدانو روحونه به الله (جل جلاله) په خپل ځانگړي قدرت چې څنگه وغواړي اخلي پرېښتو ته ئې نه حواله کوي.

ب: ټولو پيغمبرانو ته غسل ورکړل شوی اوماته به هم غسل را کول کيږي خو شهيدانو ته غسل نه ورکول کيږي.

ج: ټولو پيغمبرانو ته کفن ور اغوستل شوي اوماته به هم را واغوستل کيږي؛ خو شهيد ته کفن نه ور اغوستل کيږي بلکې د خپلو جاموسو به څښيږي.

د: څومره پيغمبران چې وفات شوي هغوی دمړه په نوم ياديږي مگر شهيدانو ته مړه نه ويل کيږي.

ه: ټول پيغمبران به د قيامت په ورځ شفاعت کوي او زه به هم شفاعت کوم خو شهيدان هر وخت او هر ه ورځ شفاعت کولای شي. (قرطبي جلد ۴ ص ۲۷۶) مونږ د خپلو مشرانو په شهادتونو وياړ و ځکه اسلامي مبارزه (جهاد) هغه مهال خپل هدف او منزل ته رسېدلی شي چې د اسلامي مبارزينو د مشرانو او کشرانو په شهادت څر و به شي، د دې مبارزې د ليکې څخه يو هم

ناکامی نظام سرمایه داری و کمونیستی

منشأ

مبارزین سقراط داغ اسلام!

و از ریح بیزار شدند برادر دعوت به اسلام و دفاع
از مقدسات کج برخاسته آید که کج مسلمانان را یقیناً در یگر برادر
یک مبارزه، یک مقصد و یک عقیده گرد آورید، تا آنکه آرایه‌ها
مسلمانان را به نور ایمان دور نمایند.

لاکثر از مسلمانان ضعیف العقیده ما از ترقی و پیشرفت
غرب در امور مختلف اظهار تعجب می نمایند که آنها چیزها را
تازه تر را کشف می نمایند، حقیقت اینست که همه این امور
از مسلمانان بوده و تعلیمات اسلام انسان را به این آماده می
نماید، مگر اینکه مسلمانان بدین اهمیت ندادند، گروه‌ها را
غیر مسلمان برخاستند و وظیفه مسلمان را بدست گرفته کنترل
نمودند، که امروز از نگاه مادر در جهان در انتها درجه ترقی
قرار دارند و با وجود این همه ترقی و تعالی که امروز در
نهیبت ملت‌ها رخ نیست، چرا؟

زیرا که آنان از نعمت ایمان محروم اند، دنیا غرب همه
سهولت‌ها را در دنیوی حاصل نموده مگر هرگز سکون قلبی و روحی
را پیدا کرده نتوانستند، بلکه با وجود ترقی و پیشرفت مادر
بر پریشانی‌ها و تشویش‌هایشان افزوده گردیده می‌رود.

امروز نظام سرمایه داری با همان ادعای پیشرفت و ترقی خود و نظام
کمونیست با همان ادعای بهشت سرخ خود با رو بسترش را می‌بندند

همینگونه نظام سرمایه داری غرب با وجود کج همه
ادعای پیشرفت و ترقی مواج ناکام می‌باشند، از جانب

همه ثناء و صفت کج ذات بزرگ و برتر را سزاوار است
که مالک هر دو جهان است و درود و سلام بر نبی او حضرت
رسول الله صلی الله علیه و سلم و بر آکل و اصحاب او تا روز
استغیث، بر کج کسانی که دعوت که حضرت صلی الله علیه
و سلم را قبول کردند و بر سیرت که حضرت عمل می نمایند
بدون شک مبارزات شما سر باز داغ اسلام مشتمل بر اصول از
و ابد است و در جهان یگانه ریح تنها همین اسلام است که
تا روز استغیث انسان‌ها را بسوی نیک و یک نظام کامل رهنمائی
می نماید و جامعه منصف شده را بسوی اصلاح می کشاند انسان
را تلقین می نماید تا از فسق و فساد دور باشد، و همه مسلمانان را
بایکدی یگانه اتحاد دعوت می دهد.

دین که انسان را احساس می بخشد تا در همه ابعاد دین و دنیوی
از اساسات اسلام رهنمائی بدست آورد و همین ها مبارزه
شمانیز است کرم خالص خدا تعالی بر ما باشد که دنیا را با هم
یکگر گردانیده و همین محبت بین همه یگر تقاضای ایمان و دفاع
از مقدسات آنست که از فیض ایمان است که همه انسانها بشکل
یک جسم واحد در آمده می توانند، گروه همه تنها بنظر می آیند
و سر ایمان همه شاخ یگر است، احساس شاخ یگر است
و تفکرات شاخ نیز یگر بوده و بر اصول یک مقصد مشترک
مبارزه می نمایند چنانکه اسلاف ما بوده اند. سر باز داغ اسلام
شما بعد از اینکه مسلمانان بگروه مختلف بین هم تقسیم گردیدند

دیگر نظریه دیگر بر فراست که انسانها را از هر طرف
 اسیر و در بند نمود، صحت مالکیت را از ایشان غصب کرد،
 بر تفکر و نقل و حرکت و تحریر و تقریرشان قیودات وضع نموده
 گویا مطمئن گردید که برادر ابد مسلمانها را خاموش نمودیم، کارر
 یک طبقه مفصولی که حاصل این نظریه بوده اند شاید سهولت
 ها را برایشان مهیا بوده باشد، کنشهای بزرگ را نیز گسترش
 نمودند که شاید هم علیه آنها و خلاف آنها گفته نتوانید.

مگر امروز هر دو نظام سرمایه داری و سوسیالیست به وضع
 فزاینده سرنگون گردیده اند و علمبرداران کج برار اینها نمودن
 خود در تلاشهایگاه مر باشند.

امروز نظام سرمایه داری با همه ادعای پیشرفت و ترقی
 خود و نظام کمونیست با همان ادعای بهشت سرخ خود
 با روی پستیشان را می بندند، در هر فطنه دنیا آیند و نظام را به
 طرف بدر مسترد می نمایند.

در چنین حالتی، انسانیت، شدیداً منتظر چنین نظامی است
 که در همین موقع کجاست را رهنمائی نموده بتواند و کجاست نظام
 تنهایی امارت اسلام بوده می تواند و بسزا لهذا به همسنگران
 اسلام این وجیه عائد می گردد که قدم به پیش بگذارند،
 و حقانیت اسلام را بر روی جهانیان توسط دفاع شان از نوامیس
 اسلام ثابت نمایند، همین وقت آنست که اندک دیگر همت
 نموده و بیشتر گام برداشته از نور موجود اسلام ظلمت موجوده
 جهان را صاف نمایند.

همسنگران اسلام! شما که علمبردار چنین مبارزه ابرهستید که
 این مبارزه کدام دعوت جدید نیست، این مبارزه دلاور گذشته
 عالم است که مملو از قربانیها و مسلسل در راه خداوند است.

امروز همین تفکر مبارزان شما است که بایک قدرت نظام
 و قاهر و صابر مردانه و در مقابل نموده و آنرا با نهایت ذلت

و رسوائی به شکست و فرار مجبور ساخته اید، انشاء الله شب
 ها تاریک نظام بالار امارت اسلام عنقریب به پایان
 رسیده است، و به زود در لوار همین امارت اسلام در جهان
 بلند خواهد گردید، اکنون مردم عوام نیز حل تمام مشکلات
 خود را در نظام می بینند.

همسنگران اسلام! ما باید اندک دیگر مبارزات خود را
 گسترش داده از بیخ مر اهل بزور گذشته به پیش برویم، تا جاییکه
 پیش قدم گروه ها مختلف بر اقتدار در مقابل بالامارت اسلام
 است تغییر در آن نیست، حاکم و قمندها و ارباب هر منطقه
 همینگونه از امارت اسلام خوفزده و بیسناک است، در جائی
 توسط ظلم و ستم در سر سرکوب نمودن این تحریک هستند،
 در جائی هم مذکرات و گفت و شنید می خواهند، مگر از اموال
 احساسات و وابستگی جوانان اسلام به این تحریک بیسناک می
 باشند، و در مانبا به در بیخ مولود پیچیم، مبارزه خود را با حاکمیت
 کج ادامه می دهیم، ما بر ابر حصول مقصد و رسیدن به منزل باید
 از هر گونه موانع بگذریم و لو بهر طریق که باشد.

همسنگران اسلام! سعی کنید یقین کامل بذات کریم
 خداوند پیدا نمائید، همه اعمال خود را فقط بر ابر رضای ذات
 الله تعالی انجام دهید و این بیرق را که شما بر ابر بلند نگه داشتید
 کج بر خاسته اید قلباً به کج اخلاص و عقیده پیدا کنید، کار دعوت
 به نیک و نهر از بدیها را سرعت ببخشید، قرآن کریم و کتب
 سیرت نبی صلی الله را به دقت مطالعه کنید، اهتمام ادا
 نمازها را خود را با جماعت نمائید، در حالت تنگدستی و راجت
 نظم خود را از دست ندهید، همه استعدادها را خود را وقف
 سر بلند رسیدن خدا و استقامت نظام شریعت او در دنیا انجام
 دهید، انشاء الله که مدد الهی شامل حال ما خواهد بود.

اهل سنت والجماعت

ياناجيه فرقه

اهل سنت والجماعت خوک او چاته ويل کيږي ؟!

کې اشاعره وو ته وايي او همداسې شهرت لري، خو چې کله په ماوراءالنهر هيوادونو کې د اهل سنت والجماعت يادونه وشي نو اطلاق يې په (ماتريديه وو) باندې کيږي، چې دامام ابوالحسن ماتريدي په څو واسطو سره دامام ابو حنيفه په شاگردانو کې راځي، او ماتريديه د سمرقند يوه قريه ده، چې په همدې اساس يې دې کلي ته نسبت کيږي، يعنې په مجموع کې ماتريديان احناف، او اشاعره غالباً شوافع او نور دي، چې نن سبا خراسان کې ماتريديان اکثريت او احناف دي، خو دهغه وخت سره د خيالي ملاصبت د تحقيق له مخې اهل خراسان هم اشاعره وو، مگر نن بيا خبره هسې نده پاتې. والله اعلم.

ددې نه دا هم جوتيږي چې د سمرقند، بخاري، ترمذ، بلخ، او مرغينان غونډې دنړۍ علمي مراکز لا هماغه مهال دامام ماتريدي رح پيروان او بيا په مجموعي ډول د حضرت امام ابو حنيفه رح د مذهب علمبرداران وو.

دا هم دويلو ده، چې په ټوليز ډول (اشاعره او ماتريديه) دواړه اهل سنت والجماعت دي، په دومره تفاوت سره، چې زيات احناف په عقايدو کې دامام ابو منصور ماتريدي رح د مسلک پيروان او زيات شوافع او مالکيان دامام ابوالحسن اشعري رح د مسلک پيروان دي، خو په (مقدمه المهند على المفند) کې بيا علامه خالد محمود مد ظله العالي د عقايدو درې مسلکه را نقل کړي دي، دغه مقدمه

د علم عقايد په نوموتې کتاب (حاشية الخيالى على شرح العقائد النسفية) کې داسې صريح عبارت ليکل شوى، چې د اهل سنت والجماعت پيژندنه ترې په ډاگه څرگنديږي، لکه چې وايي ((قال فى شرح العقائد النسفية فبهت الجبائى وترك الاشعرى مذهبه فاشتغل هو ومن تبعه بابطال رأى المعتزلة واثبات ماورد به السنة ومضى عليه الجماعة) حاشية الخيالى على شرح العقائد ص ١٩ / ژباړه: جبائي (معتزلي) بې ځوابه پاتې شو، او امام اشعري رح دده مذهب پريښود، دمعتزلو درايې د ابطال او دهغې عقيدې د اثبات په چاره مصروف شو، په کومه چې سنت وارد شوى او د صحابه وو د ټولنې يا جماعت تگلاره وه.

د شرح عقايد النسفي محشي پدې متن کې چې (فسموا اهل السنة والجماعة) باندې کارې چې (قوله اهل السنة والجماعة الخ.... وهما الاشاعرة وهذا هو المشهور في ديار خراسان والعراق والشام واماكن الاقطار وفي ديار ما وراء النهر اهل السنة والجماعة هم الماتريدية وهو تلميذ ابي نصر العباس تلميذ ابي بكرة الجرجاني تلميذ ابي محمد الحسن الشيباني من اصحاب الامام ابي حنيفة رحمه الله، ماتريديه قريه من قرى سمرقند ١٢ رومي، چې ددې فوق الذكر عبارت لنډه خلاصه داسې ده، چې چا دمعتزله وو مخالفت کاوه او په سر کې (امام ابوالحسن اشعري رح) و، نو دوى ته اهل سنت والجماعت وويل شول، خو اهل سنت والجماعت د خراسان په سيمو، عراق، شام او نورو مناطقو

چي د (المهند على المفند يعني عقايد علماء اهل سنت والجماعت ديوبند) كتاب باندې (مولينا خليل احمد سهارنپوري رح) رانقل ڪري، داسي يي پڪڻي ليکلي دي چي: الغرض اصول عقايد مين ايڪ اهل سنت کي تين مسلڪ قرار پاي ۱- حنبلي ۲- اشعري ۳- ماتريدي، اور انهي مين ان کي فروعی مذاهب بهي شامل هين، حنابلہ مين حنبلي مقلدين او اهل حديث قديم..... اشاعره مين مالڪيه اور شافعيه اور ماتريديه مين حنفيه.....

خو هغه مسالڪ چي پدي علم کي مشهور دي، هغه دادي چي اهل سنت والجماعت کي يوازي دوه، مسلڪه شتون لري، چي يويي (اشاعره) او بل يي (ماتريديه) دي، دعلامه خالد محمود رح دتحقيق سره سم دري مسلڪه پڪي شتون لري، چي په عين وخت کي همدا عقيدوي مسلڪونه په فروعی مذاهبو کي ورگه دي، لکه پخواني اهل حديث او حنابلہ په حنبلي مسلڪ کي، چي دايي هم دعقايدو او هم دفروعاتو مذهب دي، مالڪيان او شوافع بيا اشاعروو کي، او احناف چي نن سبا بنه ڏير پيروان لري، په ماتريديه وو کي شامل دي او همدا حنفي مذهب يي نن دعقايدو او هم فروعاتو مشترڪ مذهب دي.

دجامعه بنوري ڪراچي شيخ الحديث او مهتم مفتي محمد نعيم مد ظله خپل تصنيف (اديان باطله اور صراط مستقيم) کي داسي ڪاري چي: دهند دمراد آباد دجامعه قاسميه شيخ الحديث مولينا شبير احمد صيب وايي: چي ددي ٽولو خبرو خلاصه داده، چي سري بايد د(سواد اعظم) دجمهور امت سره وي او همدا حقيقت يا صفت دائمه اربعه وو په پيروانو او مقلدينو کي ڪتل ڪيري، چي هر دور کي لوي، لوي علماء او مشايخ مقلدين پاتي شوي، او بيا پدي باندې فڪر پڪار دي، چي دسواد اعظم اطلاق پر ديوبند مڪتب فڪر اشخاصو باندې ڪيداي شي، حڪه ددي مڪتب فڪر علماوو او مشايخو ته اهل سنت والجماعت ويل ڪيري.

حضرت (مولينا اديس ڪاندهلوي نورالله مرقده) په خپل تصنيف (عقايد الاسلام) کي داهل سنت والجماعت

دمصداق په باب ليکي چي: فرقه ناجيه يعني هغه خوک چي دخداي جل جلاله له عذابہ خلاصيدونکي ده، صرف هغه داهل سنت والجماعت ډله ده..... اوتول فقهاء، محدثين متکلمين، اولياء او عارفين اهل سنت والجماعت دي، دا ٽول ددين په اصولو کي متفق دي، که کوم اختلاف شته، هغه هم ددين په فرعي مسايلو کي دي، چي هغه جزئي دي او کوم اصولي اختلاف نشته.

تاج الدين سبكي رح په (شرح عقيدة ابن حاجب) کي فرمايي چي: اهل سنت والجماعت محدثين، متکلمين او صوفيای ڪرام په اصول الدين کي سره متفق دي، اختلاف يوازي په مبادي او طرق استدلال کي دي، دمحدثينو داستدلال سبک اولاً په سمعيه دلايلو يعني ڪتاب، سنت او اجماع امت سره دي او دمتکلمينو داستدلال سبک لومړي بنياد په سمعيه دلايلو او ترڅنگ يي په عقليه دلايلو هم بناء دي، دوي پر نقل او عقل دواړو استدلال کوي، او حضرات صوفيادي ڪرام بيا اولاً په شرعي دلايلو او ترڅنگ يي په کشف، الهام او وجدان باطني هم استدلال کوي، چي ددي پوره بحث په (حاشيه اشارات المرام من عبارات الامام ۲۹۸) مخ کي شته.

وروسته (حضرت مولينا محمد اديس ڪاندهلوي رح) داهل سنت والجماعت په باب داسي وايي چي: اور اس زماني ميں فرقہ ناجیہ (اہل سنت والجماعت) مذاہب اربعہ یعنی حنفیہ، مالکیہ اور شافعیہ اور حنابلہ میں مختصر ہیں، ان چاروں مذہبوں سے خروج بدعت ہے، شرعاً غیر عالم کو عالم کا اتباع اور علما ناقص کو کامل کا اتباع فرض اور لازم ہی، اور جو مرئیس طیب کی تقلید نہ کریں اس کا انجام ہلاکت ہے ((عقیدہ الاسلام حصہ اول ۲۴۱ مخ).

دحضرت مولينا محمد اديس ڪاندهلوي رح له فوق الذکر تحقيق او وينا څخه په ډاگه څرگنديږي، چي نن سبا دفتنو دور دي او دفتنو په دي وخت و زمان کي دخلاصون لاره

داده، چې دامت ددې منل شويو څلورگونو امامانو تقليد وشي او ددې څخه خروج ونشي، چې خروج به بدعت وي، نو ځكه وايي چې داهل سنت والجماعت اطلاق صرف په څلورگونو مذهبونو او ددې په پيروانو كيږي، كه دموлина اديس كاندهلوي رح محققانه انداز ته څېر شو، نو دپيروفتنو او اختلافاتو څخه يې دنجات لاره په گوته كړي، او هغه داسې چې دا ائمه اربعه دخير القرون دزمانې خلك دي، هغه څوك چې په اړه يې رسول الله صلى الله عليه وسلم دخير او صلاح شهادت وركړى، نو ددې پر ځاى چې ددې څوارلسمې پيړۍ د اوسيدونكې كوم كس داقتداء او پيروي لاره خپله شي، غوره داده چې دائمه اربعه وو، پر شرعي استنباطاتو او مسايلو اعتماد وشي او دستونزو حل دهغوى په تقليد كې ولټول شي.

هو!

كه چاسره دكومې مسئلې په اړه شك وي، كولای شي چې دمذاهبو اربعه وو كتابونه په سره سينه وپلټي او دمسلې په باب دحجت قاطعيت او ارجحيت ځان ته معلوم كړي، نه دا چې (خداى ج مكره) هسې دمذهب له كلمې سره منافرت لري او دكوم نا معقول تعصب په وجه يې بې چون وچرا مذاهب ښه نه راځي.

ځكه دا هغه مذاهب دي، چې لومړنۍ خښته يې له رسول الله صلى الله عليه وسلم څخه وروسته، صحابو او ايني او حجاز او عراق كې يې داجتهاد لومړنۍ مدرسې جوړې كړي. دلته به دموضوع دزيات اهميت او وضاحت لپاره (داسلام اساسات) ترسريك لاندې دشهامت مجلې داووم كال پنځمې گڼې ديوي علمي ليكنې څو پراگرافه دتوضيح لپاره را نقل كړو، تر څو پرې دا مسئله چې دځينو له نظره خورا دډير حساسيت ابعاد لري، پرې څه رڼه كړو!

..... دتابعينو دوره كې دعلم فقه دوه لويې مدرسې جوړې شوي، يوه مدرسه په حجاز او بله په عراق كې وه، البته ددې دواړو مدرسو مشران او منتظمين صحابه كرام وو، ځكه حجاز كې دمكې مكرمې دمدرسې زعيم او مشر

ترجمان القرآن حضرت عبدالله بن عباس، اوبيا ددې نه وروسته دده مولى (عكرمه او ابن جريج) وو، دمدينې منورې دفقهي مدرسې ستر مهتمم او مشر حضرت عبدالله بن عمر او دده څخه وروسته له تابعينو نه (سعید بن مسیب رح) و، دعراق دمدرسې داهتمام اوزعامت چارې لومړى دجليل القدر صحابي حضرت عبدالله بن مسعود پر غاړه اوبيا ددې نه وروسته دده دشاگردانو چې يو پكې (حضرت علقمه رح) اوبيا (ابراهيم النخعي رح) بيا (حماد رح) او بيا حضرت امام ابو حنيفه رح وو، المكتبة الشاملة كې دتاريخ التشريع او نورو په حواله ليكي، چې دحجاز دفقهي مدرسې داجتهاد پړوخت اعتماد زيات وخت پر كتاب او سنت او ډير كم په رايه باندې ځكه و، چې يو خو حجاز كې محدثين ډيروو، اوبل دا درسات كورو، نو دحديث په سند كې به يې ايله يوه واسطه له حضرت پيغمبر سره راتله. دعراق دفقهي مدرسې په باب چې حضرت عبدالله بن مسعود يې زعامت كاوه او دا يې مؤسس و، دوى داسې ليكي چې (أَمَّا الْمَدْرَسَةُ الْأُخْرَى - وَهِيَ مَدْرَسَةُ الْعِرَاق - فَكَانَتْ تَلَجًّا إِلَى الرَّأْيِ كَثِيرًا. وَالرَّأْيُ عِنْدَهُمْ يَرْجِعُ إِمَّا إِلَى الْقِيَاسِ الْأَصُولِيِّ، وَهُوَ الْحَقُّ مَسْأَلَةٌ لَا تَنْصُ فِيهَا بِمَسْأَلَةٍ فِيهَا نَصٌ شَرْعِيٌّ، لَعَلَّةَ جَامِعَةٍ بَيْنَهُمَا، وَإِمَّا رَدُّ الْمَسَائِلِ الْمُسْتَحْدَثَةِ إِلَى قَوَاعِدِ الشَّرِيعَةِ الْعَامَةِ؛ ..... يعنې عراق كې غالبيه شيعه گان چې آن كله به يې حضرت علي العياذ بالله خداى او كله به يې له خداى سره مشابه كاوه، همداسې به ملحدانو، خوارجو او نورو فتنه گرو ډلو چې شمير يې ډيروو، كوشش يې داو، چې دين كې تلبيس او خلط پيدا كړي، نومجبوراً ورته ددې مدرسې استاذانو دروايت دقبوليت شروط سخت كړل، اوددې لپاره يې غښتلې قيودات ولگول، دروايت په قبوليت كې به فقهاوو ډير تفكر كاوه، او پاڅه شرطونه يې ورته كښيښودل، چې له امله يې دفتنو دروازي بندې شوي، دانو داسې شرطونه وو، چې دحجاز فقهاوو، دروايت دقبولولو لپاره نه وو، اينې، او نه يې ددې التزام كړى و، نو چې به روايت الحديث پدې شرطونو پوره نه و، نو نه به يې مانه، ځكه يې دنويو او

مستحدثو فقهي مسايلو حل د شريعت په عامو قواعدو کاوه او يا به يې زيات وخت پداسې رايه کاوه ، چې له اصولي قياس سره به يې پيوند درلود ، چې دا ډول قياس دادی چې يوه داسې موضوع چې نص پکې نه وي ، دکوم مشترکه علت يا جامع په بنسټ د داسې مسئلې سره په حکم کې مرتبط کړي ، چې په هغې کې نص راغلی وي ، نودمقيس او مقيس عليه حکم سره يوشي .

د عراق فقهاوو به د صحابي عمل معتبر باله ، خو کله به چې دده له منقول روايت سره به په تصادم کې و ، نو دوی به

ويل ، چې دده روايت يا منسوخ شوی او يا مؤل دی ، همداسې به دوی ويل چې کوم ثقه راوي ، چې د يوې عامه بلوی خلاف روايت وکړي ، دا يا منسوخ دی او يا تيروتي دی ، چې دا دده قصدي کار نه وي ، هوکه به کوم قوي روايت پيدا شو ، او يا به پکې د تيروتنې احتمال کم و ، نو به يې د مسئلې اثبات لپاره مانه .

د اهم بايد ومنو ، چې حجاز کې هم د (ربيعه بن عبد الرحمن) چې په ربيعة الراي باندې مشهور و ، او دامام مالک رح استاذ هم و ، داسې فقهاء وو ، چې رايه به يې دنويو مسايلو په حل کې معتمده بلله ، او همداسې په عراق کې داسې فقهاء وو ، چې اخذ بالراي به يې بده بلله ، لکه (عامر بن شراحيل) چې په (الشعبي) مشهور و (فَقَدْ عُرِفَ فِي هَذَا الْعَهْدِ مِنَ الْحِجَازِيِّينَ رَبِيعَةُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ ، الْمَشْهُورُ بِرَبِيعَةِ الرَّأْيِ ، وَهُوَ شَيْخُ الْإِمَامِ مَالِكٍ . كَمَا كَانَ فِي الْعِرَاقِ مَنْ يَكْرَهُ الْأَخْذَ بِالرَّأْيِ كَعَامِرِ بْنِ شَرَّاحِيلَ الْمَشْهُورِ بِالشَّعْبِيِّ .)

د فقه د دې دريمې مرحلې زيات علماء او حملة العلم موالی يا آزاد شوي غلامان وو ، لکه په مدينه کې د (عبد الله بن عمر) (مولی) (نافع) ، په مکه مکرمه کې د عبد الله بن عباس (مولی) (عکرمه) په کوفه کې د بني والبه مولی (سعيد بن جبیر) ، په بصره کې امام حسن بصري رح او ابن سيرين رح ، په

شام کې دامام اوزاعي) استاد (مکحول بن عبد الله) ، په مصر کې (يزيد بن ابي حبيب) چې دامام اهل مصر (ليث بن سعد) استاد هم و ، او داسې نور .... البته د (حضرت سعيد بن مسيب) ، عامر الشعبي او علقمه بن قيس النخعي) غوندې سوچه عرب توکمه هم پدې دور کې وو ، چې ځانونه يې علم ته وقف کړي وو ، د فقه دا عصر او زمان داموي

خلافت سره مصادف و ، خودامهال فتنې يوازې په دارالخلافة کې محدودې وې ، بهر يې لا پوره سرايت نه وکړی ، همدا مهال به فقهاوو او علماوو ، يوله بل سره مناظرې او مناقشې کولې او د حق په درک سره به يې يوبل ته تنازل هم کاوه ، خو مجموع کې دا دور هم د خير دور فقاها و ، او رسول الله يې هم په باب د خير او صلاح شهادت ورکړی و : (فَقَدْ صَحَّ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: " خَيْرُ النَّاسِ قَرْنِي ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ") (رواه الشيخين) ....

بنسايې اوس به مو دارينه کړي وي ، چې مذاهب کومه نوي پديده نده ، بلکې د سلفو شرعي تگلاره ده ، چې دمستحدثو مسايلو لپاره يې دامت اسلاميه مشکلات حل کړي او د دې پرځای چې ورسره تعصب وشي ، غوره به وي ، چې په اړه يې له انصافه کار واخستل شي ، او هم مو په څلور گونو مذاهبو کې د اهل سنت والجماعت هغه انحصار چې دنامتو علماء پرې ترکيز کوي او دمولينامحمد اديس کاندهلوي رح په څېر علماء ترې خروج بدعت بولي ، د سلفو له تگلارې معلوم کړې وي ، چې دفتنو پير دی او دمذاهبو تگلاره خپلول يوه اړتيا ده او په همدې کې نجات او داسلا فو عقايد او استنباطات اخنل شوي دي ! والله اعلم نور بيا ....

د حماس او الفتح ترمنځ

د سولې د نوي توافق په اړه

اندېښنې او هیلې

شهید زوی

فلسطین او مقبوضه بیت المقدس ازادول یواځې د عربانو نه بلکې د ټولې اسلامي نړۍ مسئولیت دی او دا د ټولو مسلمانانو مسئله ده.

شیخ احمدیاسین چې د فلسطین مسلمانانو ته د جهاد عملي لار ورښودله نو د فلسطین ولس یې ځې و او په مقابل کې یې د اسرائیلو په نوم د سیمې یواځنی اتومي طاقت و؛ داسې پدې نړۍ کې دادواړه اړخونه یو بل سره د پرتله کېدو وړ نه وو خو دا چې شیخ احمدیاسین په خپل ولس کې د جهاد نظریه په رښتیا ژوندۍ کړې وه نو د ټول فلسطین او په ځانګړې توګه د غزې مسلمانان د اسرائیلو داتومي ځواک نه مرعوب نه شول او نه خپل بی وسلېتوب د جهاد نه کېږول بلکې دخپل قائد په لار ښوونه د ټول فلسطین او خصوصاً د غزې تنکو ځوانانو د اسرائیلو په نوم داتومي غاصب ځواک په مقابل کې د کمزورې وسلې پرمخت یانې د بږو ویشلو نه خپل جهاد پیل کړ؛ پکې په لسګونو زره شهیدان ټپیان؛ او زندانیان شول خو چې شاته نه شول او خپل جهاد یې جاري وساتلو نو الله تعالی ځواکن کړل؛ په همدې محصورې او د نړۍ نه په پرې شوې غزې کې مسلمانو ځوانانو راکټونو او اتومات توپکونو ته لاسرسی وموند او په خپلو لاسونو یې داسې توغندي هم جوړ کړل چې یو شمېر یهود مېشتې سیمې یې پرې هدف وګرځولې شوې؛ او تر ټولو مهمه دا چې د حماس مجاهدینو کې مېړانه؛ پر دین د قربانی احساس؛ د شهادت سره مینه او جنګي مهارت دومره قوي شو چې هغه اسرائیل چې د ۱۹۶۷م جنګ کې یې ۴ سترو عربي هیوادونو ته په ۶ ورځو کې ماتې ورکړې وه پر غزې د ۲۰۰۸ کال د اسرائیلو دوحشي يرغل پرمحال اسرائیلو په ۲۴ ورځو کې حماس ته ماتې ورکړای شوه او نه یې غزه ونیوله.

په غزې کې د عملي جهاد پیل کېدو نه پس حماس د اسرائیلو د ټولو نه ستر دښمن وګرځېدلو او غزه یې د خاص عتاب لاندې راغله؛ د اسرائیلو په حکم د غزې نه مصر ته په تلو راتلو کې سختې پیل شوې او ورځ تربلې زیاته شوه د غزې د اوسېدونکو په وړاندې به دمصر سرحد زیاتره وختونو کې تړلې شوی و او کله ناکله به پرانستی و.

دا چې دخوږ او ردواختلافاتو نه پس د حماس او الفتح ترمنځ د پخلاينې او دملی وحدت د حکومت جوړونې توافق رامنځته او په رامله کې اسماعیل هنیه او محمود عباس پدې اړه تړون لاسلیک کړ د نړۍ مسلمانان یې د پرخوښ کړل او دازاد فلسطیني دولت هیلې یې تر یوحده بیا راژوندۍ کړې؛ ددې تازه توافق له مخې به دالفتح په سرپرستی کې حماس او الفتح په غزه او لویديځې تړانګې کې په ۵ میاشتو کې دننه دننه ولسي دولت جوړوي او ۶ میاشتې پس به په دواړو سیمو کې عام انتخابات ترسره کېږي.

ددې لپاره چې محترمو لوستوالو ته موضوع ښه روښانه شي دلته دنېږدې ماضي دخوږ وروايدول اړین بولم. په ۱۹۴۷م چې اسرائیلو د فلسطین خاوره اشغال کړه نو ورسره سم د فلسطین مسلمانانو دازادۍ تحریک پیل کړ خو له بده مرغه چې پدې تحریک کې په صحیح معنو کې جهادي روح نه و، امریکا، برتانيې او نورې کفرې نړۍ دخپلو مکارو، عیارو او غلامو رسنیو پرمخت دا تحریک دخاورو دازادۍ دعامو تحریکونو پرڅېر یو دازادۍ قومي تحریک معرفي کولو، دا یې دیهودانو او عربانو یوه قومي شخړه ګرځولې وه او عام ذهنیتونه یې داسې برابرول چې ګڼې دا یواځې د عربانو مسئله ده او دنورې اسلامې نړۍ ددې سره هېڅ تړاو نشته او نه دا عقیدوي او فکري حرکت دی؛ نړیوال کفر کوبښس کاوه چې دا حرکت داسې سیکولر حرکت وګرځوي چې بېخي داسلام، دین، مسلمان او جهاد نوم واخلي، یواځې دازادۍ نوم اخلي، صرف مظاهره کوي، هیڅکله توپک ته لاس نکړي او عقیده یې داسې جوړه شي چې د اسرائیلو پرضد لاریونونه دازادۍ یواځنی لار ده.

د ۱۹۸۰م پورې خبره همداسې روانه وه خو ددې کال نه پس دا فکر په بدېدو شو؛ دښه تدبیر، عالي ارادې لوړ عزم او جرأت سمبول او دایوبي اصل وارث شیخ احمد یاسین په ۱۹۸۰م کې په غزې کې د حماس په نوم د جهادي غورځنګ بنسټ کېښود او د فلسطین دازادۍ حرکت یې دکامیابی په لور روان کړ، د قومیت نه یې خبره اسلامیت ته کړه، او په خپلو دېرو هڅو او کوبښونو یې د مسلمانانو په عامه ذهنیتونو کې دا خبره ورواچوله چې داشغال شوي

چې خبره رالنده کړو نوحاس چې دملي جهاد ترڅنګ یې په ډېر اخلاص دولس خدمت او عام المنفعه کارونه هم کول نو په ولس کې یې ډېر زیات محبوبیت ترلاسه کړ او کله چې د ۲۰۰۶ کال په جنوري کې په فلسطین کې عام انتخابات ترسره شول نو حماس پکې ۷۶ او محمود عباس گوند پکې ایله ۴۳ چوکۍ وګټلې؛ حماس ددومره چوکۍ په لرلو په یواځې ځان دولت جوړولای شو خو ددې لپاره چې فلسطین ولس ونه ویشل شي او الفتح حالات خراب نکړي نو الفتح یې هم په دولت کې شریک کړ.

دحماس دومره محبوبیت او په انتخاباتو کې ستر بریالیتوب داسرائیلو، امریکا او ټول لويديځ ترڅنګ د عربي هیوادونو شاهانو، دیکتاتورانو او امیرانو ته هم دمنلو وړ نه و نو محمودعباس دهمدوئ په اشارو او ددوئ دخوشالولو لپاره دحماس سره ډېرنا وړه سلوک پیل کړ؛ رومي خو یې دقدرت په انتقال کې ډېر خنډ وکړ او چې حماس ته قدرت انتقال شو نو فلسطیني دولت ته بسپنه ورکونکو ادارو پیسې دحماس په دولت بندې کړې ترڅو ژر دحماس دولت فلج شي خو محمودعباس ته په ملیونو ډالر ورکول کېدل؛ پدې هم بسیا ونه شوه بلکه محمودعباس خپل ټول

ځوانان مسلح کړل او دفلسطیني ادارې دامنیتي کار کونکو په مقابل کې یوه قوي ملیشا جوړه شوه دې ملیشې داسرائیلي فوځیانو په څېر په یو او بل نوم دحماس دکارکونکو نیول پیل کړل او چې دنیونو خبره یې دصدراعظم تر دفتره هم راورسېدله نو حماس هم دفاعي اقدامات پیل کړل چې په ځیني مواردو کې خونړی جګړې هم رامنځته شوې.

او چې نوره کوڅاڅه کرانه شوه نو غزه یې خپل مقر وګرځاوه او دحمودعباس ملیشې یې ترې وه ویستې؛ بس په همدې حماس غزې ته راټول شو او محمودعباس خپله پاچاهي په لويديځې غاړې کوله، محمودعباس دفلسطیني سپو ټولې لارې پرغزې بندې کړې او دغزې اوسېدونکي اړشول چې خوراکي مواد او دارتیا وړ نورټوکي دمصر نه راوینسي خو له بده مرغه چې مصري واکمن حسن مبارک یې پرمخ دمصر سرحد هم په کلي ډول وتړلو او داسې یې وتړلو چې پرغزې د ۲۰۰۸ کال داسرائیلو دوحشي يرغل پرمهال یې هم خلاص نه کړ، دې وحشي يرغل ۲۴ ورځې دوام وکړ، غزه دکرېلا په میدان بدله شوې وه، یو لور ته هم ترې تلل راتلل نه شو کېدای، دخوراکي موادو سخت قلت و، روغتونونه دټپیانو نه ډک و او دوا نه وه، دټپونو باران و، او هره ورځ په سونو تان شهیدانېدل یا ټپیان کېدل، پدې سخت حالت کې هم دحمودعباس او حسن مبارک زړونه نرم نه شول او نه یې دغزې د اوسېدونکو پروراندې سرحد پرانیست.

نو اوس چې الفتح او حماس دواک په شریکولو او ګډ حکومت جوړولویوځل بیا توافق ته ورسېدل دفلسطین دمسلمانانو ترڅنګ دټولې نړۍ لپاره دخوښۍ خبر دی خو دا چې واک ته دحماس درسېدلو نه ترننه دمحمودعباس الفتح غورځنګ نه یواځې دحماس بلکې دټولې غزې دمسلمانانو پرضد اسرائیلو ته ورته دریځ غوره کړی و او اوس هم لادګټوبنستیزو مسائلو په سر ددواړو خونو ترمنځ اختلافات شتون لري نو څه سره له دې چې ناهیلې نه یم داوسني رامنځته شوي توافق په اړه ډېر خوشبین هم نه یم او باور نه لرم چې ډېر دوام به وکړي.

نو غزه چې ددې جنګ نه وړاندې د ۵ کلونو راهیسې په کلي توګه محاصره او کلا بنده وه، دا دغزې د اوسېدونکو لپاره ډېرې سختې شپې ورځې او په شعب ابی طالب کې درسول الله صلی الله علیه وسلم او مسلمانانو محاصرې ته ورته حالت و، داسرائیلو وحشي بمباري او يرغلونه وو، دحسن مبارک او محمودعباس ستره جفا وه، داسلامي نړۍ دحاکمانو ډی حسي وه، دملګرو ملتونو، امریکا او دبشر دوستۍ ددروغجنو دعوا کونکو لويديځوالو بشر دښمني وه، دقوت لایموت شپې ورځې وې؛ ګواکې نړۍ دخوراکي موادو دبنديز له لارې دغزې دټولو مسلمانانو ژل غوښتل؛ خو په اوسېدونکو یې آفرین چې دمصر اوغزې ترمنځ دخورا دنګ اوقوي کنګرېټي دیوال نه لاندې یې په سونو ټولونه کیندلي دي چې پکې تر ۳۰ مټروپورې جوړو او تریو کلومتر پورې اوږده ټولونه هم شته چې له همدې لارې په ډېر مشقت او تکلیف دمصر نه خوراکي مواد او دارتیا وړ نور ټوکي راوړل کېدل اوپه همدې دغزې اوسېدونکوخپله ساه ساتلې وه؛ دا دظلم نه ډک داسې حالت و چې په اسرائیلو کې دننه یو شمېر یهودي لیکوالانو یې هم پرضد لیکنې وکړې، اسرائیلو کې په زرونو یهودانو دلومړي وزیر نتن یاھو پرضد لاریونونه وه ویستل او ویسې ویل چې

پرغزې داسرائیلي دولت دظلمونو له امله اسرائیل په نړۍ کې بدنامېږي نو دا په حقیقت کې داسرائیلو سره ظلم دی، همدا راز په نیویارک کې دجرډ لیوي په څېر سخت زړي یهودي هم دپته اړشو چې ووايې چې دغزې محاصره غیراخلاقي ده، او مور دانسانانو دهغي وژنې حمایت نه شو کولای چې قاتلین پکې یهودان وي؛ خو له بده مرغه چې پدې سخت حالت کې هم

محمودعباس دغزې پرمظلومو مسلمانانو ترحم ونکړ اونه یې ددوئ په وړاندې تړل شوې لارې پرانستې بیا هم دغزې په واقعي او غیرقنو مسلمانانو او دحماس په قیادت آفرین چې داسلام دسر لورۍ لپاره یې دا ټول تکلیفونه په پوره صبر او استقامت وزغمل، دسپېڅلو اهدافو نه تېر نه شول، دجهاد ته یې شاته نکړه؛ دټولې نړۍ د فشارونو سره سره یې هم داسرائیلو په رسمیت پېژندلو غوښتنه رد کړه او رښتیا دا ده چې اسرائیل، امریکا او ټول لويديځ ناکام او غزه کامیابه وه؛ تردې چې په عربي نړۍ کې دبدلونوپه لړکې دحسن مبارک اداره ښکته شوه او مصرکې عبوي دولت جوړ شو؛ دمصر عبوري دولت داسرائیلو دخفکان هېڅ پرواه ونه ساتله او په ډېر جرأت یې دهماغه ۲۰۱۱ کال دمی په ۲۸ مې نېټې دغزې د اوسېدونکو پرمخ دمصر دسرحد پرانستل اعلان کړل، چې اسرائیلو پرې خپل سخت خفکان ښکاره کړ.

دمصر زندانونو کې زنداني شوي ټول فلسطینیان یې ازاد او خپلو کورونه ته ورسول او تر ټولو محمه داچې دمصر دعبوري دولت دبانديزو چارو وزیر ډاکټر نبیل العربي دامریکا دپخواني ولسمشر سره دلېدو پرمهال هغه ته په ډېرو روښانو

تکو وویل چې د حماس او الفتح ترمنځ سوله راوستل به یې دټولو کارونو په سر کې وي.

دا خبره سره له دې چې دعبوري دولت دبانډنیوچارو دیو وزیر خبره وه خو په نړۍ کې دا داسرائیلو په اړه دمصر په سیاست کې په بدلون تعبیر شوه او ډېرو رسنیو کې راغلل چې مصر چې دتېرو ۳۰ کلونو راهیسې داسرائیلو دوست هیواد ګڼل کېدلو ددې نه پس به داسرائیلو نه بلکې دفلستینانو دوست هیواد وي.

ډاکټر نبیل العربي چې لا له وړاندې نه داسرائیلو مخالف ګڼل کېدلو دخپلې خبرې عملي ثبوت یې وړاندې کړ، دحماس او الفتح سره یې دسولې په اړه مسلسلې رابطې پیل کړې. محمودعباس چې دحماس سره دناوړه سلوک له امله یې په فلستیني ولس او دنړۍ مسلمانانو کې محبوبیت ډېر کم شوی و داسرائیلو دسپکې رویې نه هم تنګ راغلی و؛ دحسن مبارک دادارې سوری یې هم له سره لرې شوی و، دتیونس دولسمشر زین العابدین او دمصر دولسمشر حسن مبارک بدانجام او ورسره دلویځ بې وفایې یې هم مخې ته وه نو دډاکټر نبیل دتماس نه پس یې دموکې نه په استفادې حماس ته دسولې پیغام واستاوه، حماس چې لا دحکومت جوړولو پرمهال قربانۍ ته تیار او الفتح ته یې ډېر وزارتونه ورکړي وو نو دفلستیني ولس دیو موتي کولو او عالي اهدافو ته درسېدلو په خاطر یې تېر هر څه هېر کړل او دالفتح دسولې پیغام ته یې لیک وویلو چې ډېر ژر دفلستین مسلمانانو په عمل کې هم دسولې درامنځته کېدو زېری واورېد او دمصر په پلازمېنې قاهره کې ۲۰۱۱ داپریل په ۲۷ مه نېټه دمحمودعباس او خالد مشعل ترمنځ دسولې سند لاسلیک شو او دعبوري دولت په جوړولو او یو کال کې دننه دننه په انتخاباتو کولو هم اتفاق راغلو.

خواسرائيلي دولت دحماس او الفتح ترمنځ دسولې دتړون په رامنځته کېدلو سخته ناخوښي څرګنده کړه، په یروشلم کې دبرتانې دپخواني لومړي وزیر سره دلېدلو نه پس او بیا دامریکا کانګرس ته دوینا پرمهال دصهیوني دولت لومړي وزیر نتن یاهو وویل چې، داسرائیلو دولت به دهغې ادارې سره څرنګه سولې ته چمتو شي چې نیمه برخه (حماس) یې داسرائیلو له منځه تلل غواړي او دبن لادن وژنه غندي؛ محمودعباس باید دحماس سره کړی تړون لغوه کړي ترڅو سولې ته لار برابره شي،

ددې ترڅنګ اسرائیلو محمودعباس ته دفلستیني محصولاتو انتقال هم ودرولو دمصرعبوري اویا ورپسې محمد المرسي حکومت دواړه دسپې دمسلمانانو دګټونورو ستونزو دحل ترڅنګ دحماس او الفتح ترمنځ دسولې لپاره هم په پوره اخلاص مټې راغښتی وې خوداچې کفري نړۍ پرې نه بنودل نوپه عمل کې داهرڅه په تېه ودرېدل.

نو اوس چې الفتح او حماس دواک په شریکولو او ګډ حکومت جوړولویوځل بیا توافقه ته ورسېدل دفلستین دمسلمانانو ترڅنګ دټولې نړۍ لپاره دخوښۍ خبر دی خو دا چې واک ته دحماس درسېدلو نه ترنه دمحمودعباس الفتح

غورځنګ ته یواځې دحماس بلکې دټولې غزې دمسلمانانو پرضد اسرائیلو ته ورته درېځ غوره کړی و او اوس هم لا دګټو بنسټیزو مسائلو په سر ددواړو اړخونو ترمنځ اختلافات شتون لري نو څه سره له دې چې ناهیلې نه يم دا وسنې رامنځته شوي توافقه په اړه ډېر خوشین هم نه يم او باور نه لرم چې ډېر دوام به وکړي.

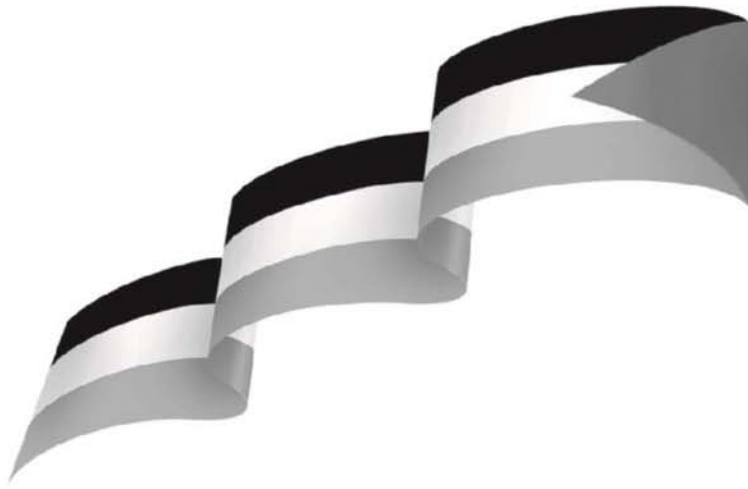
داسرائیلو دقبضې نه دمسجداقصی دازادولو؛ دازاد خپلواک فلستیني دولت دقيام؛ داسرائیلو په زندانو کې ۱۵۵ زرو نه دزیاتو فلستیني مسلمانانو دشتون او په القدس او لویديځې ترانکې کې دنویو یهودي مېشت ځایونو په اړه دحماس موقف ډېر اصولي او نه په شاتلونکي دی خو دمحمودعباس درېځ بیا په دې ټولو مواردو کې دومره نرم (یانې کمزوری) دی چې دامریکا او نور لویديځ ترڅنګ پخپله اسرائیلو ته هم دمنلو وړ دی؛ همدا راز اسرائیل او حماس دواړه یو بل ته دیواځني دښمن په نظر کوري حماس په اسرائیلو توغندویې بریدونه کوي او اسرائیل دحماس مشران او مرکرونه په نښه کوي او دغزې هره برخه چې وغواړي بمباروي یې؛ خو برعکس دمحمودعباس روابط داسرائیلو سره تردې حده دوستانه دي چې وایې دفلستیني دولت دجوړېدو نه پس هم په خپلې سپې کې تر ۵ کلونو پورې داسرائیل فوځیانو دشتون طرفدار يم.

حماس چې په رښتینې معنی دفلستین دازادی غورځنګ دی نو ترڅنګ یې یوه ستره خیریه موسسه او په فلستین کې دفلاح عامه کارونو یوه فعاله اداره هم ده؛ دجمهوري سیاست مني او له همدې لارې دولس دقاطع اکثریت په رایو واک ته رسېدلی و خو دا چې دغاصبو اسرائیلو په مقابل کې یې درېځ روښانه، اصولي او نه په شاتلونکي دی او دخپل هیواد دازادی لپاره دنړۍ په سطحه دسیاسي هڅو ترڅنګ داسرائیلو په مقابل کې په مسلح مقاومت هم عقیده لري او عملاً پرې لکيا دي نو ځکه داسرائیلو ترڅنګ دامریکا او نور لویديځ دسترګو ازغی دی ځکه خو یې په تېرو انتخاباتو کې دحماس بریالیتوب او دحماس په لاس جوړ شوی دالفتح سره ګډ دولت ونه زغملو او د فشار په نتیجه کې یې ډېر ژر الفتح دحماس نه راجدا شو نو اوس چې له بده مرغه مصر او خلیجې څو هېوادونو حماس تروریسته ډله ګڼلې ده محمودعباس به داسرائیلو، امریکا او نور لویديځ ترڅنګ دمصر او خلیجې هېوادونو د فشار زیات ښکار شي؛ هغه به ډېر ژر خپل موقف بدل کړي او هماغه څه به وکړي چې نړۍ یې ترې غواړي؛ خصوصاً په داسې حال کې چې امریکا ددې توافقه په اړه خپل تشویش ښکاره کړی او دامریکا دبانډنیو چارو وزارت ویاندې جین پشاکي ویلي چې دا توافقه امریکا ته مشکلات راولاړوي نو ځکه موږ دتوافقه دې اعلان ناهیلې کړي یو؛ دا توافقه هم زموږ او هم داسرائیلو او فلستینیانو ترمنځ دسولې روانو مذاکراتو او هڅو ته زیات تاوان رسوي مېرمن پشاکي زیاته کړه چې دخپل دې تشویش نه یې محمودعباس او اسرائیل خبر کړي هم دي.

دامریکا په کانګرس کې دپرنیو مرستو دکېټې مشر ددې توافقه په اړه خپله اندېښنه ښکاره کړېده او کوانټن یې کړېدی چې امریکا به ۵ سوه میلیونه ډالریزه هغه مرستې بندې کړي چې هرکال یې دفلستین کورواکه دولت ته ورکوي.

خو اوس داسراييلو يو اقدام يا وينا هم اسراييلو ته كته نه ورسوي بلكې ورته تاوان ورسوي او سيمې هيوادونو سره يې دوستي ورو ورو په دښمنۍ بدلېږي، ۶۰ كاله وړاندې هم اسراييل يواځې وو او دسيمې هيوادونو ورته ددښمن په سترگه كتل خو له بده مرغه چې بيا دتركي سيكولر دولت، دايران رضاشاه پهلوي دمصر حسن مبارك او داردن شاه اسراييلو ته ددوستۍ لاسونه وركړل او

داسراييلو يواځيتوب له منځه ولاړ خو اوس بيا له نيكه مرغه اسراييل په سيمه كې ديوځيتوب لور ته روان دي ځكه چې اردن كې دشاهي دولت بنسټونه نرېدونكي دي، دحسن مبارك اسراييل دوسته او غلامه اداره په مصر كې ړنګه شوېده او پرځای يې دفلسطيني مسلمانانو خواخوږي قدرت ته رسېدلي دي هغه خواخوږي اداره چې دباندنيو چارو وزير يې دالقدس پرضد داسراييلو دشومو پلانونو غندنه كړېده او په واضحه ټكو يې ويلي دي چې مصر به خپل څنګ كې په فلسطينيانو ظلمونه ونه زغمي په تركيه كې داسراييلو سره نفرت كونكي او دفلسطينيانو خواخوږي دعدل او پرمختګ كوند په واک كې دي، ايران كې هغه احمدي نژاد واكمن دی چې په ډاګه داسراييلو ډله منځه تللو خبرې كوي، په غزې كې حماس دی او په لبنان كې حزب الله دی، چې په لنډ وخت كې امريكا ټوټه شي داسراييلو دا ډاډ به هم ختم شي، دلويديځ نه راغلي زياتره يهودان به بېرته لويديځ ته وتښتي، دصهيوني دولت بنسټونه به ونړېږي او دمسلमानو رومي قبله به ازاده شي...

الله او ددواو خوراكې موادو نه ډكو ۱۰ سمندري جازونو قافله چې تمه كېږي ددې مياشتې يانې جون په وروستيو ورځو كې ديونان نه غزې ته روانه شي يو شمير امريكايي يهودان پكې ددې لپاره غزې ته ځي ترڅو نړۍ ته دا وښايې چې پرغزې داسراييلو دظلمونو طرفداران ندي.

نو يقيني ده چې په داسې حالت كې به پرمحمدعباس دټبر پرته فشار زيات وي چې په مقابل كې به يې په خپل دريځ پاتې كېدل دمحمدعباس لپاره كاپو ناشوني وي؛ داسې ښكاري چې هرڅه چې لويديځ غواړي دمحمدعباس به هماغه كوي چې ورسره به توافق له منځه ولاړ شي.

اوس پوښتنه داده چې دمحمدعباس پدې ناموافقو حالاتو كې دحماس سره پخلاينې او توافق كولو ته څنګه تيار شو؟

ددې پوښتنې جواب ډېر ساده دی او هغه دا چې دمحمدعباس دريځ دعامو فلسطينيانو لپاره ډېر دمايوسۍ نه ډك و او پدې وخت كې دهغه دمحبوبيت كچه ډېره زياته رالوېدلې وه؛ ددې توافق او دملي دولت جوړولو داواز پورته كولو له لارې اوس هغه فلسطيني ولس كې خپل محبوبيت زياتول غواړي ترڅو په راتلونكو انتخاباتو كې يې دبريالييتوب چانس زيات شي؛ نو كه دحماس په مقابل په ډېرو رايو اخستلو وتوانېد خپل حكومت به جوړ او په ډېرې اسانۍ به حماس له مخې نه لرې كړي او كه چېرته حماس بريالی شو نو دمحمدعباس به دنتايجو دممنلو نه انكار وكړي چې ورسره به بيا په فلسطين كې كورنی جنګ پيل شي چې همدا داسراييلو هيله ده؛ نو شايد دتوافق ددې دومره لوي اقدام ترشاهمدا هدف او همدا ډاډ وي.

اوس چې له بده مرغه مصر او خليجي څو هېوادونو حماس تروريسته ډله گڼلې ده دمحمدعباس به داسراييلو، امريكا او نور لويديځ تر څنګ دمصر او خليجي هېوادونو دفشار زيات ښكار شي؛ هغه به ډېر ژر خپل موقف بدل كړي او هماغه څه به وكړي چې نړۍ يې ترې غواړي؛ خصوصاً په داسې حال كې چې امريكا ددې توافق په اړه خپل تشويش ښكاره كړی او دامريكا دباندنيو چارو وزارت وياندې جين پشاكې ويلي چې دا توافق امريكا ته مشكلات راولاړوي نو ځكه موږ دتوافق دې اعلان ناهيلي كړي يو

دا خبرې موږ دټبرو او روانو حالاتو په پام كې نيولو سره وكړې نور خو به كېږي هغه چې خدای جل جلاله يې غواړي ددواړو اړخونوترمنځ داخلافتانو له امله چې دازادی تحريك اودفلسطين مسلمانانو ته كوم سترتاوانونه ورسېدل امېد دی چې دواړوبه درك كړی وی اونوربه دكوچنيو خبرو او شخصي كتوپه سر عالي اهداف له لاسه ورنكړي . ان شاءالله

د پکتیکا ولایت کې د علم رڼا او د علم فان وړانګې

او د هیواد څخه بهر د مهاجرت او مسافرت په حالاتو کې پخپلو بچیو باندې درسونه وویل او د جهادي میرانې په څیر یې د تعلیم په برخه کې هم خپله میرانه وښودله او دا د افغانانو همت او د الله تعالیٰ نصرت وه او ده.

چې د دومره اقتصادي او ټولنیزو ستونزو او سختو ذهني فشارونو باوجود یې خپله تعلیمي سلسله جاري وساتله. د افغان مجاهد ولس ددې کوششونو یو ډگر د هیواد په جنوب کې د پکتیکا ولایت دی، دا ځل محترم لوستونکي په دې ولایت کې د تعلیم او تربیې له بهیر او په دې برخه کې د افغانستان اسلامي امارت د تعلیم او تربیې کمیسیون د فعالیتونو څخه خبر وو.

پکتیکا ولایت د هیواد په جنوب کې یو پُر نفوسه او د پراخو لرو او غریزو سیمو لرونکی ولایت دی چې دغه ولایت په اداري تشکیل کې (۲۲) ولسوالۍ لري، که څه هم په دغه پراخه سیمه کې په صحیح او مناسب ډول د علم او تعلیم عام کول ډیرو امکاناتو او وسائلو ته اړتیا لري، خو ددې ولایت مجاهد او غیرتي ولس د امکاناتو د

رښتیا ده چې علم رڼا ده او د علم او پوهې په ذریعه یو هیواد د پرمخ تللو هیوادونو په قطار کې ودریدلی شي. هر چاته معلومه ده چې د سیمې ځېنو هیوادونو په تیرو څو لسیزو کې د علم په ذریعه په ساینس، اقتصاد، طب، او نورو برخو کې ترقي کړې ده.

او زموږ هیواد او هیوادوال په دغه موده کې د جنگ او جګړو په بل کړای شوي اور کې سوزول کېدل. ددې ترڅنګ د یرغلګرو او متجاوز طاقتونو لخوا په عین حال کې دا کوشش هم شوی دی او کېږي چې افغانان د علم او پوهې څخه بې برخې شي او یا اقلًا د تعلیم په ټیټه سطحه ودرول شي.

تر څو افغانان هر وخت دغو خارجي یرغلګرو او دوی اړوند تنظیمونو او اینجو ګانو ته محتاج وي.

خو الله الحمد افغان مجاهد ولس که له یوې خوا د خپلو سرونو په نذرانه کولو سره د خپل دین او وطن څخه کلکه دفاع کړې همدارنګه یې د هیواد په داخل کې د ګرم جنگ په حالت کې

کمبود د پروا ساتلو څخه په غیر د خپلو بچیانو تعلیمي بهیر جاري ساتلی دی.

او د افغانستان اسلامي امارت د تعلیم او تربیې کمیسیون لخوا هم په دغه ولایت کې د تعلیم او تربیې د نظم او پرمختګ په خاطر په زړه پورې اجراءات ترسره شوي او ادامه لري.

د پکتیکا ولایت لپاره د تعلیم او تربیې اداري تشکیل: د افغانستان اسلامي امارت د تعلیم او تربیې کمیسیون د پکتیکا ولایت اړوند د تعلیم او تربیې د کارونو د ترسره کولو لپاره په اداري تشکیل کې یو رئیس، دوه معاونین لري. او د دغه ولایت (۲۲) ولسوالیو لپاره د اوس لپاره (۱۸) د تعلیم او تربیې مدیران لري، که څه هم د تعلیم او تربیې د لائحې په اساس باید په هره ولسوالۍ کې یو د تعلیم او تربیې مدیر وي خو فعلاً په دې ولایت کې داسې ولسوالۍ چې د کار ساحه یې کمه ده او یوه بلې سره نيزدې وي د داسې دوه ولسوالیو لپاره یو مدیر مقرر شوی دی لکه ترو و او وازیخوا ولسوالۍ، او د ګومل او شکین ولسوالۍ او د جانخیلو او یحیی خیل ولسوالۍ.

د ریاست دوه تنه معاونین او د ولسوالیو ټول مدیران په دوام داره توګه په داخل د ولایت کې او سېرې او خپلې اړونده چارې له نیردې څخه ترسره کوي او څاري یې چې؛ ددوی د کارونو د اجراء لپاره د کمیسیون لخوا ورته امکانات او د کارو سائل برابر کړل شوي دي لکه موټر سائلکونه او ددې روغنیات او نور مصارف، مخابرات او موبایل تیلفونونه او ددې ضروریات.

پکتیکا ولایت کې دیني مدارس:

د پکتیکا په ولایت کې (۱۲۲) یوسل دوه شپيته بابه دیني مدارس او دارالحفاظونه فعال دي، په دې ټولو کې (۱۵۲۸۲) پنځلس زره دوه سوه دوه اتیا تنه طالبان په زده کړه بوخت دي چې ده (۵۷۸) پنځه سوه اته او یا تنو استاذانو لخوا یې د تدریس چارې مخ په وړاندې بیول کېږي.

همدارنګه (۲۸۲) دوه سوه دوه اتیا بابه کلي والي مدرسې هم د پکتیکا ولایت د تعلیم او تربیې ریاست لخوا فعالې کړي شوې دي. چې په داسې قسم مدرسو کې هم (۱۲۴۴۲) دولس زره څلور سوه دوه څلوېښت تنه د کلي او محلي هلکان کوچني ماشومان په درس بوخت دي چې ورته د تدریس کولو لپاره (۳۷۴) درې سوه څلور او یا علماء او حُقاظ کرام مقرر کړي شوې دي.

پکتیکا ولایت کې مکتبونه:

پکتیکا ولایت کې ټول (۲۴۷) دوه سوه او څلوېښت بابه مکتبونه شتون لري اعم لدينه چې لیسې دي، که متوسطې، او که ابتدائیه بنونځي، په دغو ټولو مکتبونو کې (۸۵۷۵۹) پنځه اتیا زره او سوه نهه پنځوس تنه شاګردان درس وایي د تدریس لپاره یې (۳۷۰۲) درې زره او سوه شپږ تنه معلمان په کار ګمارل شوي دي.

د ولایت په دغو تعلیمي ادارو کې اکثره یې د اسلامي امارت د تعلیم او تربیې ریاست دمستقیم یا غیر مستقیم کنترول او مراقبت لاندې دي.

په تعلیمي ادارو کې د اسلامي امارت دمعارف ریاست فعالیتونه څه په دا ډول دي.

(۱) د پکتیکا ولایت د اسلامي امارت دمعارف ریاست لخوا د ولایت دیني مدرسو او کلي والو مدرسو ته په څو مرحلو کې دغه لاندې کتابونه په ښه ډیره اندازه اخستل شوي دي: نوراني قاعدې، الم پارې، سیقول پارې، عم پارې، مکمل قرآن مجیدونه، شروط الصلاة، تعلیم الاسلام، پنج کتاب، داول صنف کتاب، ددوهم صنف کتاب، ددریم صنف کتاب.

دغه کتابونه د ولایت د ټولو ولسوالیو مدرسو ته توزیع شوي دي او دغه لړۍ روانه ده چې دنوي تعلیمي کال لپاره به هم داسې ضروري درسي مواد د خپلو امکاناتو په نظر کې نیولوسره واخستل او توزیع کړل شي.

(۲) په ديني مدارسو کې يو تعداد داسې مدرسې هم وي چې د کرزي د اجيرې ادارې په تشکيل کې رسمي شوې وي او ورسره ثبت وي، چې د اسلامي امارت د معارف رياست د مسئولينو او کارکوونکيو په هلو ځل دغو مدرسو د کرزي د اجيرې ادارې د تشکيل څخه خپل رسميت ختم کړی دی چې داوس لپاره د اجيرې ادارې څخه آزادي او د اسلامي امارت سره ملحق مدرسې شمېرل کېږي.

(۳) د اسلامي امارت د تعليم او تربیې د کميسيون لخوا چې ديني مدارسو لپاره کوم واحد تعليمي نصاب ترتيب او منظور شوی دی دغه نصاب د پکتیکا ولايت ټولو ديني مدرسو ته د تطبيق لپاره رسول شوی دی چې په دې هکله د مدرسو د مهمتمينو او استاذانو لخوا هم د اسلامي امارت سره په پوره همکارۍ کولو د نصاب په تطبيق کې موافقه کړې ده.

چې ددوی د همکارۍ په نتيجه کې دغه نصاب تر ډیرې اندازې پورې عملي شوی دی او د مزید او مکمل عملي کېدلو لپاره يې هلې ځلې دوام لري، د اسلامي امارت د معارف رياست دې موضوع ته پوره متوجه دی.

(۴) په مکتبونو کې د جاري تعليمي نصاب چې د تعليم او تربیې د کميسيون لخوا کومه کره کتنه شوې ده او اصلاحات يې پکې کړي او بيا په (۱۳) ورقو کې ترتيب کړل شوي دي.

د پکتیکا ولايت د اسلامي امارت د معارف رياست لخوا دغه اصلاحات د اړونده جدولونو سره د يو متحد المال مکتوب په ذريعه د ولايت اړوند ټولو مکتبو ته رسول شوي دي د عملي کولو يې ورته هدايات جاري کړي دي د اسلامي امارت د معارف د مديرانو لخوا پخپلو مربوطه ساحو کې د موجودو مکتبو کلک مراقبت او د دغو اصلاحاتو د تطبيق جدي څارنه کېږي.

(۵) د مکتبو لپاره چې د اسلامي امارت د تعليم او تربیې د کميسيون لخوا د ديني مضامينو کوم تقسيم الاوقات جوړ کړل شوی هغه هم د ولايت ټولو مکتبو ته توزيع او تکثير شوی دی.

(۶) د مکتبو او مدارسو د استاذانو لپاره د اسلامي امارت د معارف رياست لخوا لنډ مهالي تربیوي پروگرامونه جوړ شوي دي، ترڅو د ټولو تعليمي ادارو استاذان په ديني روحیه برابر وي او په دوی کې مسلکي مهارت پيداشي.

(۷) د مکتبو د طالبانو د سيرت او صورت په اسلامي بڼه ساتلو او ددوی لباس د افغاني ډوډ او د ستور مطابق برابرولو لپاره کوشش شوی دی، او په دې هکله مناسب او لازم تصاميم نيول شوي او اجراءات ترسره شوي دي چې ډیرې ښې پايلې يې لرلي دي.

(۸) په ټولو تعليمي ادارو کې ددې خبرې اهميت شوی دی چې که ددې ادارو په اداري او يا تدريسي عمله کې کوم نامطلوب شخص وي چې تشبیت او معلوم کړل شي هغه به د ادارې څخه ويستل کېږي.

(۹) په ټولو تعليمي ادارو کې که مدرسې دي، که دارالحفاظونه او که مکتب د طالبانو لپاره د مخابراتو و سائلو لکه مخابراتو او يا موبایل تيلفون استعمال ممنوع گرزول شوی دی، ترڅو په دې سره له يوې خوا د طالبانو قيمتي وختونه د ضائع کېدلو څخه وساتل شي او د بلې خوا دغه وسائل په څه طريقه د اسلامي امارت د معارف او يا نورو جهادي فعاليتونو په خلاف استعمال نکړل شي.

(۱۰) د اسلامي امارت د پکتیکا ولايت د تعليم او تربیې رياست لخوا تعليمي ادارو ته د طالبانو د راجلبولو او داخلولو کوششونه شوي دي او کېږي، همدارنگه په دغو ادارو کې د شاگردانو د حاضرۍ او پابندۍ کولو لپاره هم پوره توجه شوې ده، او په دې هکله د سيمې د خلکو

سره سلا او مشورې شوې دي، د سيمو خلک او د ماشومانو اولياء په دې قانع کړي شوي دي ترڅو خپل بچي په تعليمي ادارو کې داخل کړي او بيا يې د روزانه حاضري کولو سره عادي کړي، او دوی يې خپلو مسئوليتونو ته متوجه کړي دي ترڅو په دې طريقه د ولايت دخلکو بچيانو ته علم ورسېږي او څوک د تعليم څخه بې برخې پاتې نه شي.

(۱۱) په ټولو ادارو کې د امتحاناتو د بهير څارنه کېږي تر څو امتحانات په اصولي توگه واخستل شي، په امتحاناتو کې د درغليو او يا بې قاعدگيو مخه ونیول شي او د ټولو طالبانو مشروع حقوق خوندي وساتل شي.

(۱۲) د ثانوي تعليمي ادارو څخه عالي تحصيلاتو ته د طالبانو معرفي کولو بهير هم د اسلامي امارت د معارف لخوا کنترول کېږي او مراقبت يې کېږي.

د پکتیکا په ولايت کې د يوې مؤسسې په اړه:

د پکتیکا ولايت په ځينو ولسواليو کې د تعليم په برخه کې د سويډن کمېټې په نوم يوه خارجي خيريه مؤسسه هم کار کوي، ددې لپاره چې د افغان غيرتي مجاهد او مظلوم ولس بچي څوک د تعليم په نوم او بهانه دخپل دين او مذهب د صحيح لارې څخه منحرف نه کړي د پکتیکا ولايت د اسلامي امارت د تعليم او تربیې رياست د نوموړې مؤسسې سره رابطې کړې دي او ددغه مؤسسې مسئولين يې په دې قانع کړي دي چې په دې ولايت کې د تعليم په برخه کې کوم کار کوي بايد د اسلامي امارت د معارف رياست په موافقه يې وکړي، دوی ته په دې برخه کې د هيڅ قسم خپل سرفعاليت کولو اجازه نشته.

هماغه وه چې د مؤسسې ادارې د اسلامي امارت د ولايت د تعليم او تربیې رياست سره د يو تړون په کولو سره موافقه وکړه.

چې ددې تړون له مخې په اړونده سيمو کې د تعليم په برخه کې ددې مؤسسې فعاليتونه په ډاډول دي:

(۱) هغه مکاتب چې ددې مؤسسې لخوا تمویلېږي مکمل نصاب به يې هغه نصاب وي کوم چې د اسلامي امارت د تعليم او تربیې کميسيون دکلي والي مدرسو لپاره ترتيب او منظور کړی دی.

(۲) ددې مؤسسې لپاره به د مکتب او د مکتب د ځای تعيين د اسلامي امارت د معارف د اړونده مديرانو او د سيمې د نیکو قومي مشرانو لخوا کېږي.

(۳) د مؤسسې مربوط مکاتبو لپاره استاذان به د اسلامي امارت د اړونده مديرانو او قومي نیکو مشرانو لخوا ټاکل کېږي.

(۴) د مؤسسې اړونده مکاتبو د کنترول او بررسي لپاره چې سيمې ته د مؤسسې کوم مشاورين او مفتشين راځي، هغه به د اسلامي امارت د اړونده مديرانو او نظامي مجاهدينو په اجازه سره سيمې ته داخلېږي، په غير د اجازې څخه پخپل سر نشي کولی چې سيمې ته راشي او مکاتب بررسي کړي.

که ددې تړون سره له يوې خوا د فساد مخه نيول شوې ده نو د بلې خوا په سيمه کې د اسلامي امارت تعليمي نصاب هم تطبيق کړل شوی دی.

د افغانستان اسلامي امارت د تعليم او تربیې کميسيون هوډ لري او په دې هڅه کې ده چې پکتیکا کې علم او پوهه عامه شي او د هر وگړي د کور ترانگړه علم ورسېږي.

د علم او پوهې په رڼا منور او د تعليم او تربیې په ښکلا ښکلی ديو سوچه آزاد اسلامي هيواد افغانستان په هيله.

د افغانستان اسلامي امارت

د تعليم او تربیې او عالي تحصيلاتو کميسيون

تربیت ایمانی کودکان ..... چرا؟

به چند دلیل مهم، ما در لزوم تربیت ایمانی و عقیدتی بر کودکان تأکید کرده ایم، که از جمله آنها دلایل زیر را می توان نام برد:

دلیل اول: کودکان، امید فردای ما و همان نسلی هستند که باید حامل پرچم (لا اله الا الله محمد رسول الله) باشند. و اگر ما آنان را برای این کار آماده کنیم پرچم دین را بلند و آن را یاری خواهند کرد و اگر به آنان بی اعتنایی کنیم، آن راضایع کرده و از کف می دهند. همانطور که بعضی از داعیان گفته اند: "اگر ما خود عیب عمل به احکام دین را داریم بیایید لا اقل کودکان خود را برای به عمل به آن آماده کنیم".

دوم: چون کودکی به دلیل وجود آمادگی فطری برای قبول عقیده و باور صحیح، سنگ بنای تکوین و شکل گیری عقیده و ایمان و قبول ارزشها و باید و نباید ها است و بنا به فرموده ی پیامبر صلی الله علیه وسلم که حضرت ابو هریره رضی الله عنه ان را روایت کرده: "كل مولود يولد على الفطرة فأبواه يهودانه أو ينصرانه أو يمجسانه"، ثم قرأ أبو هريرة: "فطرت الله التي فطر الناس عليها" (هر فرزندی بر فطرت سلیم الهی متولد می شود، و این پدر و مادر هستند که (سرشت او را تغییر داده) او را به یهودی، مسیحی یا زرتشتی (مجوسی) تبدیل میکنند.) سپس حضرت ابوهریره این آیه را تلاوت فرمود: ("فطرت الله التي فطر الناس عليها)

دلیل سوم: ارزشها، اصول و عقایدی را که کودک، در دوران کودکیش یاد می گیرد در ذهن او رسوخ کرده، برای بقیه عمر، پابرجا می ماند و تغییر و تبدیل آن بسیار مشکل خواهد بود.

بدون شك جنگی که اکنون امت با آن مواجه است، به جنگی تمام عیار علیه اصول ثابت ولایت تغییر اسلام تبدیل شده است که اصل دین را هدف ضربه ی خود قرار داده و مقابله با این هجوم خرد کننده، ممکن نیست مگر با داشتن عقیده ای واضح و آشکار و راسخ و ایمانی ثابت و قوی.

کسی که نگاهی به تاریخ بیندازد، به خوبی متوجه می شود که ارتباط مستقیمی بین سلامت دین و عقیده و پیروزی و سربلندی وجود دارد. یعنی زمانی که امت بر باورهای خود محکم بوده و به آنها اهمیت داده و از آن حفاظت نموده و گرامیشان داشته است، بر جهانیان بر تری یافته و کفه ی ترازوی (عزت) بالاتر از همه قرار گرفته و هر گاه در بین امت، سخنان باطل و شطحات و گمراهی رواج یافته دچار شکست و رنج های گوناگون شده است.

ما در این مقاله از اهمیت تربیت ایمانی نونهالانمان سخن می گوئیم. تربیتی که با آن، دینشان را از شبهات گمراه کننده حفظ نماییم و آنان را برای دفاع از آن آماده کنیم. با اینکه اصل این نوشته درباره ی کودکان است، اما روی سخن ما تنها با پدری نیست که می خواهد فرزندش را تربیت نماید، یا با مادری نیست که روی پرورش آنها کار می کند بلکه روی سخن ما هر پیش نماز (شیخ) مسجدی است که می خواهد شنوندگان خود را بر ایمان تربیت نماید، و هر معلمی است که در مدرسه با دانش آموزانش سخن می گوید و هر داعی دینی است که مردم را به سوی خداوند فرا می خواند..... به همه آنان عرض می کنیم و می گوئیم: اول عقیده، اول عقیده.

چرا کوچکترها؟

چهارم: رابطه محکم بین عقیده و باور درست و اخلاق والا، و عقیده ی باطل و اخلاق فاسد، و اثر عظیمی که عقیده بر شخصیت انسان دارد.

اهمیت دادن پیامبر صلی الله علیه وسلم به کودکان:

از بزرگترین دلایل اهمیت دادن به کودکان در سنین رشد، این است که می بینم که پیامبر صلی الله علیه وسلم همان طور که به بزرگترها اهمیت می دادند، به کودکان توجه و اعتنای بسیار زیادی داشتند، که شاید این مهم به دلیل یادآوری کمتر، یا راهنمایی و تألیفات کمتر در این زمینه از دید بعضی پنهان مانده باشد.

نکته عجیبی در این باره در مصنف عبدالرزاق وجود دارد که از حضرت علی رضی الله عنه روایت شده که فرمودند: "من شاهد بودم: وقتی که رسول الله با نصاری (مسیحیان) بنی تغلب صلح می کرد، شرط فرمود که نباید فرزندان خود را مسیحی کنند، و اگر اینکار را بکنند، پیش پیامبر صلی الله علیه وسلم پیمان شکن به حساب خواهند آمد." سپس علی رضی الله عنه ادامه داد، اگر فراغت یابم با آنها خواهم جنگید."

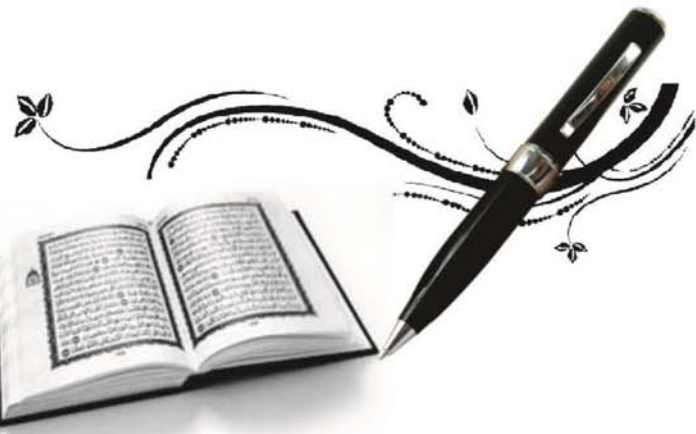
در همان کتاب (مصنف) آمده است که: مردانی از تغلب به حضور عمر رضی الله عنه آمدند، عمر رضی الله عنه گفت: شما در جاهلیت سهمی داشتید، حال اسلام بیاورید تا به عنوان مسلمان (در اسلام نیز) سهمی به شما بدهیم. (به نظر می رسید که اسلام را قبول نکردند)، حضرت عمر نیز با دو شرط با آنان مصالحه نمود. اول اینکه مبلغ جزیه آنان را دو برابر کند. و دوم اینکه فرزندان خود را مسیحی نکنند. امام مجاهد رحمه الله نوکری مسیحی داشت و به او می فرمود: ای جریر! مسلمان شو سپس گفت که این سخنی بود که صحابه رضی الله عنهم به نوکران مسیحی خود می گفتند.

در حدیث صحیح در بخاری شریف آمده است که حضرت انس (رضی الله عنه) می فرماید: "فرزند یک یهودی که خدمت پیامبر صلی الله علیه وسلم را انجام می داد، مریض شد پیامبر صلی الله علیه وسلم به عیادتش رفته نزدیک سرش نشست و به او فرمود اسلام بیاور، پسرك نگاهی به پدرش که آنجا بود، انداخت، پدرش گفت سخن ابوالقاسم را اطاعت کن، و آن پسر مسلمان شد. سپس پیامبر صلی الله علیه وسلم (باخوشحالی) در حالی از آنجا خارج شد که می فرمود: الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْقَذَهُ

مِنَ النَّارِ (تمام سپاس و ستایش از آن خدایی است که او را از آتش دوزخ نجات داد) (بخاری شریف) در روایت دیگری چنین آمده: پیامبر (صلی الله علیه وسلم) به او گفت: شهادت بده که خدایی جز الله نیست و من (محمد) فرستاده الله هستم! پسرك نگاهی به سوی پدرش انداخت، پدر ساکت بود و او هم چیزی نگفت، برای بار دوم و سوم هم همین اتفاق افتاد تا اینکه بار سوم پدرش گفت: آنچه به تو می گوید، انجام بده او نیز همان کرد (یعنی شهادتین را جاری نمود) وفات یافت، یهودیان خواستند او را تشییع جنازه و تکفین کنند اما پیامبر فرمود: ما از شما به او نزدیکتریم سپس پیامبر (صلوات الله وسلامه علیه) او را شسته و کفن کرد و خوشبو نمود و بر او نماز خواند.

ابوهریره رضی الله عنه وقتی بر کودکان گذر می کرد، گاهی به بعضی از آنان می فرمود: "فرزندم، اگر عیسی ابن مریم (علیه السلام) را دیدی سلام ابوهریره را به او برسان." و این رفتار فقط به خاطر این بوده است که در سؤال و دانش را بر کودکان بگشاید تا عقیده ی مسلمانان در باره حضرت عیسی علیه السلام را بیاموزند، و بدانند که ایشان طبق فرمایش رسول الله صلی الله علیه وسلم به عنوان نشانه ای از نشانه های قیامت در آخر الزمان، به زمین نازل شده، تشریف خواهند آورد، مقصود ما از این نوشته بیان اهتمام نبی کریم صلی الله علیه وسلم و پیشینیان بزرگوار (امت) به کاشتن تخم ایمان در دل کودکان و چیزهایی بود که ما نیز باید به آنها اهمیت بدهیم اما کیفیت و چگونگی و راههای رسیدن به این هدف را انشاءالله در مقاله آینده بیان خواهیم کرد.

برای خود و فرزندانمان از الله توفیق، رشد، هدایت و راستی را مسئلت می نمایم.

په افغان ناروغانو

هندوستان د روغتیا د سوداګرۍ تود بازار

ده چې په کې د مرګه شویو هرو پنځو ناروغانو څخه یو ورته ویلي چې د کورنۍ غړی یا نژدې ملګري یې تیر کال روغتیايي اسانتیاوو ته د نه لاس رسي له کبله مړ شوی دی. د افغانستان لپاره د امریکا د بیا رغونې د مرستو د پلټونکې د دفتر (سیګار) هغو راپورونو ته هم اشاره کړې ده چې وایي په افغانستان کې په روغتیايي اسانتیاوو لګیدلې پیسې تر ډیره پر ځای نه دي لګیدلې او په دې لړ کې یې د سالنګ د روغتون یادونه کړې چې د نیم میلون امریکایي ډالرو د لګښت سریر ه هم داوبو، بریښنا او کار کونکو د کموالي له کبله په سمه توګه کار نه کوي.

په افغانستان کې د بې پولې ډاکترانو د ادارې مشر بینوټ ډي ګریس د ټایم خبریال ته ویلي:

((ډیر افغانان اوس هم د نا امنیو له کبله ډیره څه کوي چې لومړنیو او بېرو روغتیايي اسانتیاوو ته لاس رسی پیدا کړي، دوی اوږده مزلونه کوي، ډیرې پیسې ور کوي او دایو حقیقت دی چې ګڼ روغتیايي مرکزونه په سمه توګه کار نه کوي.))

د ټایمز راپور وایي په ۲۰۱۳م کال کې هندوستان سفارت ۳۲۲۰۰ دوه دیر ش زره دوه سوه ناروغانو ته ویزې ور کړې چې هندوستان ته د درملنې لپاره ولاړ شي. په ۲۰۱۲م کال کې د اشیر شپږ ویشتم زره وو

په هندوستان کې د مکس روغتونونو یو چارواکي اجی بخشي ټایمز مجلې ته ویلي که چیرې په افغانستان کې پر تاد زره حمله راشي او ډیرې پیسې ولرې نو لندن ته به ځي خو که د منځنۍ طبقې څخه یې بیا به هندوستان ته ځي. د مکس روغتون ته په ۲۰۱۳م کال کې شپږ زره افغان ناروغان د درملنې لپاره ورغلې دي.

ټایمز مجله وایي هندوستان ته تللي افغان ناروغانو څخه ډیر کم یې د لګښت د پرې کولو توان لري. د ډیرو لپاره هندوستان ته تګ په دې معنی ده چې یابه کور او محکه خرڅوي او یابه په پور او سود پیسې اخلي

هندوستان ته د افغان ناروغانو د ور تلو په اړه د یو راپور په پیل کې وایي:

د ډیلي د جنوب په لاجپات نګر سیمه کې د کاسترو بانیکتین کالونۍ کې چې تر ډیره په کې له ناروغانو سره راغلي افغانان پراته دي جمشید بهر راووت. نوموړی د افغانانو له یوې خوراکه پلورنځي تیر شو او په کوڅه کې وړاندې ولاړ او د کوڅې په دواړو غاړو کې یې افغان درملتونو او د د شپې د تیرولو د ځایونو په درې ژبه لیکل شویو اعلانونه ته کتل. هغه د سړک د غاړې یو افغان نانوايي ته ودرید خو له هغو کسانو چې افغاني جامې یې په تن وي ډوډۍ واخلي. نوموړې تر دې وروسته له ګڼو افغان ریستورانونو څخه د مزار په نوم یو ریستوران ته ورغی او یو میز ته کیناست.

جمشید ټوله ورځ د ډیلي په روغتون کې تیر کړې وه چیرې یې چې ورور د مغزو د تومور تر درملنې لاندې دی. نوموړي ټایمز مجلې ته ویلي په افغانستان کې هم لوی روغتونونه شته خو دواګانې یې ډیر کله جعلي وي.

د ډیلي د لاجپات نګر سیمه چې اوس وړوکی کابل بلل کیږي په افغانستان کې د روغتیايي خدمتونو د کړ کیچن وضعیت بیان کوي. په راپور کې وروسته د بې پولې ډاکترانو د هغه وروستي راپور یادونه شوې

وويل: نه ته به له موږ سره پاته كيږي اوموږ ته به اذان كوي... بلال وويل:
: كه تازه داسي ازاد كړي يم چې له ازادي وروسته به هم ستاسره يم، بيا
به ستا په خوبه پاته شم او كه تازه دخداي له پاره ازاد كړي يم نو ما او
هغه ذات سره پريږده چې دهغه له پاره دي زه ازاد كړي يم.

ابوبكر ورته وويل: بلاله ته مايواځي د الله له پاره ازاد كړي يې.
بلال دشام لور ته روان شو او هلته په جهاد بوخت شو، دى دځان په اړه
وايي: در رسول الله صلى الله عليه وسلم له وفات وروسته ما په مدينه كې
داوسيدلو وس نه لاره. ده به چې كله اذان پيل كړ، او د 'أشهد أن محمداً
رسول الله' جملې ته به ورسيدى، ستونى به يې غريوبند كړ... په ژړا به
يې پيل وكړ... نو ځكه شام ته ولاړ مدينه يې پريښودله... او ترڅو كلونو
پوري داسلام په لښكر كې ديوه سپيڅلي غازي په توگه پاته شو، يو
وخت يې رسول الله صلى الله عليه وسلم په خوب وليد خوب وليد، په
خوب كې يې بلال ته وويل: بلاله! دومره جفا!! زموږ ليدو ته نه راځي
؟؟ بلال چې راوښى شو غمونو او دردونو كړ او ه اوسمدستي دمديني په لور
روان شو، مديني په رسيدو در رسول الله صلى الله عليه وسلم دقبر مبارك
زيارت ته ورغى، دقبر خواته يې په ژړا زړه سپك كړ.

دى لاناست و چې حسن او حسين رضی الله عنهما ورته راغلل، دواړو
په خپل وار په غيږو كې ونيو او په يوه بل مخ ښكل كړ.... او ورته ويې ويل:
دسهار اذان به راته كوي، سهار مهال بلال دجومات بام ته وخوت، او دا
عرش لږ زوونكي كلمات يې پيل كړل: (الله أكبر الله أكبر...) دبلال تكبير
كړيكو مدينه ټوله ولږ زوله... كله يې چې: (أشهد أن لا إله إلا الله) وويلي
په مدينه كې رسول الله دميناڼو د ژړا كړيكي او ساندي پورته شوې.... او
چې: (أشهد أن محمداً رسول الله) يې وويلي دمديني ښځې له پردو
راووتلي.... په مدينه منوره كې د ژړا او انگولا دومره شور او زوږ جوړ شو
چې مخكې هيڅكله دومره نارينه او ښځينه چاپه ژړانه وليدلي..

كله چې امير المؤمنين عمر رضی الله عنه شام ته ولاړ، دشام
مسلمانانو ورته وويل چې بلال دي يواځي ديوه لمانځه له پاره اذان راته
وكړي، امير المؤمنين بلال دلمانځه په وخت كې راوغوښت او هيله يې
تري و كړه چې اذان ورته وكړي، بلال پورته شو او اذان يې وكړ، دبلال له
خولي چې دا اذان سپيڅلي كلمات وتل د عمر اوبيا دنورو صحابه كرامو د
ژړا كړيكي ورسره غبرگي شوې ناستو صحابه كرامو ټولو ډير زيات وژړل
، فرضي الله تعالى عنهم اجمعين .

داسې قيصه چې ژړا او د ايمان تازگي پكې نغښتي

حميد افغان

بلال بن ابي رباح رضي الله عنه د نبوي جومات لومړى موذن دى،
بلال در رسول الله صلى الله عليه وسلم په جومات كې شاوخوا لس كاله اذان
كړى دى، ډيرو خلكو ته دبلال په اړه همدومره معلومات شته، كوم
معلومات چې له ډيرو خلكو سره نشته هغه دا چې بلال در رسول الله صلى
الله عليه وسلم له وفات وروسته څه شو؟ راځئ نن مې دا معلومات او په
دي اړه دبلال در دونكي او ژړه ونكي كيسه درته راوړي ده،

بلال ابوبكر الصديق رضی الله عنه ته ورغى او ورته كړه يې: اى
در رسول الله ځاى ناستي (خليفه) ماله رسول الله صلى الله عليه وسلم
اوريدلي دي چې ويل يې: دمومن تر ټولو غوره عمل دالله په لاره كې جهاد
كول دي، ابوبكر ورته وويل: بلاله! ته څه غواړي؟ بلال وويل: مانيت
كړى دى چې تر مرگه پوري ژوند په جهاد كې تير كړم، ابوبكر ورته وويل:
موږ ته به اذان څوك كوي....؟ دبلال سترگي له اوښكو ډكي شوې او
زياته يې كړه: زه له رسول الله وروسته بل چاته اذان نه كوم، ابوبكر ورته

د جنگ صحنه کې

حاجي محمد اواب

موږ خو ځله تکرار کړې تجربه د جنگ صحنه کې
 توره زموږ د غلیم ملا وي تل کړه د جنگ صحنه کې
 پس له مرگه به پاڅیږي ماته خوله او کړه ژامه
 چې وهلی مو پر سوک دی څوک په خوله د جنگ صحنه کې
 اسلامیت او افغانیت مو په خیمه کې دي اخښلي
 ځکه وایو موږ تکبیر او هم ټپه د جنگ صحنه کې
 موږ نو هلته خوند پر اخلو موږ نو هلته بیامستېږو
 له کافر سره چې ووهو چمبه د جنگ صحنه کې
 دا چې ورک دي بې حساب یو غلگر زموږ صحرا کې
 پر دښمن باندې راوړي دا چپه د جنگ صحنه کې
 که لویډلي مو ځوانان دي په جگړه کې ملاوا به
 خو لویډلی توغ مونه دی یوه شیبه د جنگ صحنه کې

یر غلگر ته !

مسجون انس

پورته دې له شوبلو الوتکو نه لوڅرې شوې
 هیلې دي ناهیلې دلته ستا لښکرې سترې شوې
 څومره به دې نازکړو په عصري ټیکنالوجۍ باندې
 څنگه لولپه شوې څنگه جوړې درته شخړې شوې
 ډیر ولې مغروره داشغال ارمان دې زړه کې وو
 پرمخې نسکور شوې او په خاورو دې خپرې شوې
 هر خوا نه حصار یې له هر خوا در باندې واري دي
 وینو باندې سرې دي دهیواد د غرونو ترې شوې
 ځانته دې چې سپر گڼلو ځان دې کې خوندي باله
 ختم دې بیسونه او پوستې دې خړې پرې شوې
 لنډه دا ، نور تښته گوزاره درته مشکله ده
 گام په گام موږ چې درته ، دوران وطن جونگرې شوې
 رځې به سرتیټې کړه خوله په درست جهان کې اوس
 خولې ته دې چې سمې د مسجون سوک او څپرې شوې

مورچل دې یادوم

الهام الدین قیام

قدم چی چیر ته اخلم پل په پل دی یادوم
 د سین غوندی غنګی وهم او تل دی یادوم

گلشن کښی که هم گر ځمه مقصد می ته بې ، ته بې
 بورا دی کر مه مینی گل په گل دی یادوم

بیگا می لید د مینی د وفا اجر په خوب
 په خلد کی یم د حورو او در شل دی یادوم

پیوند دی لکه میخ چی په ختګ وهلی کیږي
 هر ځل تر پخوا تینگ شي چی هر ځل دی یادوم

وطنه یادوم دی په هر نوم به هر عنوان
 فرخار دی یادوم او که کابل دی یادوم

په ذهن کی می یو یو بهار ریډي شي گریوه چاک
 شهیده چی په وینو سور مورچل دی یادوم

د مخ تر ښکلا ډیر کم نه دی حسن د هنر
 پسرلیه « لیونیه په غزل دی یادوم

غازي جانانه

عزیز الرحمن حبیبی

له غازي تورې دې څار غازي جانانه
پرې نابود دې کړل کفار غازي جانانه

فرعوني مړۍ دې بیا ورباندې پرې کړي
غرب دې ښه اوري خړپار غازي جانانه

غليم ستا بریاوې پټې له جهان کړې
خو ستا توره کړې شرنګهار غازي جانانه

حیدري توره دې کینږدې په ځمکه
کړه پرې مات کفري یلغار غازي جانانه

ستا غیرت او ستا جرأت ته مې سلام دی
تا وحشي اوښ کړو مهار غازي جانانه

له غليم سره جنگ ښه دی له جرګې نه
چې پرې ونه کړې اتبار غازي جانانه

له دې کلک دریځ دې څار شم مجاهده
ټول طاغوت دې کړو بیمار غازي جانانه

حوصلې یې ماتې شوي دي نور تنبتي
یرغلګر کړه را ایسار غازي جانانه

د سپیڅلې لار سپیڅلې لارویه
چې پرېږدې دغه لار غازي جانانه

حبیبی وایي سر ټیټ نه کړې طاغوت ته
که شي حق باندې په دار غازي جانانه

چې نظام اوس دهیواد دیموکراسي ده
غلامان دي که پاچا که چېر اسي ده

ننگ غیرت اوس دېر دیو ملګر تیا شوه
شروع کړې غیریتیانو جاسوسي ده
د میوند دملالۍ کېسې اوس نشته
کېسه گرمه دراني او دتولسي ده

دشرابو څښاک اوس دې حال ته راغلی
ته به وایي چې یادیدو ده یا پیپسي ده
چې غليم کړې د وطن پېغلې سرتوری
د ابرۍ نه دی داهسي دوسي ده

هلته گران وطن د اور لمبو کې سوځي
خوله غمه یې پیادلته بهي حسي ده
یرغلګرو ټول وژنې شروع کړي
ساور کړې دبابا تر څنګ لمسي ده

په ځوانانو کې هم هېڅ خوند پاتې نه ده
څوک شو دم څوک سندر غاړی څوک چرسي ده
تش په نوم باندې پښتون یې پښتون نه یې
هر دویم لفظ دې خوله کې انگلیسي ده

رسنۍ هم صلیبیت ته په خدمت دي
ازادی مشال دیوه که بي بي سي ده
خیال یې ږنګ قلم یې مات ژبه یې گونګه
چې د کوم قلموال دم په پالیسي ده

خدای ته گورئ تقدس د قلم ساتئ
دا پیغام هر قلموال ته خصوصي ده
هسې وخت ضایع کوي نه په سندرو
دمشفق هره خبره اساسي ده

د بنديانو د تنظيم او خلاصون د چارو كميسيون محترم مسؤل حاجي عبدالله خان :

دهيواد په ۳۴ زندانونو او ۲۲۲ توقيف ځايونو کې له ۳۰ زرو زيات کسان بنديان دي

چي د دښمنانو په لاس کي د پرتو مسلمانو بنديانو در اخلاصون موضوع د اسلامي شريعت له نظره يوه له مهمو مسائلو څخه ده ، دامت جمهور علماء او مجتهدين په دې نظر دي چي د مسلمانو بنديانو ر اخلاصول په نورو مسلمانانو باندې کفايي واجب دي .

د افتوا د عامو بنديانو په اړه ده ، که چېرې بنديان د حق دلاري مجاهدين وي او بيا د امريکايي کفري غاصب ښکېلاک غوندي د جابر دښمن په زندانونو کي شپې سبا کوي ، در اخلاصولو مسئله يې نوره هم مهمه او ضروري بلل کېږي .

دهمدې ضرورت په اساس د افغانستان اسلامي امارت په تيرو کلونو کي د مظلومو بنديانو د نجات لپاره له مختلفو پوځي او نا پوځي لارو څخه استفاده کړې او ډلي ډلي بنديان يې د دښمن له لاس څخه ازاد کړي دي ، په دې برخه کي يې دخپلو اسير و مجاهدو وروڼو کوم چي دامريکا په مشرۍ داشغالگرو او د کابل غلامي اداري په داخلي او خارجي بنديخانو کي پراته دي د حقوقو درعايت په خاطر مستقل کميسيون جوړ کړی دی ، ترڅو په ښه طريقه سره د بنديانو در اخلاصولو او خدمت مکلفيت مخته يوسي ، بايد ووايو چي د بنديانو چارو کميسيون لپاره د اسلامي امارت محترم مشر تابه يوه لائحه تر تيب کړې چي ددغه کميسيون د تشکيلاتو په اړه به عمده معلومات له همدې لائحي څخه ستاسو حضور ته وړاندي کړم :

د مجلې درنو لوستونکو دا ځل مو د اسلامي امارت له مسؤلينو سره دمرکو په لړ کي د بنديانو چارو کميسيون له محترم مسؤل سره مرکه کړې هيله ده د خوښۍ وړ مو وگرځي :

د بنديانو د تنظيم او خلاصون د چارو کميسيون محترم مسؤل حاجي عبدالله خان چي د طالبانو د اسلامي تحريک د پيل سره يو ځاي يې په جهادي ليکو کي خدمت پيل کړی او د افغانستان د اسلامي امارت په مهمو نظامي او اداري برخو کي يې په لوړو پوستونو کي خدمتونه ترسره کړيدي : له څه کم دريو کلونو راهيسي د بنديانو چارو کميسيون عمومي مسؤليت پر غاړه لري ، له نوموړي سره مو دخپل اړوند کميسيون د چارو د څرنگوالي په اړه مرکه کړې چي ستاسو توجه ورته راجلبوو .

پوښتنه : محترم حاجي صاحب ! له هر څه وړاندي درته هرکلی وايو ! که دلومړۍ پوښتني په شکل د بنديانو چارو کميسيون په اړه معلومات را کړئ : څومره تشکيلات لري او په کومو برخو کي خدمت کوي ؟

جواب : حامداً مصلياً ! له ټولو څخه مخکي د فرهنگي کميسيون له محترم مسؤلينو څخه يوه نړۍ مننه کوم چي درنو هيواد والو ته د اسلامي امارت له مسؤلينو سره دمرکو له لاري د اسلامي امارت د اداري جوړښتونو ، دهغوي د فعاليتونو او د گران هيواد د حالاتو په اړه معلومات وړاندي کوي ، ستاسو د پوښتني په ځواب کي بايد ووايم

نوموړې اداره په خپل چوکاټ کې درياست مقام، معاونيت او خلور څانگې لري: د ادارې او ثبت و سچل څانگه، د تحقيق او تفتيش څانگه، د عمومي ارتباطاتو څانگه او د کاري واحدونو څانگه، اوس په لنډ ډول د هري ادارې دندې او واکونه بيانوو:

د رياست مقام: د رياست مقام د بنديانو کميسيون عمومي مسئوليت پر غاړه لري او مهمې دندې يې دخپلي ادارې د تشکيل ترتيب، د کميسيون دشورې مشرتوب، د مشرتابه په اجازه په ټولو هغو مجالسو کې چې د بنديانو دستونزو د حل کولو په هکله په ملي يانې يواله سطحه صورت نيسي او د شرکت چانس ولري شرکت کول، له ټولو هغو ملي يانې يوالو ادارو او اشخاصو سره د مشرتابه په هدايت ليدل چې د بنديانو په رابطه کار کوي او دخپلو ادارو د کار او فعاليت، سړي چارو او د بوديجې له سم لگښت نه څارنه اونظارت دی، همدا ډول د مشرتابه په هدايت له اسلامي امارت سره د دښمن د خارجي او داخلي بنديانو تبادله کول د رياست مقام په مهمو صلاحيتونو کې راځي.

معاونيت: د بنديانو چارو کميسيون د نورو امارتي کميسيونونو په شان دوي کاري ساحې لري: جنوب لويديځ زون او شرقي زون، که چيرې د کميسيون عمومي رئيس په شرقي زون کې وي د کميسيون د معاون کاري ساحه جنوب لويديځه حوزه ده او که عمومي رئيس په جنوب لويديځ زون کې وي د معاون کاري ساحه يې شرقي زون ده. د بنديانو چارو کميسيون معاون د عمومي مسئول په مشوره او هدايت په خپل طرف کې د ټولو هغو کارونو سرپرستي کوي کوم چې عمومي مسئول يې مسئوليت لري.

د ادارې او ثبت و سچل څانگه: دغه اداره د کميسيون د ټولو اداري چارو مسئوليت پر غاړه لري او کاري برخې يې د مالي او محاسبې مديريت، د ثبت و سچل مديريت، د محبوسينو د عريضو د آرشيف سمبالول او د محبوسينو احصائيه ده، همدا ډول د دغې ادارې په مسئوليتونو کې د کميسيون د شوري لپاره د اجنډا، ځاي او وخت ټاکنه او هر ه مياشت د خپلو ټولو حسابونو تصفيه او رياست مقام ته يې سپارل شمېرل کېږي.

د تحقيق او تفتيش څانگه: دغه اداره د بنديانو د دوسيود پلټلواو د خلاصون لپاره يې د ټولو ممکنه لارو چارو د سنجولو تر څنگ يو شمېر

نور مهم مسئوليتونه هم لري چې دهغو د جملې څخه دداسي پرسونل استخدامول دي چې مسلکي پوهه ولري يعنې يا حقوق دانان يا مدافع وکیلان وي يا اقلاً داسي خلک وي چې دجرمونو په ډولونو کې بلد او جرم وپېژني، سياسي، جنايي او مافيايي قضیې يوله بل سره بېلولاي شي.

دغه څانگه د دښمن د بنديانو دوسيې هم خبرې چې له مجاهدينو سره پرته وي که خارجي، سياسي يا مهم نظامي اشخاص وي او يا په اړيکي مليشو کې د نفوذ خاوندان وي دغه اداره يې د تبادلې او نورو اړوندو چارو طرز العملونه تر تيبيوي او رياست مقام ته يې سپاري.

د عمومي ارتباطاتو څانگه: دغه اداره د کورنيو او نړيوالو اړيکو په برخه کې د بنديانو اړوند اړيکي سمبالوي، د کورنيو اړيکو په برخه کې د هيواد له ټولو زندانونو سره فعالې اړيکې لري او د نړيوالو اړيکو په برخه کې د امارت د سياسي پاليسي په چوکاټ کې د ټولو هغو نړيوالو خيريه ادارو سره چې د بنديانو سره دخوراکي، البسې او ادويې په برخه کې مرسته کوي مفاهمه کوي او مرستې يې راجلبوي او همدا شان د ټولو هغو سازمانونو سره چې د بنديانو د دوسيود په اړه په هيواد کې کار کوي مخامخ يا بالواسطه ځان پوه کوي او دخپلو ستونزو په هکله خبر ورکوي، ددې تر څنگ دغه اداره د بشر د حقوقو، سره صليب او نوروملي او نړيوالو سازمانونو هغه اعلاميې او راپورونه چې د سياسي او عسکري اسيرانو په باب خپرې شوي وي او يا خبري وخت پر وخت تر لاسه کوي او هغه سرغړوني چې له پورته اعلاميو او قوانينو څخه دهيواد په داخل يا سيمه ايزو بنديخانو کې زموږ له بنديانو سره ترسره کېږي په گوته کوي او که لازمه وه په اړه يې د امارت دمطبوعاتو له لاري دنشراتي پاليسۍ په چوکاټ کې د کميسيون د رياست دمقام په هدايت رسمي دريځ روښانه کوي.

د کاري واحدونو څانگه: د کاري واحدونو په څانگه کې موږ د ټول هيواد په کچه ولايتي مسئولين لرو چې هر مسئول د خپل اړوند ولايت د بنديانو چارې سمبالوي، د ولايتي مسئولينو مهمې دندې دادې: د ثبت و سچل څانگې ته د نوي بندي شوي کس پوره معلومات ورکول، د تحقيق او تفتيش اداري هغه لارښوونې بنديانو ته رسول چې دهغوي دوسيې ورسره بدلېدای، کمېداي او نهايي کيدای شي، د داسي کميشنکارانو پيدا کول چې قاضيانو، څارنوالانو، استخباراتي او نورو اړوندو چارواکو ته د بنديانو پياوړان رهبري کړي او همدا ډول د خپل

اړوند ولايت د بنديانو له ستونزو ځان خبرول او اړوندو مراجعو ته يې ستونزي او مشكلات رسول .

پوښتنه : همدا اوس په افغانستان کي د بنديانو او زندانونو وضعیت څرنگه ارزوئ ، ستاسو د معلوماتو له مخي څومره افغانان د دښمن په زندانونو کي موجود دي ؟

جواب : د افغانستان په زندانونو کي د بنديانو وضعیت له پخوا څخه ډېر ناوړه دی او روزمره له زندانونو څخه د بنديانو د ډول ډول کړاوونو احوال راتلل دا څرگندوي چي د گوداگي رژیم وحشي عسکر نه له اسلاميته خبر دي او نه انسانيت پېژني ، څه موده مخکي د فارياب ولايت په مرکزي زندان کي بنديانو د پوليسو د ناوړه چلند د مخنيوي په موخه سوله ايز اعتصاب وکړ او چي کله مطبوعاتو ددوي دا اعتصاب خبر خپور کړ د زندان مدير وغوښتل چي يوشمېر بنديان سخت مجازات او کوټه قلف کړي مگر بنديانو ورسره مقاومت وکړ او دوي همداسي ترې ولاړل ، ددغي ورځي په سبا سهار کي کله چي بنديان د سهار له لمانځه وروسته د زندان په مسجد کي د قرانکريم په تلاوت مصروف وه وحشي قوماندان له خپلو عسکرو سره يو ځاي پر مسجد حمله وکړه او د بنديانو په کښلو يې پيل وکړ ، کله چي بنديانو مقاومت وکړ دغه بېدينه د قرانکريم مبارکي نسخې له مسجد د باندې وغورځولې او د مبارکو احاديثو کتابونه يې څيري کړل ، بنديانو ددوي ددغه عمل په ليدلو نور هم مقاومت سخت کړ او يو شمېر عسکر يې ټپيان کړل ، ټپيانو عسکرو د نورو په مرسته لومړی بنديان خپلو کوټو ته پر شا کړل او بيا يې ددوي په مخ کي د قرانکريم مبارکو نسخو ته اور واچاوه ، له بنديانو سره ددغه ظلم ټول جريان زمور. سره صوتي ثبت دی ، له مظلومو بنديانو سره د فاسد او ظالم رژيم وحشي چلند او بې ساري ظلمونه هغه څه دي چي غرب او په اصطلاح ملگرو ملتونو يې لاهم په پټولو کي زغم ونشوای کړای او د تېر کال په جنوري کي يې له بنديانو سره ددوي له غير انساني چلند او ظلمونو څخه پرده پورته کړه ، د يوناما په خپاره شوي راپور کي په پوره تفصيل سره هغه ځوارلس ډوله شکنجې او تعذيبونه له شواهدو سره يوځاي بيان شويوه چي مظلوم بنديان هره ورځ د افغانستان په زندانونو او توقيف ځايونو کي ورسره مخامخ دي ، تاسو به هم خبر ياست چي بېلابيلو کورنيو او نړيوالو مطبوعاتو وخت ناوخته له کلک سانسور سره سره د افغانستان د زندانونو وضعیت د اندېښنې وړ بللي چي

ښه بېلگه يې د ازادي راډيو هغه راپور دی چي په تېره جنوري مياشت کي خپور سو او د پلچرخي زندان د ناوړه شرايطو په اړه يې تفصيلي معلومات وړاندي کړل ، په راپور کي ويل سويوه چي ددغه زندان چاپيريال په صحي توگه د بنديانو لپاره د هستوگنې وړ ندی .

د زندانونو ناوړه چاپيريال ، د زندان د ساتونکو ظالمانه چلند او نور بېلابېل سخت شرايط ددې سبب سوي چي بنديان له سخت مجبوريتنه په اعتصاب لاس پوري کړي او تاسوبه هم خبرياست چي مطبوعاتو د هيواد له اکثر و زندانونو د دا ډول لسگونو اعتصابونو خبر ورکړیدی .

د بنديانو چارو کميسيون د خپل مسئوليت له مخي وخت په وخت د دښمن د ناروا کړنو او ظلمونو په وړاندي توند غبرگونونه ښودلي او ددوي ظلم او وحشت يې په ډاگه کړیدی .

د بنديانو د شمېر په اړه بايد ووايم چي د هيواد په ۳۴ زندانونو او ۲۲۲ توقيف خانو کي له ۳۰ زرو زيات کسان بنديان دي .

زموږ د معلوماتو له مخي دغه بنديان په دريو گټگوريو وېشل سوي چي ځيني د جنايي جرمونو په تور ، ځيني د طالبانو په تور او ځيني نور بيا له طالبانو سره د همکارۍ په تور بنديان سويدي .

پوښتنه : په تيرو څو کلونو کي د بنديانو کميسيون د مهمو فعاليتونو په اړه که معلومات راکړئ چي په کومو برخو کي يې کوم فعاليتونه ترسره کړي دي ؟

جواب : د بنديانو چارو کميسيون فعاليتونه ټول مهم دي ځکه د يوه مظلوم بندي سره هر ډول مرسته د ټولو مسلمانانو لپاره اهميت لري او د بنديانو چارو کميسيون چي د همدې خدمت لپاره د اسلامي امارت د مهربان مشر تابه په هدايت رامنځته سوي د بنديانو د خدمت په اړه هر ډول فعاليت ورته مهم برېښي او تر خپله وسه يې دا خدمت کړی هم دی ، د بنديانو چارو کميسيون د مهمو فعاليتونو په اړه معلومات غواړم په لاندي څو برخو کي درته وړاندي کړم :

الف - اداري نظم : څرنگه چي د هري ادارې پر مختگ او برياليتوب په اداري نظم او نسق پوري تړلی دی په همدې منظور مو د بنديانو چارو کميسيون اداري جوړښت په ډېر ښه نظم ترتيب کړی دی ، د هر ولايت لپاره

مسئول خپل میاشتنی فعالیتونه اداري څانګه ته سپاري. اداري څانګه د ولایتي مسئولینو د معلوماتو پر بنسټ د ټولو بنديانو کره شمېره د ثبت او سجل د څانګې له لارې ثبتوي او همدا ډول د تحقیق او تفتیش څانګه د بنديانو د ستونزو او له هغوي سره د اړینو مرستو د کنټرول او تنظیم په برخه کې خبرني کوي او نتایج د ریاست مقام ته سپاري.

باء- د اړیکو برخه: د بنديانو چارو کمېسیون له مهمو فعالیتونو څخه یوه د عامه اړیکو برخه هم ده چې ټولي اړوندې اړیکې سمبالوي. دغه څانګه د هیواد له ټولو زندانونو سره فعالې اړیکې لري او د هر بندي له ستونزو ځان خبروي او بیا یې اړوندې مرجع ته رسوي. دغه څانګه د بنديانو د ستونزو په اړه له نړیوالو ازادو بشري ادارو سره هم اړیکې لري او وخت په وخت ور سره پر اړوند موضوعات خبري کوي.

ج- د بنديانو او ددوي له کورنیو سره هر اړخیزې مرستې: د بنديانو چارو کمېسیون د خپل مسئولیت له مخې له بنديانو سره ددوي د خلاصون په برخه کې بېلابېلې مرستې کوي چې د امرستي له بنديانو سره ددوي د محاکمو په جریان کې تر سره کېږي چې د خپلې پالیسۍ له مخې یې پوره جزئیات نه سو په ډاګه کولای، د بېوزله او بې سرپرسته بنديانو حال مو وخت په وخت اخیستی او تر خپله وسه مویې لاسنیوی کړیدی، همدا ډول مو د بېوزله بنديانو له کورنیو سره د خپل وس مطابق مرسته کړې او پر حال مویې پوښتنه کړې ده.

د- روغتیايي مرسته: د بنديانو چارو کمېسیون د عمومي ارتباطاتو د څانګې په مټ د بنديانو له روغتیايي ستونزو ځان خبروي او د مرستې په موخه یې په افغانستان کې د سره صلیب نړیوالې ادارې ته وړ پېژني، که په کوم زندان کې د سره صلیب ډاکټران ونشي کړلای تر څو له ناروغ بندي سره مرسته وکړي نو بیا د بنديانو چارو کمېسیون له نور و لارو ددغه بندي سره مرسته کوي تر څو روغتیايي ستونزې یې حل سي.

ه- د بنديانو تاریخ: تاسو پوهېږئ چې د امریکایي یرغل له پیل سره یو ځای د امریکایي وحشیانو او ددوي دملګرو او غلامانو لخوا د مظلومو هیوادوالو د اسارت لړۍ هم په خورا تېزۍ سره پیل سول او اوس هم دوام لري چې د اسارت په دوران دغه مظلوم بندیان له ډېرو سختو حالاتو، وحشتونو او ظلمونو سره مخ سويدي. د بنديانو کمېسیون و پتهيله تر څو د بنديانو د خپلو سترگو لیدلي حالات او ددوي د بند د شپو

ور څو قصې د تاریخ په پاڼو کې ثبت کړي تر څو راتلونکي نسلونه د خپلو اسلافو له قربانیو او تاریخ نه خبر وي. د بنديانو د حالاتو راتلونکو طریقو داسې جوړه سوې چې هر بندي ته د خپلو حالاتو او مشاهداتو د لیکلو لپاره ځانګړې کتابچه ور کول کېږي او له لیکلو وروسته یې بیرته ترې تسلیموي، دغه معلومات به بیا ان شاء الله د کتاب په شکل خپرېږي.

د بنديانو چارو کمېسیون د پورتنیو فعالیتونو تر څنګ په روزمره توګه د بنديانو په اړه د نړیوالو اعلامیې، داخلي او خارجي خپرونې او معلومات څاري او د ضرورت په وخت کې د اسلامي امارت د پالیسۍ مطابق غبرګون ښيي.

پوښتنه: له اولسي خلکو او مطبوعاتو داسې راپورونه ترلاسه شوي چې مزدور رژیم په ځینو سیمو کې شخصي زندانونه لري؛ آیا تاسو داسې شواهد موندلي چې د شخصي زندانونو په اړه معلومات ولري؟

جواب: هو! د کابل رژیم تر واک لاندې ولسوالیو کې عموماً هر قوماندان یو شخصي زندان لري او د خپل مزاج مطابق یې قوانین ورته ټاکلي؛ که څوک وژني، بندي کوي یې او یا یې خوشي کوي ټول دده اختیار دی مګر د یو شمېر وحشي قوماندانانو پټ زندانونه، وحشي ظلمونه او د بېګناه بنديانو ډله ایزه شهادتونه داسې څه دي چې اوس د ټول اولس خوله پر خوله کېږي، د دغو وحشي قوماندانانو څخه یو هم د کندهار امنیه قوماندان عبدالرازق دی چې د وحشت خبره یې ټول اولس ته ښکاره ده، ځیني بندیان چې دده له پټ زندان نه د لکهاوو افغانیو په بدل کې راخوشي سوي دده د وحشت داسې واقعي بیانوي چې قلم یې له لیکلو عاجزه کېږي، د کندهار په رېګ کې د بنديانو ډله ایز شهادتونه اوس داسې عام سوي چې ټول خلک پرې خبر دي او موږ هم څو ځله دده دا کړنې د مطبوعاتو له لارې له شواهدو سره خپرې کړيدي.

پوښتنه: د کابل رژیم او امریکایان دغه کوي چې دوی دبشري حقوقو نړیوالو قوانینو ته التزام لري او په همدې اساس یې بنديانو ته ټول بشري حقوق ورکړي دي، آیا ددښمن دغه دعوا پر ځای ده؟

جواب: ددښمن دغه دعوه مطلق حقیقت نلري او یوازې ددوي پوچ تبلیغات دي، پدې اړه باید ووايو چې د بنديانو د اسارت په موضوع کې دوه طرفه ښکېل دي: یو طرف خارجي یرغلګر دي چې په سر کې یې امریکایان قرار لري او بل طرف ددوي غلامان دي.

که امریکایان دا دعوه کوي چي دوي بنديانو ته خپل بشري حقوق ور کړي نو دوي دي د گوانتنامو او بگرام زندانونو په اړه توضیحات ور کړي چي دغو مظلومو بنديانو ته یې کوم ډول حقوق ور کړي؟ آیا د دغو دوو زندانو مظلوم بنديان له دیارلسو کالو راهیسي همداسي بې برخیکه نه دي پاتي؟ که دغلته بنديانو د خپلو حقو د ترلاسه کولو لپاره په اعتصاب لاس پوري کړی آیا په میاشتو میاشتو همداسي نه دي پرېښودل سوي؟ او بالاخره یې یا مرگ ته رسولی او یا یې په زور اعتصاب ور مات کړی.

د مزدور رژیم په زندانونو کي د روان حالت په اړه باید ووايم چي بنديان په نهایت سختو شرایطو کي ژوند کوي او له ډېرو اولنیو اسانتیاوو بې برخي دي، په زندانونو کي د روغتیايي خدماتو د نه شتون، د بنديانو د هستوگنې د ځایونو تنگوالی، ډېر ځله پر تعلیم او زده کړي د محدودیت په هدف بېلابېلي پلمې، زندان ته د پولیسو لخوا د نشه اي توکو قاچاق او بیا بنديان په نشه اي توکو روړېدي کول، د سیاسي او جنایي بنديانو په یو ځای کولو سره د هغوي تر منځ د شخړو را پیدا کول او داسي نور هغه واقعات دي چي د بنديانو کمسیون یې هر وخت له زندانونو راپورونه ترلاسه کوي، د پورتنیو ستونزو په اړه زموږ معلومات د گوداګي رژیم اړوندو ډېرو مطبوعاتو هم خپاره کړي چي د بنديانو چارو کمسیون د اسنادو په ډول په اړشيف کي ساتلي دي.

پوښتنه: همداسې د بگرام زندان او گوانتنامو زندانونو د بندولو په اړه په مطبوعاتو کې خبري کیږي بارک اوباما واک ته له رسیدو وړاندې ويلي وو چې گوانتنامو به ترې، آیا د دې بنمن لخوا د دغو زندانونو د بندولو خبره واقعي ده او که یوازې تبلیغاتي استفاده ترې کوي؟

جواب: د امریکا او د متحدینو غربي هیوادونو چارواکويې د دوه مخي منافق سیاست له مخي تل خپل اولسونه په بېلابېلو طریقو غولولي او په دې ډول یې خپل واکونه غځولي دي، تاسو ټول په دې پوهیږي چي د مهاجمو هیوادونو مطلق اکثریت اولسونه د خپلو نظامونو له یرغلیزې پالیسۍ سره سخت په ټکر کي دي او همیشې یې له خپلو چارواکو غوښتنه کړې چي نور د افغانستان ناروا یرغل ته د پاي ټکي کښېږدي او خپل عسکر او پیسې نور په دغه بې هدفه او نه گټونکي جگړه کي ضایع نکړي. د امریکايي اولس دنورو غوښتنو تر څنګ یوه بې د گوانتنامو زندان تړل او امریکانور د دغه زندان په وجهه له شرمه

خلاصول دي، دغه غوښتنه د بوش په وخت کي هم وه او وروسته هم، د اوباما په دوهم ځلي ټاکل کېدو کي مهمه ونډه له افغانستانه د امریکايي ځواکونو د ژر را ایستلو او گوانتنامو زندان د تړلو وعدو درلوده، اوباما له خپل اولس سره د دغه زندان د تړلو وعده وکړه او اولس هم رایې ور کړې مګر تاسو وینئ چي د کلونو په تیریدو سره نه اوباما او نه یې هم حکومت دغه زندان وتاړه او تر اوسه پوري په نړیواله کچه د بشري حقوقو د سرغړونو دیوه لوي مرکزې زندان په توګه خلاص دی. دا چي اوباما اوس بیا د دې زندان د تړلو دهڅو اعلان کړی موږ ورته د شک په سترګه گورو او واقعي تړل یې هله شوني بولو چي امریکايي ځواکونه په بشپړي ماتي له هیواده پښې سپکي کړي.

پوښتنه: محترم حاجي صاحب د گوداګي رژیم قضايي ارګانونه بنديان په اعدام او اوردمهاله حبس محکوموي آیا بنديانو ته ددوي دغه ډول سزاوي ټاکل له نړیوالو عدلي او قضايي قوانینو سره برابري دي؟

جواب: نه! ددوي دغه ډول سزاوي ټاکل له هیڅ ډول نړیوالو عدلي او قضايي قوانینو سره برابري ندي، هغه عدلي او قضايي قوانین چي نړیوالو د جزاء د قوانینو په شکل وضع کړي او ټولو کفري او دیموکراتیکو هیوادونو منلي او د کابل اوسنۍ گوداګي رژیم هم ورته ځان ژمن بولي د رژیم په هیڅ ارګان کي ندي عملي سوي بلکه ټولي فیصلې او سزاوي یې د رشوت پر معیار ولاړي دي، که کوم متهم کس قضايي ارګان ته پیسې ور کړې هغه بري کېږي که څه هم ددوي د قوانینو له مخي مجرم وي او که چاپیسي نه درلودې هغه ته به یا اعدام او یا اوردمهاله بند وکول کېږي که څه هم ددوي په قوانینو کي بېګناه وي، له اوسني رژیم څخه دا توقع کول چي یوه ډېره کوچنۍ فیصله دي هم د اسلامي قوانینو مطابق وکړي محاله ده او د بنديانو په باب کي خپلو منل سوو قوانینو ته هم هیڅ ډول اعتناء نه کوي، تاسو خبریاست چي تېر کال د کابل وحشي چارواکو د کرزي په امضاء شپږ تنه مجاهدین چي ټول د سیاسي فعالیت په تور نیول سویوه اعدام کړل، زموږ سره هغه سندسته چي د کرزي د اداره امور له لاري رسنیو ته لیږل سویوو او ددغو شپږو تنو جر مونه پکښي بیان سویوه، په دغه سند کي دوي په خپله لیکلي چي فلاني له طالبانو سره تړاو درلود، د سیاسي بنديانو اعدام داسي مسئله ده چي د رژیم بادار امریکايي هم په خپل هیواد کي منع کوي او هلته غیر قانوني ده، د محاکمو په جریان کي بنديانو ته سزا

ټاکل له یوه مخي د ديني تعصب او کفر خوشاله کولو په مقصد تر سره کېږي. د محاکمو په جريان کي بنديانو ته خپله در ژيم د قوانينو خلاف سزا ور کولو ډېر شواهد او اسناد راسره موجود دي چي د خبر و د اور دوالي له امله يوازي يو سند تاسو ته وړاندي کوم:

د کندهار ولايت مقام رسمي انټرنېټ پاڼي د تېري مارچ مياشتي پر ۱۸ نېټه د نورو بنديانو د محاکمې تر څنگ د دريو تنو سياسي بنديانو د سزا په اړه هم يادونه کړې. ددغه خبر د ښه توثيق لپاره ددوي لخوا خپور سوي خبر تاسو ته وړاندي کوم (دغه راز په ياده علني محاکمه کي درو تنو ته د ۵ کاله بند او اعدام سزا ورکول سوه. نقيب الله، نور احمد او رفيع الله د احمدجان نومي کس په ترور تورن دي. موظف څارنوال وويل، يادو کسانو په کندهار کي د احمدجان په نوم يو کس ترور کړی. چي تر څه وخت وروسته د پوليسو له لوري ياد کسان نيول سوي دي.

د دوی مدافع وکیل وويل: "نور احمد چي د ښوونځي زده کوونکی دی، عمر يې هم کم دی، نقيب الله او رفيع الله له مدارسو څخه پوليسو بېولي دي. له دوی سره هېڅ ډول اسلحه نه ده نيول سوې، دوی د پوليسو له لوري د وهلو په صورت کي اعتراف کړی او له ډاکټرانو څخه اسناد لري چي دوی وهل سوي دي."

خو د مقتول مدافعينو ياد کسان مجرمين گڼل او هغوی ته يې له محاکمې څخه د سزا غوښتنه کوله. قاضي عبدالحليم مسلم ياد کسان په پنځه کاله بند او اعدام محکوم کړل. (ددغه خبر تشریح ته ضرورت نسته تاسو خپله فکر پکښي وکړی چي سزا څه ډول او د کومو شواهدو پر بنا ورکول سویده.

پوښتنه: د بنديانو کورنيو او وارانينو ته ستاسو پيغام څه دی او داسلامي امارت په نمايندگي ورته څه ويل غواړی؟

جواب: د بنديانو کورنيو او وارانينو ته مو پيغام دادی چي د خپلو دوستانو په بندي کېدلو سره به هېڅکله دافکر نکوی چي موږ دوي هير کړيدي، اسلامي امارت ټول بنديان وروڼه د خپل وجود قدرمنه برخه بولي او په خپل ټول توان سره يې د خلاصون لپاره د هر ډول ممکني لاري څخه کار اخلي خو داسلامي امارت د پوره توجه سره سره بياهم بنديان ستاسو د کورنيو غړي دي او ستاسو پوښتني او شفقت ته ضرورت لري. تاسو له دوي سره په خپل مهربانه چلند او ددوي له اولادو سره په خواخوږۍ په زندان کي

ددوي مورال لوړ وساتئ او پوره حوصله افزايي يې وکړئ، الله تعالي دي موږ او تاسو ټولو ته د خپلو گرانو بنديانو وروڼو د خدمت او ددوي د خلاصون په لاره کي د ښکوڅو توفيق رانصيب کړي.

پوښتنه: د بنديانو د موضوع په اړه عامو مسلمانانو ته ستاسو پيغام څه دی؟

جواب: عامو مسلمانانو ته هغه که افغانان دي يا غير افغانان: داسلامي امت دکورنۍ غړي دي، زموږ پيغام ورته دادی چي د بني عليه الصلوة والسلام د قول په استناد چي ټول مسلمانان يو تن او وجود دي بايد يو مسلمان د بل مسلمان درد خپل درد وبولي او په غم يې غمجن سي، کوم بنديان چي په افغانستان کي د کفارو او دهغوی دملگرو په زندانونو کي بنديان دي دوی دکومي شخصي دعوا يا دنيوي مقصد له امله نه دي بنديان شوي، بلکې داسلام په ننگ او داسلامي نظام د گټلو په جگړه کې دغه سختي ورته رسيدلي ده.

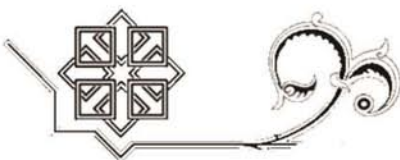
څرنگه چي مسلمانان ټول ديوې ديني کورنۍ غړي او سره وروڼه يو، بايد ددوی درد او مصيبت حس کړو، ددوی مشکل خپل مشکل وبولو، او دخپل وس مطابق ور سره همکاري وکړو.

بنديان وروڼه چي زموږ د مشترک دين په دفاع کې محبوس شوي دي: په موږ دا حق لري چي دا حوال پوښتنه يې وکړو او په اخلاصولو کې ور سره هره نوعه همکاري چي مو په وس وي ويي نه سپموو و دغه راز گڼ شمير بنديانو تر شابي سر پرسته کورنۍ او ماشومان پرې ايښي ددوی دپاللو لپاره بايد له اسلامي امارت سره مرسته وکړو ترڅو له لزوم ديد سره سم دغه مرستې د بنديانو په ضرورياتو ولگيږي.

— محترم حاجي صاحب! له تاسو يوه نړۍ مننه چي د خپلو ټولو مصروفيتونو سره سره مو موږ ته وخت راکړ او مرکه مو راسره وکړه.

حاجي صاحب:

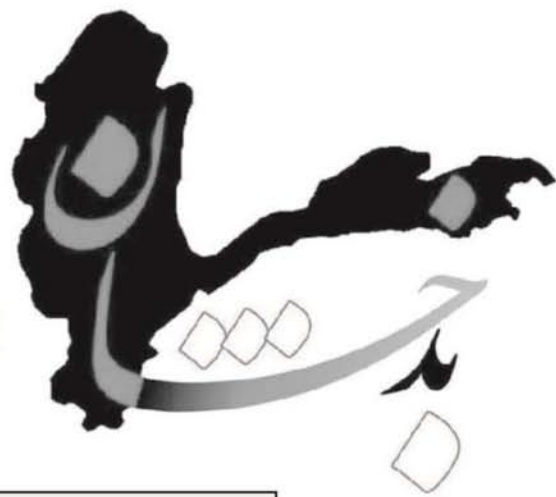
له تاسو هم مننه، الله تعالي دي تاسو او ټولو مجاهدينو وروڼو ته د ښه خدمت مزيد توفيق او لوي اجر در کړي.

د زلزلو حقيقت او

د پېښېدو وجوړات يې

(مفتي شاهد حقاني)

، او په مجموع کې له اسلامي امارت سره د بدخشانيانو د بې کچې مېنې او مذهبي ريښې پيوندونه خو بالکل هيښونکې پدیده ده.

خو د کابل د چارواکيو او هغو په اصطلاح دمخکښو کاندیدانو په مخونو به څه پاتې وي ، چې د بدخشان او بدخشاني ولس پر سر بریت تاووي او د شنو غربي ډالرو په منځ کې د ډول ډول پلمو په جوړولو لاهم ځان د دې زلزله ځپليو د مرستو نه معذور بولي ، هلته بدخشانيان په خاورو کې رغړي ، دلته کابل کې واکمن په شراب و کباب خومونه سره کوي او د پاریس له ترکو سره د تخیل مزي غغليوي

د بدخشان ولایت جغرافیه

بدخشان د افغانستان په شمال ختیځ کې پروت دی ، چې له گاونډیو هېوادونو سره پوله هم لري ، شمال ته یې تاجکستان ، په ختیځ کې یې یوه څنډه د چین له جمهوریت ، ختیځ او سویل ته له کشمیر سره پوله لري . په سوېل او جنوب کې د لغمان ، کاپیسا او تخار ولایتونو سره نښتی دی .

د اوبو او هوا له مخې بدخشان سوړ او به ټول هیواد کې ډیر شهرت لری . لوړې څوکې لري ، چې له واورو ډکې وي

له بده مرغه چې د تیرو درې لسیزو فزیکي او سایکالوژیکي ستونزو د زغملو سربیره زمونږ وطنوال دا ځل بیا د ویر په تگر کښیناستل او د خپلو نا اهلو او عاقبت نه سنجونکیو مسطو مشرانو د بې غورۍ او بې التفاتی په غشو یې ځیګرونه سوري سوري شول ، د لال ، زمره او لاجوردو د تاریخي بدخشان ولایت د (ارگو) ولسوالۍ په (اب خشک) او اب باریک) کلیو کې د غره او ځمکې د ښوییدو له کبله د (۳۰۰) کورنیو تر (۳۰۰۰) زیات غړي مړه شوي او تر څلور زره زیات خلک بېځایه شوي ، د دې پېښې څخه یوه شپه وړاندې د سمنگان ولایت په روی و دوآب او خرم و سارباغ ولسوالیو کې د سېل راتلو له کبله لږ تر لږه ۴۰۰ تنه مړه شوي او په سلگونو نور د کورنو پر ښودو ته اړ شوي وو او له دې وړاندې په ځینو نورو شمالي ولایاتو کې هم ورته پېښې ترسره شوې وې ، خو د بدخشان فاجعه هغه غمیزه ده ، چې له امله یې مونږ ته ډیر روحياتي صدمه ورسیده او له خوښیو یې څه لیرې کړو ، یوې خواته دې وروستیو کې د بدخشان د مسلمانو مجاهدینو او مبارزینو فتوحات چې له اسلام او جهاد سره یې د دې ولایت دخلکو هوډ تازه کړ او بل لوري ته د کلیو دنړیدو د تراژیدي چې غومې یې له ویره ځیګ کړل ، د تقابل تضاد هغه دواړه پلې دي ، چې سړی لومړی د خوشحالی او بیا د ویر غولې ته بوځي

جغرافیه کنبونکی (هېوان څنگ) چې د اریانا (افغانستان) ډېرې برخې یې لیدلې دي او بیا یې خپلې لیدنې او کتنې کره کړي دي، نو په دغه لړ کې بدخشان یې د (Po-To-Chang-No) په بڼه لیکلی دی،

په (۱۸۹۲) کال کې د دوو لویو امپراتوریو (روسیه او بریتانیا) بدخشان په دوه برخو وویشله، یوه برخه یې د روسیې د بدخشان په نوم، چې وروسته پخپله دا سیمه د شوروي بدخشان مرکزیت شهر خاروغ له روسیې سره ملحق شو او دوهمه برخه بدخشان، چې فیض آباد یې مرکز و د افغانستان له امارت سره وتړل شو، روسیه او انگلیس د آمو سیند (جیحون) یو طبعي پوله وپيژندله او د سرحد نښې یې پرې نصب کړي.

ځمکه ښویدل او ترې سلگونه خلک لاندې کیدل یوه دردناکه غمیزه وي، کله ددې لامل بارانونه کله زلزلې او کله نورو، خودلته به مونږ د زلزلې په لاملونو څه رڼا واچوو!

د زلزلې په باب د ساینس پوهانو نظر

زلزله ولې او څنگه رامنځته کیږي؟

پدې هکله انجنیر ملکزی او محمد ابوبکر ستوری خپلو مقالو وایي چې: د زلزله یوه طبیعي پیښه ده چې د ځمکې قشر د حرکاتو په پایله کې رامنځ ته کیږي او بالاخره د ځمکې سرته رسیږي. زلزله هغه طبیعي افت دی چې د

هغه ژوی چې (مارکوپولو) وموند او بیا یې وروسته دا ژوی هم (مارکوپولو) ونوماوه، همدلته موندل شوی دی. د بدخشان مرکز فیض آباد دی. کشم، جرم، شهدا، بهارک، یفتل، خاش، زیباک، درواز، واخان، اشکاشم، راغ او شهر بزرگ یې د لویو ولسوالیو بلل شوی دي، د بدخشان ولایت زیات خلک با سواده او فرهنگي دي. ځینې خلک اوس د بدخشان د اداري واحدونو شمېر زیات ښیي، بدخشان د پستي ځنگلونه لري، تر څنګ یې د څېړی، نمځو، او سرو ځنگلونه هم لري. د بدخشان لال، زمرد، اوسپنه، سلفر او لاجورد په نړۍ کې ډېر شهرت لري.

د بدخشان مساحت ۵۷۴۰۳ کیلو متره مربع دی، چې زیاته برخه یې غرنۍ سیمې جوړوي، په (۱۳۵۹ ل) کال کې د سرشمېرنې له مخې د خلکو شمېر (۸۷۲۵۰۰) ښودل شوی، چې بیا په (۱۳۷۹) کې یې شمېر (۱۱۳۴۵۰۰) ته لوړ شوی دی، د نړیوال بانک د احصائي له مخې، اوس په بدخشان کې (۱۲۵۱۲۵) کسان ژوند کوي.

د بدخشان تاریخي اهمیت

د سیمې او افغانستان په لرغونې تاریخ کې د (ورېښمو لویې لارې) چې د لرې ختیځ (چین...) او اروپا تر منځ د افغانستان د ځینو سیمو په زړه کې ماتې شوې وې، ډېرې مشهورې وې. یو له دغو سیمو څخه بدخشان هم وو، چې د ،گرېکوبودیک، ښونځي اغېزې یې له افغانستان نه بهر د منځنۍ آسیا هېوادونو، ختن، کاشغر (کاسفر)، سنگیانګ او چین پورې رسولې وې. دغو سیمو ته د رسېدو لاره د بدخشان له زړه نه تېره شوې وه. چینایي څېړونکو د دغو سیمو په تېره د بدخشان د لرغونتوب په اړه په بېلا بېلو مهالونو کې څېړنې برسېره کړي دي، له زېږد نه دوه پېړۍ (۲م ق م) د مخه چيني لرغونپوهانو د افغانستان مشهور ولایت بدخشان (Is-Nag-Ling) په بڼه کښلی دی او د زېږدي په پنځمه او شپږمه پېړۍ کې له تخار سره یو ځای یې د بدخشان د نامه یادونه هم کړې ده... ځینې څېړونکي بیا آریانا ویجه د بدخشان پخوانی نوم بولي. د چین مشهور تاریخپوه او

ځمکې د لږ زلزلې په واسطه منځ ته راځي. پخوا به د ايټالي او يونان پوهانو فکر کاوه چې د ځمکې په مخ وچې په اوبو کې لکه د بېړۍ غوندې لمبېږي، څنگه چې بېړۍ په اوبو کې د پخوا هغه خوا ځنگيرې، همدا رنگه ځمکه هم چې ددې په وجه زلزلې منځ ته راځي. بعضو به دا فکر کاوه، چې زلزلې د سوږو او غارونو څخه منځ ته راځي. جاپانيانو فکر کاوه، چې زلزلې هغه وخت منځ ته راځي، کله چې بېمار (کوم چې دوی پری عقیده لري) په قهر شي نو د خولې څخه يی اور اوځي او ځمکه په لږ زلزلې راوړي. د ۲۰۰۰مې پېړۍ په شل کلونو کې د الفريد واگنېر له خوا نه تېکټونيکي تېخو نظريه وپېژندل شوه، د زلزلې د منځ ته راتلو علت باند سپړی پوه شو.

هغه نقطه چې زلزلې لومړۍ ورڅخه پيلېږي د ايپي سينټر او دويم مرکزي چې د ځمکې سرتېره رسېږي د هاپوسنټر په نامه يادېږي، هر څومره چې د زلزلې مرکز د ځمکې سطحې ته نږدې وي، په هماغه اندازه يې شدت هم زيات وي. دا چې زلزلې ولې او څنگه رامنځ ته کېږي په دې اړه پوهان بېلابېل نظريات لري چې له دې ډلې درې مهم يې د پام وړ دي؛

۱. **تکتونيکي زلزلې**

۲. **ولکانيکي زلزلې**

۳. **د ځمکې لاندې ګودالونه**

۱. **تکتونيکي زلزلې:** لکه څنگه چې پوهېږو ځمکه له درې برخو څخه جوړه ده چې پاسنۍ برخه يې د قشر دويمه برخه يې د منټل او منځنۍ برخه يې دهستې په نامه يادېږي. د ځمکې له مخ نه چې هر څومره دهستې خواته نژدې کېږو د تودوخي درجه لوړېږي (په هر سل متره کې درې سانتي گريد درجې) ځکه خو د منټل پاسنۍ برخه کې مواد په پلازما ډول شتون لري چې دې ډول موادو ته مگما هم ويل کېږي، مگما تل يو ډول حرکت چې کانويکشن (لکه چې اوبه په ديگ کې ايشيږي) نومېږي ترسره کوي چې ددغه حرکت په پايله کې د ځمکې قشر پليټونه (د ځمکې د قشر لويې او وړې کتلې دي،

د ځمکې قشر نژدې له ۹ لويو او ۱۲ کوچنيو پليټونو څخه جوړ دی) يودبل څخه ليري (Divergent) او يا يوبل سره نژدې (Convergent) کېږي. په کومه سيمه کې چې نوموړي پليټونه يوبل سره نژدې او يا ليري کېږي نو په هماغه سيمه کې د ځمکې حرکات د زلزلې د څپو په بڼه خپريږي.

۲. **ولکانيکي زلزلې:** په نړۍ کې دا ورغور ځوني له اړخه

ډيري فعاله سيمي شته چې ځيني وختونه دا ورغور ځوني فعاليتونه پکې رامنځ ته کېږي، څنگه چې مگما يا ويلي شوي ډيري د ځمکې سطحې ته په ډير فشار سره راوړل کېږي چې ددې فشار په پايله کې زلزلې رامنځ ته کېږي.

۳. **د ځمکې لاندې ګودالونه:** ځيني وختونه داسي هم

پېښېږي چې د ځمکې لاندې طبقې له کاربوناتې موادو لکه کلسيم کاربونات څخه جوړې شوي وي چې نوموړي ډبري په اوبو کې د حل کيدو ډيره ليوالتيا لري چې وروسته له يو څه وخت څخه په اوبو کې حل کېږي او داوبو په واسطه يوبل ځای ته ليرېږي چې لومړنۍ ځای يې د يوه ګودال په شکل خالي پاتې کېږي او د پورتنیو طبقو د فشار له امله بيا سقوط کوي چې په پايله کې يې زلزلې رامنځ ته کېږي.

دا چې په افغانستان کې د زلزلې د پېښېدو لامل څه دی په دې اړه ډيري څيړنې شوي، د څيړنو په ترڅ کې څرګنده شوي چې په افغانستان کې زلزلې تکتونيکي بڼه لري، په دې مانا چې افغانستان په يوه داسي جيو لوجيکي سيمه کې پروت دی چې د دريو لويو پليټونو د شمال له لوري د اوراسيا پليټ د لويديځ لوري د عرب پليټ او د جنوب او ختيځ له لوري د هند پليټ تر فشار لاندې دی او ددې درې پليټونو د اتصال نقطه د افغانستان په شمال ختيځه برخه د هندو کش په غرونو کې پرته ده او وخت ناوخته دا پليټونه يوبل سره نژدې کېږي او د زلزلو لامل گرځي.

تراوسه پوهان په دې نه دي بريالي شوي چې د زلزلې د پېښېدو وړاندوينه وکړي ځکه خو د زياتو تلفاتو لامل گرځي ولي نوي څيړنې بښي چې د زلزلې له پېښېدو نه مخکې د ځمکې لاندې ډبري ماتېږي او د اوزون په نامه يو ګاز خپروي

چې د اوزون پیژندونکي آلې په واسطه پیژندل کیدای شي، په شکمنو سیمو کې د دې ډول آلود نصب په واسطه چې له یوه مرکزي سیستم سره تړل شوي وي د دې شونتیا شته چې د زلزلې وړاندوینه وشي.

دا د خدای ج د خلقت او طبیعت ته د ورسپارل شوي قانون پر بنیاد را منځته کیدونکي پیښې دي. شاید پدې پیښو کې خدای ج خپل هیبت انسانانو ته څرگندوي او یا دا چې دا طبیعي پیښې بهې لدې چې د خدای ج د رحمت او یا هیبت پیغام ولري د خپل قانون سره سم رامنځه کیږي.

ځمکپوهان پدې باور دي چې: د ځمکې مرکزي برخه (زړه) د اور په څیر گرم او ټول شته مواد (فلزات او نور) په خوړین او مذاب ډول پکې پراته دي، دوی دا وضعیت د تاریخ په بیلابیلو پړاوونو کې تردې رسوي چې وایي، یو وخت د ځمکې کره ټوله سور او روڼه. د ځمکې په سپردو سره د ځمکې بهرنۍ پوټکۍ کلک شو او ورپسې بهې لاندینۍ برخې هم ورو ورو سپریدې او کلکیدې تردې چې ننۍ ځمکه ترې جوړه شوه. دا یو منل شوې نظریه هم ده.

د ځمکې د سپردو په بیلابیلو پړاوونو کې د ځمکې مخ چمک کیدو، دغه چمکوالی ددې سبب شو، چې د ځمکې د مخ پوټکۍ درزونه وکړي، چې پدې توګه د ځمکې د پوټکي هرې برخې ته د زلزلې انجینران یا هم ځمکپوهان پلیټ یا ټکتونیک پلیټ وایي. دغه پلیټونه ترننه پورې خوځېږي، یو د بل څخه لیري کیږي او یا یو بل ته ورنږدې کیږي او یا هم یو د بل سره سولېږي، چې ددغه حرکتونو څخه د نړۍ په بیلابیلو برخو کې مختلف ډول زلزلې رامنځته کیږي، لکه انډونیزیا، جاپان، ترکیه، امریکا او نور. په ځینو ځایونو کې خو د ځمکې پر سرد غرونو راختل یا راشنه کیدل هم زلزله پیښوي چې زموږ د هیواد د سلیمان د غره زلزلې بهې ښه بیلګه ده. د سلیمان غرد نو یو غرونو څخه یو دی.

په اسلامي شریعت کې د زلزلې د پیښیدو وجوهات .

وأخرج الترمذي عن أبي هريرة قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: "إذا اتخذ الفيء دولا والأمانة مغنما والزكاة مغرما وتعلم العلم لغير الدين وأطاع الرجل امرأته وعق أمه وأدنيص - ٣٨٩- ... صديقه وأقصى أباه وظهرت الأصوات في المساجد وساد القبيلة فاسدهم وكان زعيم القوم أرذلهم وأكرم الرجل مخافة شره وظهرت القينات والمعازف وشربت الخمر ولعن آخر هذه الأمة أولها. فليترقبوا عند ذلك ريحا حمراء وزلزلة وخسفا ومسخا وقذفا وآيات تتابع كنظام لأكئ قطع سلكه فتتابع" (الفتاوى الكبرى الفقهية على مذهب الإمام / ج ٢ / ص ٢٩٧)

ترجمه: جامع ترمذي له حضرت ابوهريره رضی الله عنه څخه روايت نقل کوي، چې هغه وايي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايي: کله چې مال فئ خپل دولت وشميرل شي، امانت غنيمت وگڼل شي، زکات ورکول تاوان وبلل شي، دعلم زده کړه ددين نه په غير کيږي (ددنيوي مال او عهدې لپاره وي)، سړی دخپلې ښځې اطاعت کوي، موريې پريښي وي، ملگری ځانته را نږدي کوي او پلار ليري کوي، په جوماتونو کې اوزونه پورته شي، دقبيلې مشر کوم فاسد سړی غوره شي، دقوم ملک، مشر او زعيم ترټولو رذيل شخص شي، ديو چا قدر او عزت دهغه له ويرې څخه کيږي، دمې او دموسقيت او لهو لعب آلات کونکي څرگند شي، شراب وڅښل شي، ددې امت وروستنو په اولنيو باندي لعنت ووايه، نودوئ دې دسره باد، زلزلې، خسف، مسخ، قذف او نور آياتونو يا دقيامت دنورونښو انتطار وکړي، چې داسې به پرله پسې راځي لکه په يوه تار کې پييل شوي مرغلي چې تاريخي وشليرې او پرله پسې يوپه بل پسې راتويږي.

وأخرج الترمذي أيضا عن ابن عباس رضي الله عنهما قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: "إذا فشا في هذه الأمة خمسة يحل بها خمس إذا أكل الربا كانت الزلزلة والخسف" وصح أنه صلى الله عليه وسلم قال: "جعل الله عذاب أمتي في الدنيا القتل والزلازل والفتن". وأخرج ابن أبي الدنيا حديث:

"سيكون في أمتي خسف وجرف وقردة وخنزير" وأخرج ابن
السكن حديث: "يكون في أمتي رجفة يهلك فيها زهاء عشرة
آلاف أو أكثر من ذلك، يجعلها الله عظة للمتقين ورحمة
للمؤمنين وعذابا على الكافرين"

(الفتاوى الكبرى الفقهية على مذهب الإمام ج ٢/ص ٢٩٧)

ترجمه: ترمذي شريف د حضرت عبد الله بن عباس رضی
الله عنه خخه روايت کوي، چې هغه وايي چې رسول الله صلى
الله عليه وسلم فرمايي: کله چې پدې امت کې پنځه کارونه
خرگند او علني شول، پنځه عذاب به پرې نازلېږي، کله چې
سود خوري پيل شوه، زلزلې او خسف به پيل شي، او په
صحيح روايت کې راغلي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم
فرمايلي چې زما دامت عذاب الله جل جلاله په دنيا کې وژني

زلزلې او فتنې گرځولي، د ابن ابی دنیا په یوه حدیث کې
راغلي چې نږدې ده، چې زما امت کې، به خسف، زلزلې
، بیوزگانې کیدل او خنزیران کیدل وي، د ابن سکن په یوه
حدیث کې راغلي، چې زما په امت کې به زلزله وي، چې لس
زره زها به پرې هلاک شي او یا به تردې هم زیات وي، الله جل
جلاله به یې د پرهیزگارانو لپاره وعظ، مومنانو ته رحمت
او کافرانو ته عذاب وگرځوي

همداسې د حضرت عایشې رضی الله تعالی عنها نه
روایت راغلی چې فرمایي: و ذکر ابن أبي الدنيا عن أنس ابن

مالک أنه دخل على عائشة، هو ورجل آخر، فقال لها الرجل:
يا أم المؤمنين حدثينا عن الزلزلة؛ فقالت: إذا استباحوا الزنى
وشربوا الخمر، وضربوا بالمعازف، غار الله عز وجل في
سمائه، فقال للأرض: تنزلني بهم، فإن تابوا ونزعوا، وإلا
هدمتها عليهم؛ قال: يا أم المؤمنين: أعذابا لهم؟ قالت: بل
رحمة للمؤمنين، ونكالا وسخطا على الكافرين. (الدر السنية
في كتب النجديّة ج ٢/ص ٥٩) المكتبة الشاملة.

ژباړه: ابن ابی دنیا د حضرت عایشې رضی الله تعالی
عنها خخه د حضرت انس بن مالک رضی الله تعالی روايت
نقل کړی چې: دا فرمایي چې زه او یو بل کس ام المؤمنین
حضرت عایشه رض ته ورغلو، نو دې بل سړي له حضرت
عایشې رضی الله تعالی عنها خخه وپوښتل، چې یا د مومنانو
مور! د زلزلې په باب راته حدیث بیان کړه! هغې ورته وفرمایل
چې کله خلک زنا مباح وکړي، شراب وڅښي او د موسیقۍ
الات وغږوي، نو الله جل جلاله ته اسمان کې غصه او غیرت
ورشي، نو ځمکې ته ووايي چې پدې خلکو و خوځېږه او زلزله
پرې وکړه، که دا خلک توبه وباسي، او دا گناه پرېږدي، له
هلاکت نه بچ شي، که نه نو راوېږي نړوي پرې، او پکې له منځه
لاړ شي، دې سړي ترې بیا وپوښتل، چې یا ام المؤمنین! آیا
دا زلزله عذاب دی دوی ته؟ هغې ورته وویل چې نه، بلکې
مومنانو ته رحمت او په کافرانو عذاب او عقوبت دی.

وفي مناقب عمر، عند ابن أبي الدنيا: أن الأرض تزلزلت
على عهد عمر، فضرب بيده عليها، فقال: مالک؟ أما إنها لو
كانت القيامة، حدثت أخبارها، سمعت رسول الله صلى الله عليه
وسلم يقول: إذا كان يوم القيامة، فليس فيها ذراع، ولا شبر، إلا
وهو ينطق وقال كعب: إنما تزلزلت الأرض إذا عمل فيها
بالمعاصي، فترعد فرعا من الرب جل جلاله أن يطلع عليها.

(الدر السنية في كتب النجديّة ج ٢/ص ٥٩) المكتبة الشاملة

ژباړه: د حضرت عمر رضی الله عنه په مناقبو کې هغه
چې ابن ابی دنیا رانقل کړي، داسې راځي چې دده په دور
خلافت کې زلزله وشوه، نوده پرې لاس کښيښود او ورته یې

وويل چې څنگه لږزيرې؟ که چيرته دا قيامت وي نو اخبار دې بيان کړه! ما له رسول الله صلى الله عليه وسلم څخه اوريدلې دي، چې فرمايل به يې چې کله قيامت شي نو نه به پدې کې يو گز وي او نه يوه لويشت، مگر خبرې به کوي. او کعب فرمايي چې کله ځمکه باندې گناهونه وشي نو درب العالمين له ويرې ځکه ولږزيرې چې هغه ج به پرې خبر شي!

د زلزلې حقيقت

أما حقيقة الزلزلة فهو ما أخرجه أبو الشيخ في العظمة وابن أبي الدنيا في كتاب العقوبات عن ابن عباس رضي الله عنهما قال: خلق الله جبلا يقال له ق محيط بالعالم وعروقه إلى الصخرة التي عليها الأرض فإذا أراد الله أن يزلزل قرية أمر ذلك الجبل فحرك العرق الذي يلي تلك القرية فيزلزلها ويحركها فمن ثم تحرك القرية دون القرية وأخرج الخطيب وابن عساكر عنه قال: جبل ق محيط بالدنيا وقد أنبت الله منه الجبال وشبك بعضها ببعض بعروقه كالشجرة كالأوتاد فإذا أراد الله أن يزلزل أرضا أوحى إلى ق فحرك العرق وأخرج عبد بن حميد عن عكرمة أن ذا القرنين لما بلغ الجبل الذي يقال له ق ناداه ملك فقال ذو القرنين ما هذا الجبل قال هذا جبل يقال له ق وهو أم الجبال والجبال كلها من عروقه فإذا أراد الله أن يزلزل قرية حرك منه عرقا.

(الفتاوى الكبرى الفقهية على مذهب الامام ج ٢/ ص ٢٩٧)

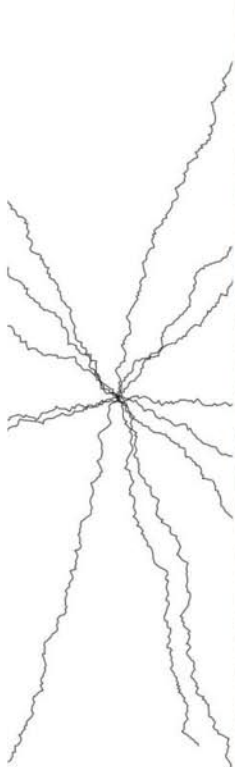
ترجمه: ابو الشيخ په العظمت کتاب او ابن ابي الدنيا په العقوبات کې د حضرت عبد الله بن عباس رضي الله عنه څخه روايت نقل کوي، چې هغه فرمايي: الله جل جلاله د(ق) په نوم نړۍ کې يو غر پيدا کړی، هغه چې په ټوله نړۍ محيط او ريښې يې له هغې تيرې سره لگيدلې، چې ځمکه پرې نصب ده، کله چې الله په يوه کلي د زلزلې اراده وکړي، نو دې غره ته حکم وکړي، نو دا غر هغه رگونه يا ريښې وځوځوي، چې دې ته نږدي دي، نو زلزله پرې راشي او متحرک شي، او خطيب او ابن عساکر دده څخه نقل کړي، چې ده فرمايلي چې: د(ق) غر د دنيا څخه راتاو دی، او الله جل جلاله ددې ق غره نور

غرونه راپيدا کړي او ځينې يې په ځينو نورو کې داسې ورننه ايستې لکه ونه او ميخونه، نو کله چې الله جل جلاله په ځمکه کې د زلزلې اراده وکړي، نو دې غره ته وحی يا امر وکړي، نو دا غر خپل رگونه او ريښې په غورځنگ راولي، همداسې عبد بن حميد د عکرمه څخه روايت کوي، چې کله ذو القرنين هغه غره ته ورسيد چې هغې ته (ق) وايي، نو ملايک ورته غږ وکړ، نو ذو القرنين ترې وپوښتل چې دا کوم غر دی؟ نو ملايکې ورته وويل چې دې ته جبل ق وايي او ام الجبال دی، ټول غرونه ددې غره څخه ټوکيدلې دي، کله چې الله جل جلاله د کوم کلي د زلزلې اراده وکړي، ددې غره رگ او غځيدلې ريښې وځوځوي.

او د طبراني په روايت کې دا سې راغلي چې:

ما أخرجه الطبراني عن ابن عباس ما معناه أن الله إذا أراد أن يخوف عباده أبدى عن شيء من آثار قدرته للأرض فعند ذلك تزلزلت، ابن عباس رضي الله عنه فرمايي چې معنی يې داسې راځي، چې په تحقيق سره چې کله الله جل جلاله اراده وکړي، ترڅو خپل بندگان وويروي، دخپل قدرت څه نښې ځمکې ته را ښکاره کړي، نو دې سره زلزله رامنځته شي، همداسې (المنذري) په خپل سند کې د ابن جريج څخه يو اوږد روايت رانقل کړی، چې صحت يې نه وي شوی راوړل يې مناسب ندی، خو د حضرت عبد الله بن عباس رض د فوق الذکر روايتونو څخه دوه خبرې معلومې شوي، يو دا چې زلزله د(ق) د غره څخه پيلېږي او بله دا چې الله جل جلاله ځمکې ته دخپل قدرت اثار ښکاره کوي، نو زلزله منځته راشي، دا دواړه روايتونه که صحيح شي، نو تطبيق يې هم شونی دی او کوم تعارض سره نلري، دا ټول د زلزلې اسباب او علل کيدای شي، خودا ټول په يوناني حکماوو او نوي ساينس په ځينو برخو باندې صريح رد دی، چې له بده مرغه چې هغوی د زلزلې اسباب هغه بخارات او غازات بولي، چې د لمر له امله د ځمکې په تل کې جمع شوي وي او د ځمکې د سختوالي يا صلبت په وجه له ځمکې نشي وتلاي، نو نه يې برودت مقاوم کيدای شي چې دا اوبه يا مايع کړي، او نه داسې ډير حرارت

حضرت مفتي محمد فرید رحمہ اللہ تعالیٰ سرہ پہ غالب گمان
دترمذی شریف درس کې ناست وو، چې ناڅاپه دزلزلې
ټکانونه پیل شول، ومو کتل چې په ډیره بې صبرۍ سره ځینې
طالبان له دارالحديث څخه ووتل او حضرت مفتي صيب
نورالله مرقده او ور سره څه طالبان پاتې دارالحديث کې
پاتې شول، خو دزلزلې جټکه دومره اوږده نشوه، طالبان چې
بیرته راننه شول، گوري چې دا لویه هستې لاهم پر خپل ځای
ناسته ده، نو څه دخجالت سره مخ شول، دمگړۍ حضرت
مفتي رحمه الله وویل، چې دا هیڅ خبره نده، له زلزلې نه
تېښته رواده او دې کې کوم ډول کراهت یا خجالت نشته،
نودادی دمقتضى الحال سره سم مو دا فقهي جزئیه هم
ستاسو کتونکیو مخکې کښیښوده، ترڅو پرې توضیح
مقام وشي !

شرعي مسئله داده، چې که څوک کوټه کې وي او زلزله
شي، نو دکوټې څخه تېښته جایز ده، الدرالمختار
للحفصكي) لیکلې چې دې منډه کې کراهت نشته، بلکې
مستحق یې دی، دا وايي چې نبي عليه السلام هم دداسې یوه

تحت الارض وي، چې حل یې کړي، نو دډیروالې له وجهه پرې
ځمکه وچوي او زلزله رامنځته شي..... ځکه نني تحقیقات
وايي دځمکې لاندې ښه ډیر حرارت شته او همدا د عبد الله بن
عباس روایتونه ددې ډول فلسفیانه څیړنو ترديد کوي، بلکې
دا په ډاگه کوي چې اصلا دا ټول دالله جل جلاله په حکم
باندې کیږي او ځمکې بخارات پکې رول نلري !

دزلزلې نه دتېښتې په باب دققهاوونظر

دا مسئله ډیره پېښېږي اوزیات وخت ورسره هرزور او
بې زړه شخص مخامخ کیږي، هغه دا چې څوک کومه ودانۍ
یا کوټه کې دننه ناست وي او زلزله شي، نو خلک دکوټې
دلویدو او زلزلې له ویرې له کوټې نه تېښتي، نو غوره مو دا
وبلله، چې دزلزلې دبحث په صدد کې پردي موضوع هم لنډه
غوندې رڼا واچوو !

خپله یوه مشاهده به ورسره همغاړه کړم او هغه داسې
چې، مونږ په هغه کال چې (۱۹۹۴ز) به وو، دجامعه
دارالعلوم حقانيه دوره حدیث کې دوخت دبزگوار او منل
شوي عالم شخصیت، هغه چې اوس مومنځ کې نشته،

ديوال خخه په تيزۍ يا منډه تير شوى و، چې لويډوته يې ميلان درلود، ددې فتاوى عبارت په لاندې ډول دى:

(أخذته الزلزلة في بيته ففر إلى الفضاء لا يكره) بل يستحق لفرار النبي (ص) عن الحائط المائل (وإذا خرج من بلدة بها الطاعون: فإن علم أن كل شئ بقدر الله تعالى فلا بأس بأن يخرج ويدخل، وإن كان عنده أنه لو خرج نجا ولو دخل ابتلي به كره له ذلك) فلا يدخل ولا يخرج صيانة لاعتقاده، وعليه حمل النهي في الحديث الشريف.

مجمع الفتاوى. (الدر المختار للحفصكي)

الشَّرحُ (قَوْلُهُ وَإِذَا خَرَجَ مِنْ بَلَدَةٍ بِهَا الطَّاعُونَ) الْمُنَاسِبُ زِيَادَةُ أَوْ دَخَلَ لِيُنَاسِبَ مَا بَعْدَهُ ط (ردالمحتار)

د زلزي پړوخت نقل لمونځ كول

حضرت عبداللہ بن عباس او حضرت عبداللہ بن مسعود رضي الله عنهما ددواړو صاحبو به دا معمول و، چې کله به زلزله يا کوم بل هول يا اسماني مصيبت راغی، نو دوی به لمونځ کاوه، نو ځکه زمونږ حضرت امام ابو حنيفه رح هم دا ښه او مستحسن گڼلې ده، بلکې هر کار چې پکې مصيبت او فزع وي، لکه سخت باد راشي، زلزله وي، سخته ږلۍ ووري، توپاني باران وي، ډير ظلمت يا تياره يا داسې بل کوم آفت وي نو مستحب داده، چې لمونځ پکې وشي او ددفع دعا پکې له الله جل جلاله خخه وغوښتل شي، لکه په لاندې حواله کې چې دا مسئله راغلې ده

وكان مالك والشافعي لا يريان الصلاة عند الزلزلة ولا عند الظلمة والريح الشديد

ورآها جماعة من أهل العلم منهم أحمد وإسحاق وأبو ثور وروى عن بن عباس أنه صلى في الزلزلة

وقال بن مسعود إذا سمعتم هادا من السماء فافزعوا إلى الصلاة وقال أبو حنيفة من فعل فقد أحسن ومن لا فلا حرج

قال أبو عمر لم يأت عن النبي من وجه صحيح أن الزلزلة كانت في عصره ولا صحت عنه فيها سنة وقد كانت أول

ما كانت في الإسلام على عهد عمر فأنكرها وقال أحدثتم والله لئن عادت لأخرجن من بين أظهركم واه بن عيينة عن عبيد الله بن عمر عن نافع عن صفية قالت زلزلت المدينة على عهد عمر حتى اصطكت السور فقام فحمد الله وأثنى عليه ثم قال ما أسرع ما أحدثتم والله لئن عادت لأخرجن من بين أظهركم

(الاستذكار الجامع لمذاهب فقهاء الامصار)

أثر ابن عباس رضي الله عنهما: «أنه صلى في الزلزلة بالبصرة، فأطال القنوت، ثم ركع، ثم رفع رأسه، فأطال القنوت، ثم ركع، ثم رفع رأسه فأطال القنوت، ثم ركع، فسجد، ثم صلى الثانية كذلك فصارت صلاته ست ركعات وأربع سجعات، وقال: هكذا صلاة الآيات».

أخرجه عبد الرزاق (٤٩٢٩)؛ وابن أبي شيبة (٤٧٢/٢)؛ والبيهقي (٣٤٣/٣) وقال: «هو عن ابن عباس ثابت».

ماخوذه: جامع صحيح الترمذي، عبد الرزاق، ابن أبي شيبة، البيهقي، الطبراني.

الفتاوى الكبرى الفقهية على مذهب الإمام /

(الاستذكار الجامع لمذاهب فقهاء الامصار)

الدر المختار لعلامة الحفصكي رح.

الرد المحتار لابن عابدين شامي رح

(الدر السنية في كتب النجدة.

المكتبة الشاملة.

ويكيبيديا.

گوگل نړيوال جال.

انټرنیټي ویب سايټونه.

آثار کثرت اسلام

منقاد

کشور اسلامی در سال اول هجرت، در مدینه تاسیس یافت شماره مسلمانان، در آن روز، از دهافزون نبود و حدود کشورشان از دروازه مدینه نمی گذشت چون هر چه بیرون مدینه بود به دشمنان اسلام تعلق داشت و هر کس غیر از یاران پیغمبر صلی الله علیه و سلم دشمن اسلام شمرده می شد ولی رفته رفته حدود این کشور اسلامی تا نواحی مدینه وسعت یافت.

در آن روزها مرکز فرمانروائی و داد گستری مسلمانان، مسجد و یا خانه پیغمبر صلی الله علیه و سلم و یا خانه یکی از یاران پیغمبر صلی الله علیه و سلم بود تا آنکه مسلمانان در سال چهارم هجری سرزمین بنی نضیر را باین کشور کوچک اسلامی اضافه کردند.

سپس مسلمانان: خیبر - فدک - وادی القری - تیماء و سرانجام مکه و طائف و تباله و جرش را گشودند و از شمال تا تبوک و ایله و از جنوب تا نجران و یمن و عمان و بحرین و یمامه پیش رفتند.

همینکه در سال ده هجری پیغمبر صلی الله علیه و سلم در گذشت، سراسر شبه جزیره عربستان تحت نفوذ مسلمانان بود و پیغمبر صلی الله علیه و سلم در زندگی خود مشاهده فرمود که حکومت اسلام از شمال به تبوک و ایله و از جنوب بکرانه های یمن و از مشرق بخلیج فارس و از مغرب به دریای قرمز توسعه یافته است.

ابوبکر رضی الله عنه نخستین خلیفه پیغمبر صلی الله علیه و سلم همینکه از کار مرتدان فارغ شد، بشام و عراق لشکر کشید و در زمان عمر رضی الله عنه فتوحات شام و عراق و مصر پایان یافت و بیشتر فتوحات اسلام در زمان عمر رضی الله عنه واقع شد، عثمان رضی الله عنه نیز ممالکی را گشود و بعد از موت عثمان رضی الله عنه مسلمانان تا مدتی دچار جنگ داخلی شدند و از کشور کشائی باز ماندند تا اینکه دوره خلفای راشدین سر رسید و خلافت به معاویه رضی الله

عنه واگذار شد و در زمان او شامات و مصر و نوبه و قسمتی از
افریقای شمالی و عراق و فارس و ارمنستان و آذربایجان
و گرگان و مازندران و خوزستان و غیره بزیبر پرچم اسلام
درآمده بود.

خلیفه در مدینه یا کوفه می نشست و فرمانروایان خود را
به اطراف میگماشت، در آن موقع مهمترین کشورهای
اسلامی شام بود، سپاهیان در حمص - قنسرين - اردن -
فلسطین و سرحدات این کشور میزیستند، پس از شام
کشور عراق مهم بود و اراضی سواد (میان دجله و فرات) جزء
عراق محسوب میشد مرکز عراق شهر کوفه، کنار فرات بود
شهرها و ایالت های دیگر مانند: بصره، قرقسیه، ری،
اصفهان، نهاوند، آذربایجان، حلوان، همدان، مازندران،
پس از عراق بحساب می آمدند، در عربستان شهرهای مکه،
طائف، بحرین، عمان، صنعاء و در افریقا مصر و نوبه و بلاد
مغرب جزء متصرفات اسلامی بود.

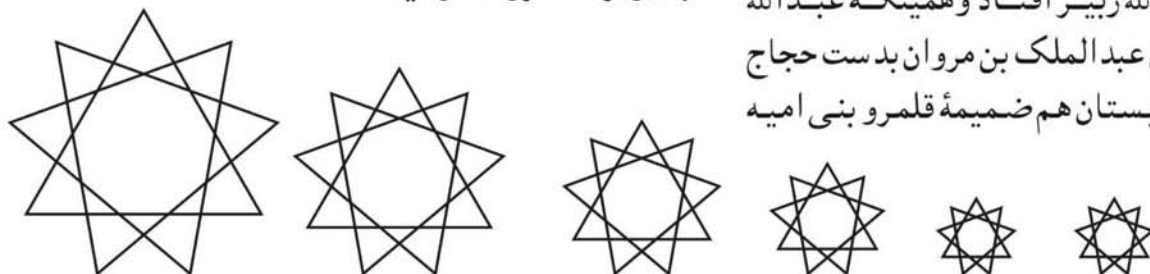
حکام و فرمانداران جزء و کل این نقاط مستقیماً
از مدینه (کوفه) تعیین می شد فقط والی شام میتواند
حکام زیر دست خویش را تعیین نماید و همین قسم والی
مصر غالباً فرمانروایان جزء نوبه و سایر ممالک
افریقا را معین می کرد.

معاویه رضی الله عنه در زمان عمر رضی الله عنه والی
شام شد و تا شهادت علی رضی الله عنه در آن مقام باقی ماند
و بعد از آن خلیفه قرار گرفته پایتخت اسلام را به دمشق
انتقال داد، اما جزیره عرب از اطاعت معاویه رضی الله عنه
سرباز زده به علی رضی الله عنه و فرزندان او وفادار ماند
و بعد از موت حسین بن علی رضی الله عنه شبه جزیره
عربستان بدست عبدالله زبیر افتاد و همینکه عبدالله
زبیر رضی الله عنه در زمان عبدالملک بن مروان بدست حجاج
کشته شد، شبه جزیره عربستان هم ضمیمه قلمرو بنی امیه
گشت (۷۲ هجری)

در زمان بنی امیه! امپراتوری اسلام وسعت بیشتری
یافت و اندلس نیز به تصرف آنان درآمد، سپاهیان بنی اموی
از اسپانی گذشته بکوه های پیرنه رسیدند و از آنجا به خاک
فراسنه تاخته تارود رن پیش رفتند ۱۱۴ هجری - فرنگیان که
این را دیدند بلرزه درآمدند چه می فرمایند علماء دین بیم آن
داشتند که کشور آنان مانند اسپانی بدست مسلمانان
بیفتند، لذا باهم متحد گشته با تمام قوا در محلی میان
تورس و بواکتیه با اعراب جنگیدند، این جنگ در زمان
شارل مارتل سردار نامی فرانسه و جد شارلمانی امپراتور
نامی فرانسه اتفاق افتاد و مدت چند روز طول کشید
مورخین فرنگ شرح مفصلی از این جنگ تاریخی نگاشته
و در ضمن برای اهمیت دادن به پیشرفت خود از دلیری
و جنگجویی اعراب بسیار سخن گفته اند اما تاریخ نویسان
عرب داستان این جنگ را بطور اختصار بیان کرده اند.

مثلاً فرنگیان می گویند: در سال ۷۳۲ میلادی رزم سختی
میان شارل مارتل و عرب ها در گرفت، عربها شکست خورده
با سپانی گریختند و سردار آنان عبدالرحمن در این جنگ کشته
شد.

نکته مهم اینکه اگر عربها فراسنه را می گرفتند،
سراسر اروپا بدست مسلمانان می افتاد زیرا فرانسه
قویترین کشورهای آنروز اروپا بود و اگر آن کشور فتح می
شد زبان و دین و آئین اروپائیان تغییر می یافت، همه
مسلمانان میشدند و عبری صحبت می کردند همانطور که
بیشتر مردم آسیا و آفریقا چنان شدند و البته در این شکست
اسلام و فتح اروپا حکمتی بوده که ما از فهم آن عاجزیم
بهر حال در زمان بنی امیه فتوحات اسلامی از فارس و خراسان
تجاوز کرده تا مرز هند رسید.

کندهار

زندان د ماتېدو په وياړ

حافظ محمد خراساني

له نن نه درې کاله مخکې د یکشنبې په ورځ د دوشنبې په شپه د ۲۰۱۱ کال اپریل د میاشتې په ۲۴ نیټه طالبانو د یوه حیرانوونکې فلمي اقدام په ترڅ کې د کندهار له بند څخه خپل ۵۳۰ کسه سرتیري مجاهدین په داسې حال کې خلاص کړل، چې د سهار تر اتو بجو پورې د حکومتې چارواکو پیریان هم پرې خبر نشوو.

د کندهار زندان په داسې ځای کې موقعیت لري، چې د د بیلابیلو ارګانونو امنیتي څارونکو د گڼو کړیو په منځ کې گیر دی. له امنیتي کړیو څخه پرته هلته گڼې آبادیاني هم شته.

تاسو دا فکر ونکړئ چې په دې زندان کې خو به گڼ شمېر مجرمین بنديان وي، د چا خلاصون چې د ټولني لپاره زیانمن ثابت کیدای شي. نو طالبانو باید د هغوی د خلاصون اقدام نه وای کړی.

تاسو ته به معلومه وي، چې په اوسني وخت کې داسې خلکو ته واک رسیدلی، چې گڼې د صلیبي یرغلګرو ملګري، غله، قاتلان، رشوتخواره، بدکاره او مردار خواره دي، نو تاسو څه فکر کوئ، چې په زندان کې به څوک بنديان وي؟ ځکه حکومتې چارواکې چې په خپله د ناوړه اعمالو مرتکب وي، له قتل، شکنجه، رشوت، فحاشي، غلامې او هېڅ ناوړه عمل څخه مخ نه وي اړولی، هېڅ کله د ځان په شان خلک د تورو تمبو شاته نه ور ټیټل وهي، بلکې هغه کسان به زندان ته اچوي چې دوی له خپلو ناوړه کارونو څخه منع کوي او د دوی مخ نیوی کوي.

رښتیا هم د کندهار د زندان د ماتیدو په مهال هلته ټولټال ۵۴۰ بنديان وو، یواځې ۴۰ کسان په جنائي تور تورن وو، نور ټول هغه دیني ملایان او طالبان وو، چې د لاسپوڅي رژیم او صلیبیانو پر خلاف یې د هغوی د ناوړه کړه، هغه یې د خپل فعالیت مرکز وګرځوله، له هغه ځای څخه یې د زندان په لور د ځمکې لاندې په لغم (تونل) وهلو پېل وکړ.

دا یو ډیر تکلیفي او خطرناک کار وو، طالبانو د ډیرو ستونزو او مشکلاتو څخه وروسته د شپږ میاشتو په موده کې د لغم په مټ ځان بالکل د زندان لاندې ورسول. طالبان وایي: موږ ډیر ستونزمن کار کول، ولې خپل همت مو له لاسه ورنکړ، د شپې به مو آرام کول او د ورځې به لغم وهل، ځکه د شپې لخوا د کار کولو په پایله کې ډیر امکان وو چې خلک زموږ د کار کولو آواز واوري. چې څومره لغم په مخ تلو، نو له موږ سره به خاوره زیاتیده، تر څو یوه ملګري وړاندیز وکړو، چې په ښار کې د نویو آبادیو لپاره خاوري ته ډیر زیات ضرورت دی، نور اځئ چې د خاوري تجارت پیل کړو، ملګرو د هغه وړاندیز ډیر زیات خوښ کړو، ولې ورته یې وینا وکړه چې همدا کار به ته ترسره کوي، خو ډیر زیات په احتیاط. بیا همغه کس به له خلکو سره د خاوري د رسولو سودا کوله، او نوموړي به په خپل وخت هغوی ته خاوره رسوله. چې له یو لوري د خاوري د ډیر والي له ستونزي څخه خلاص شوو او له بل لوري مالي ستونزه مو هم یوه اندازه حل شوه، ځکه د خاوري له خرڅیدو څخه یو اندازه پیسې تر لاسه کیدې، چې موږ به په خلاص مټ په خپل ورځني کارونو کې مصرفولې، د یادونې وړ ده چې د لغم خاوره به په بازار کې موجودو نورو خاورو څخه په ښه بیه خرڅېده، ځکه دا خاوره د ځمکې له تل څخه ویستل شوي وه، صفایې او نرموالی یې له نورو څخه خورا زیاته وه.

د دې کار تر ټولو اهم اړخ راز ساتنه وه، چې الله الحمد تر پایه پوري زموږ راز په خپل ځای محفوظ پاتې شو. موږ څو محدود کسان و، تر آخره پوري مو په زندان کې هم له درې کسانو څخه پرته څوک خبر نکړل.

د لغم وهلو په اوږدو کې موږ له ډیر زیات کړاوونو سره مخ شوو، کله به کانی مخې ته راغی، کله بل څه، په همدې لپار کې سړک او ځینې لښتې هم وو، موږ هڅه کوله چې له سړک او لښتې څخه لغم ښه لاندې وباسو. تر خپله وسعه پوري موږ هڅه کوله چې لغم سیده د بندیخانې یو ځانګړي ځای ته وباسو. یو ځل د معمولي غلطۍ له امله بل لوري ته لاړو، چې له امله یې زموږ څو ورځې ضائع شوې، تر ټولو ستره ستونزه دا وه چې د لغم د اوږدوالي له کبله به په لغم کې آکسیجن ډیر کم شو، نو موږ به په ډیر تکلیف سره آکسیجن کمبود پوره کول، او له ډیر پخواني سیستم ښی څخه مو کار واخست.

د دې لغم اوږدوالی ۳۳۰ متره، عرض یې تقریباً څلور فته او جگوالی یې تقریباً اووه فته وو، د لغم کار تقریباً ټول په عادي وسایلو تر سره شو. سره له دې چې دا کار ډیر زیات ستونزمن او له کړاوونو څخه ډک وو ولي موږ بیا هم د خوشحالي او ډاډ احساس کول، د تکلیف او کړاو په بدله کې موږ د آخرت د اجر توقع درلوده.

یو ځل داسې هم وشو چې امنیتي چارواکي نابره د حویلی منځ ته راغلو، نه پوهیږم هغوی په څه خبره شکې شوي وو، د حویلی د تلاشي اخستو څخه وروسته یې د لغم خولې ته اشاره وکړه داسې یې وویل: دا څه دي؟ زموږ یو ملګری چې ډیر زیات حاضر ځوابه دی په ګړندي ډول ورته ویل: صیبه دا څو مو د حویلی د تشنابونو لپاره څاه کنستلي ده، نن سبا هسې هم خلک خوراک ډیر کوي او څاه ګاني ډیر ژر ډکېږي. له دې خبرې سره هغه

عسکر و خندل او له ملگرو سره یو ځای له حویلی څخه ووتل. د هغوی پیریان هم له دې خبرې څخه نه وو خبر چې د دې څاه بله خوله به د زندان منځ ته رسیږي.

مشهوره ده چې فرهاد د خپلې معشوقې په عشق او لاس ته راوړو په موخه غر سوری کړی وو، خلک د هغه مېړانه ذکر کوي، عزم یې فولادي گڼي، په اشعارو او کیسو کې یې ستایې، ولې باور وکړئ که په هغه مهال دا اوسنې د خلویښت هیوادونو یرغلگر ځواکونه او داخلي فوځونه وای، نو فرهاد به د سترگو په رپ کې د غره له سوري کیدا څخه لاس په سر شوی وای او دونه لري به تښتیدلی وو، چې بیا به یې چا نوم هم نه وو اخستی او نه به هغه د غرد سوري کولو هوډ څرگند کړی وای. له هغه سره خو دا ویره نه وه چې خاوره به څه کوم؟ بس له غره څخه به یې ښکته پوري وهله. دا غم هم ورسره نه وو چې څوک به مې ونیسي؟ دا غم هم ورسره نه وو چې له هغه بل لوري څخه به په ډیر کم وخت کې پنځه نیم سوه کسان را وباسم؟ دا ویره هم ورسره نه وه چې بیا به دا پنځه نیم سوه کسان چیرته بوځم؟ دا ویره هم ورسره نه وه چې هسې نه څوک را باندي خبر شي؟، هغه یواځې بل لوري ته اووښت او بس؟

ولې له طالبانو سره دا ټولې ویرې وې، هغوی خپل مرگ په سترگو لیدل، ولې بیا هم له خپلې ارادې څخه تیر نشول. تر څو یې د کامیابې په درشل پښه کیښوده.

خبره د لغم روانه وه، طالبانو لغم د زندان لاندې ځانگړې ځای ته ورسول او د انتظار شیبې یې پیل کړې، له خپل پلان سره سم یې په معینه شپه د بنديخانې په منځ کې په یوه ځانگړي کوټه کې د شپې په دوولس بجو په داسې حال کې سر را پورته کړ، چې له ځانگړي کس څخه پرته نور ورته حق حیران شول، زندانیان په دې نه پوهیدل چې څه وکړي، وژاري او که وځاندي، د لیونو په شان به یې کله سوري ته کتل او کله به هغه کس ته کتل، لار ترې ورکه وه چې څه وکړي؟ ولې را پورته شوی کس له نورو ملگرو سره چې مجهز وسائلو باندي سمبال وو، په گړندي ډول زندانیانو ته د خاموشه او سیدا امر وکړو، او په پټه خوله یې ورته وویل: ژر کوی چې ناوخته دی! زندانیان په ډیر احتیاط سره یو یو لغم ته ور ښکته کیدل، په همدې ترتیب سره د همدې کمرې بندیان ټول د لغم له لیاري حویلی ته ولیږدول شول، چې هلته بیا توظیف شوې کسانو دوی د وړو موټرو او ټیکسیانو په مرسته یو بل لوري ته لیږل.

طالبانو په ډیر حکمت سره یوه کمره خالې کړه، او د دوهمه کمرې په لور ورغلو، بیا د دریمې، بیا د څلورمې، په همدې ترتیب یې د سهار تر اذانه پوري ټولې کمرې له بندیانو څخه خالی کړې.

په هغه شپه د زندان پیردارانو په ډیره مېړانه د زندان امنیت تامین کړی وو، خپله پیره یې په ډیر صداقت او اخلاص سره سرته رسول، ولې دوی څه خبر وو چې زمریان د ځمکې له لاندې څخه د زندان منځ ته ورننوتلې دي.

وروسته بیا معلومه شوه، چې د زندان ټول پیرداران همغه زندان ته وروغورځول شول. ولې د حکومتې چارواکو دا عمل له انصاف څخه لیرې ښکاري، ځکه پیردارانو خو خپل مسئولیت په سمه توگه تر سره کړی دی، نه یې چاته لیار ورکړي او

نه يې بندي پرې ايښی، هغوی خو پيريان نه وو چې د ځمکې له لاندې څخه هم خبر شي، ستاسو څه خيال دی که د همدې پيردارانو په ځای خپله کرزی يا د شمالي ټلوالې کوم قومندان وای نو هغوی به څه کړي وو؟

نور دې غلیمگي ده د پښتنو له وسه تیره ده
لاره نور خبره د ناټو له وسه تیره ده

کینه لاس تر زني ورتنه وگوره زندان ته دي
دا تر څه صحنه ستا د لیدو له وسه تیره ده

موږ لکه په سرد ځمکې لاندې هم مزل کوو
دا ستاسو خورانو لرونو له وسه تیره ده

و دې لید اعجاز د سپین ایمان او کرامت زما
دا د کلیسا د منځنۍ له وسه تیره ده

ستا په سوله ساتو به یې څومره ډار تیر کړی وي
دا د اړیکیانو ملیشو له وسه تیره ده

سو به د احمد د بچو مټې په زنجیر تړې
دا د څو څیرنو زولنو له وسه تیره ده

راشه نن واټې د میرویس نیکه پښې مچ کړه
نوره دې سیالې د شاه زلمو له وسه تیره ده

زیرې به ډاگره د بگرام د ماتیدو وشي
نور حوصله د ولچکو له وسه تیره ده

داسې ویل کیږي چې د زندان له ماتیدو څخه وروسته د کندهار ولایت والې د زندان کتو ته ورغی هلته یې له یو پهردار څخه پوښتنه وکړه: طالبان څرنگه وتښتیدل؟

هغه ورته ځواب ورکړ: صیبه نور خو نه یم خبر، البته له پښې څخه یوه ورځ مخکې بندي طالبانو په همدې کمره کې بانډار جوړ کړی وو، خپل اشعار یې ویل چې کسریې دا ټکې وو.

زموږ تر تال لاندې سوريه سبا کوچ دې لالیه، سبا کوچ دې لالیه

امريکايه مصرکي ته غواړي ؟

لطيف عزم

سويز کانال :

د سويز کانال د ابو یوکنل شوی مصنوعي کانال دی چې د سري بحيري او مدیتراني دریاب ترمنځ پروت دی ، نوموړي کانال چې د مصر په خاوره کې واقع دی ، د اسیا او اروپا لار پرته لدې چې په افریقا او اوږي لنډه لنډ سره تړي ، همدارنگه د هند اقیانوس هم د همدې اوږده کانال په توسط له اطللس اقیانوس سره نښلي .

تاریخي سرچیني وایي چې د سويز کانال په شپږمه میلادي پېړۍ کې د لسو کلونو په اوږدو کې د داریوش پاچا په امر وکړل شو .

نوموړی کانال د مصر د سیاحت او توریزم له پلوه دوهم لوی عایداتي منبع شمیرل کیږي . ویل کیږي چې په ۲۰۰۷ کال کې مصر د سويز کانال باندې د بیړیو د تگ اورتگ او ورپورې تر لویو گټو له امله ۴ ملیارده او ۲ سوه میلیونه ډالرتلاسه کړي وو .

د امریکا د مرکزي قومندي یو پخوانی جنرال (آنتونی زینی) له مصر سره د امریکا د لچسپي او اهمیت داسې بیانوي : مصر په داسې یوې مهمې نقطې کې قرار لري چې مونږ کولای شو د همدې نقطې په توسط په اسانۍ په ټولي سیمې کې شتون او یو ډول سلطه ولرو ، په خاص ډول د سويز کانال چې مونږ د شرقي اسیا ، شرقي افریقا او دنړۍ دو مهمو اقیانوسونو ته رسوي او مونږ کولای شو خپلې بیړۍ

امریکا په مصر کې یو داسې ښکاره او تعریف شوی سیاست نلري چې دهغه له مخې د کومې خاصې ډلې او جهت ملاتړ او حمایت وکړي بلکې یواځې دهغه چا حمایت او تائید کوي چې د امریکا د حساسو او مهمو گټو احترام او درناوی وکړي ، چې له هغو جملې نه اسرائیلو سره د سولې قرارداد (کمپ ډیویډ) تړون ده ، بل په اصطلاح د اسلامي بنسټ پالې مخ نیوی دی ، همدارنگه د امریکا مهم هدف د سويز کانال ته لاسرسی او په هغه باندې سلطه لرل دي .

کمپ ډیویډ ، هغه تړون دی چې په کال ۱۹۷۸ کې د مصر دهغه وخت د واکمن (انور سادات) او د اسرائیلو د پرومبي وزیر (مناحیم بگین) ترمنځ د امریکا د ولسمشر په خاص میلستون چې کمپ ډیویډ ورته وایي هلته د لاسلیک اوله هماغه ورځې ورسته د مصر او اسرائیلو ترمنځ د سولې قرارداد د کمپ ډیویډ په تړون هم زیات یادېږي .

کمپ ډیویډ د عربو او اسرائیلو ترمنځ د سولې پرومبي تړون دی چې له ۱۲ مسلسلو ناستو ورسته نهایی او د امریکا د ولسمشر (جیمی کارټر) په حضور کې د لاسلیک کړل شو ، دغه تړون په عربو کې لوی تشویش رامنځته کړ او هغه یې په اصل کې د اسرائیلو د رسمیت پیژندلو په مانا وبلله ، همدغه عوامل وو چې انور سادات دوه کاله ورسته ترور او له منځه یووړل شو شو .

او کشتیانی د همدغه کانال په زریعه چې چیرته په سیمه کې اړتیاوي داخلي او بیایي ځای پر ځای کړو.

د پیرو کارو پوهانو او سیاستوالو همدغه دریځ او موقف دی چې امریکا په مصر کې د کمپ ډیویډ له تړون چې د اسرائیلو امنیت پکې خوندي شوی او دیوه مستقل هیواد په توګه یې ذکر راغلی، همدارول د سوتیز کانال د اقتصادي او سیاسي موقعیت له امله چې امریکایانو تل هڅه کړي ترڅو نوموړی کانال کنترول او ترخپل ګورت لاندې وساتي، نور په مصر کې کوم بنیادي ترجیحات نلري.

مطلب دا چې د مصر په وړاندې د امریکا سیاست په دې کې متمرکز دي چې هلته د امریکا دوه مهمې ګټې چې پورته یادونه ترې وشوه که هغه زیان ونه ویني، مهمه نده ورته چې د مصر واکمنی له چا سره دي.

امریکا له حسن مبارک، نه چې کومه ارزو لرله، هغه یې کټ مټ د مرسي مخي ته هم کیښوده او همداروس یې د السیسي په وړاندې هم غوړولي، سره لدې چې السیسي ټول بین المللي قوانین نقض کړل، دیوې خونړۍ پوځي کودتا په زور مسلط وګرځید او په زرګونو بې ګناه مصریان یې قتل عام کړل او زرګونه نور یې د زندان تورو تمبوته واچول او په سوونو یې د اعدام حکمونه صادر کړل، خو چون همدغه لوی قاتل د امریکا مهمو غوښتنو ته ژمن دي، د کمپ ډیویډ له تړون څخه یې زیات د اسرائیلو حفاظت او خوندیتوب ته ټیټرو هلي او د فلسطین مسلمانان یې د غزي په تړانګه کې چې څه ډول اسرائیل ورته قومنده ورکوي په ټینګه کلابندی کې ساتلي، د همدغي غلامۍ په انعام کې که السیسي ټول مصري ولس هم له یوې مخي له تیغه تیر کړي، د امریکایانو او غرب به ورسره اړیکې او ملاتړ همدا سې روان او جاري وي. که څه هم د السیسي د کودتا په مقابل کې په امریکایي پارلمان کې یولي بحثونه او غوښتنې راپورته شوي چې امریکا دې په ضد غبرګون ونیسي او یادی لږ تر لږه د نظامي مرستو لږی او سلسله چې هر کال د مصر پوځ ته ۲ ملیارده ډالره ده کمه کړي، خو او بامه په

۲ ملیارده الروسر بیرته په روان کال کې، ۴ پرمختللي اف-۱۲ جنګي طیارې، ۱۰ مجهزي اپاچي هلیکفترې او سل دانې ام آبرامز نوي او په پرمختللي ټکنالو جی سنبال ټانګونه هم مصري پوځ ته وسپارل

امریکا په داسې حال کې له یوه داسې رژیم سره په دومره لویه پیماننه مرسته کوي، چې دهغه هیواد په اساسي قانون کې په صراحت د اټکي راغلي چې هر هغه دولت چې ولسمشر یې د کودتا او زور په توسط منځته راشي، د امریکا له مرستو نشي مستفید کیدلای؟

د تعجب ځای خو دادی چې د مصر یوه پوځي او قاتل دولت په دې سر بیره چې خوزره مصریان یې په دې ګناه چې په مظاهرو یې لاس پوري کوي ووژل، اوس یې دهغو زرګونو مظلومو بندیانو اعدامولو ته هم متي بدو هلي..

تیره اونۍ چې یوې ناترسه محکمي د ۵۲۹ تنو مصریانو په حق کې د اعدام حکم صادر کړ، وکیلانو یې په فریاد داناري وهلي چې او! دنړۍ حقوق پوهانو او! د دیمکراسۍ مدعیانو وګورۍ دغه عدالت! چې څنګه یوه تن قاضي د ۵۲۹ تنو بندیانو دوسیې چې زرمخه لري د پنځو دقیقو په ترڅ کې وکتلي او بیایې خپله شیطاني پریکړه چې دهغو اعدام دی اعلان کړه!!

خو باورو کړی چې د غرب یوه بشري سازمان او بین المللي محکمي هم کوم داسې جدي عکس العمل ونه ښود چې نوموړي پریکړه غیري عادلانه ونیسي او عاملین یې تر پوښتنې لاندې ونیسي.

تاسو یوځل په بازارونو کې وګرځئ څومره خلک په دروغو قسمونه کوي؟ تاسو په کلي او چم ګاونډ کې خلکو ته څیر شئ چې له یو چا سره کومه ښیګنه کړې وي په څومره وقاحت اوناخواني سره یې په مخ ورمښي؟ او په بیډیو او بجلکو پر ټپي پایڅې خوا العیاذ بالله عادي خبره ګرځیدلې ده، آن ډیر ملا صاحبان د نیت تړلو په وخت خلکو ته نارې وهي چې پایڅې پورته کړئ

اسلامي نړۍ د
منافقو مشرانو په
همکارۍ سره هجوم
راوړی و.

افغانانو ته واضحه
شوه چې له جهاد پرته بله
د خلاصون لاره نشته بايد
خپله مبارزه روانه وساتي او
نړيوال کفر ته معلومه شوه چې
د طالبانو تر نامه لاندې د
افغاني ولسي مقاومت پر

وړاندې ټپي ماتې خوړلې او ښه به دا وي چې نور نوډا
ملا ماتونکي جگړه پای ته ورسېږي.

هو موږ هم هغه يرغلګرو ته چې زموږ پر حريم ټپي تيری
کړی او حشر ګرو ته ټپي دا پيغام ورکوو چې تاسو نه شۍ کولای
د ايمان په وسله سمبال دغه کوچني مجاهد ټولي ته ماتې
ورکړۍ، ښه به دا وي چې تاسو خپله ناروا جگړه پای ته
ورسوی او ژر تر ژره مو عسکر او لاسپوڅي زموږ له خاورۍ در
وغواړی، کنه نوډا په ياد ساتې چې افغان ميرنې ولس په خپل
ټول تاريخ کې د ظالم پر وړاندې تسليم شوی نه دی، هغه بې
ضميره او بې وجدانه خلک چې نن ټپي داردو او پوليسو تر نامه
لاندې ستاسو خوا نيولی ده يواځې د يو څو ډالرو وېرې دي او که
ټپي نه منۍ تاسو پرې يوه مياشت تنخوا بنده کړۍ بيا وگورۍ
چې دوی څنگه جنگ ته دوام ورکوي او کنه؟ د وطن ساتنې تر
نامه لاندې ډرامه مخ ته وېرې او که نه؟ دا يو حقيقت دی چې
صليبيانو دلته ماتې خوړلې ده او ان شاءالله لکه د روسانو په
خير به مخ توري له دې خاورۍ تبتي خو دومره ده چې قربانيو
ته لا ضرورت شته، د اسلام تېری باغ به د سپيڅلو شهيدانو په
وينو خړوبېږي، د جهادي سنگرونو اتل مجاهدين بايد خپله

طالب د ولسي مقاومت نوم دی

انجینیر یوسف افغان

هغه طالب چې
پرون تر مسجد او
حجری پورې
محدود و نن ورځ یو
منل شوی نړیوال قوت
دی، که پرون ورځ ټپي په
سیمه کې یو عادي نوم
درلود نن ورځ بیا په
درسته نړۍ کې د یو پیاوړي
قوت، منلي سیاسي او نظامي
ځواک او مطرح جهت نوم دی،

هو کې د دې ولس هر هغه با احساسه بچي چې د اشغالګرو په
وړاندې د جهاد سنگر ته راوتلي طالب دی، طالب هغه څوک
دی چې دا دیارلس کاله یې په تشو لاسونو د نړیوال کفر
پر مختللي نظامي او سیاسي، اقتصادي او تبلیغاتي ځواک مات
کړ، اوس نو د طالبانو له قوت او همت نه انکار نشي کیدای که
څوک وايي چې طالبان یو څو نفره دي او یا وړوکی تنظیم دی،
هغه به ستره سهوه کوي.

د افغان مجاهد ولس یو ځانګړنه داده چې د هر يرغلګر
په وړاندې یې د جهاد بیرغ هسک کړی او جهادي سنگرونه
ټپي تاوده ساتلي دي، او کله چې په کال ۲۰۰۱ م کې صليبي قواو
په دې پاګه او مجاهده خاوره وحشیانه يرغل وکړ افغان
ميرنې ولس بیا هم د تير په خير د کفارو پر وړاندې د ازادۍ
او خپلواکۍ جگړه پیل کړه خو د نورو هغو سره په دومره توپیر
چې داخل امير معلوم و، موقف واضحه و او جگړه ګرانه وه،
همداراز دښمن هم خورا زورور او مجهز و، مګر ټولو نړیوالو
ولیدل چې د تعداد او تجهيزاتو له پلوه خورا کمزور یو افغانانو د
درستې کفرې نړۍ په لکونو پوځ ته ماتې ورکړه، دا ځل نو
یواځې یو هیواد يرغل نه و کړی بلکې ټولې کفرې نړۍ د

قدرت بنونكي فکرونه

(صفا)

- ۱: په دې دنيا کې ستا د شتوالي گڼ دليلونه شته، خو تر تر ټولو اوچت دليل دا دی، چې ته يومهم څوک يې چې دنيا ته د راتگ چانس در کړل شوی، که چېرې مهم نه وی، نو دلته به اصلاً راغلی نه وی.
- ۲: ستا ژوند په تا پورې اړه لري، ته د خپل ژوند مسئول يې او يوازنی سړی چې ستا ژوند بايد په لاس کې واخلي، هغه ته پخپله يې، نو د خپل ژوند د لاسته راوړلو او د هغه د منسجمولو لپاره فوراً اقدام وکړه.
- ۳: هغه کسان قرباني کېږي، چې خپل ژوند د نورو د حکمونو په اساس اداره کوي.
- ۴: هغه وخت چې ستاسو د ژوند د ادارې او لارښوونې خبره رامنځته کېږي، هيڅکله له ځان پرته په بل انسان تکیه مه کوئ.
- ۵: د ژوند چارو ته توجه يوازې په دې معنا نه ده، چې خپلې سترگې پرانيستې وساتئ، بلکې د خاصو پروگرامونو زده کول او گام په گام د هغو عملي کول دي.
- ۶: د خپل ورځني توب او روزمرگي اسيران مه کېږئ، آيندې ته طرح ولرئ او د خپلو ډېرو موفقانه اعمالو وړاندوينه وکړئ.
- ۷: تصميم ونيسه، چې ژوند وکړې، نه دا چې هسې ورځ تېره کړې، ژوند ستا لپاره يو فرصت دی، په دغه فرصت کې په هغه چا بدل شه، چې ته ورباندې افتخار کوې.
- ۸: خپلې مراندې په خپله خوځوئ، موږ په ناڅرگندو مزيو له خپل ډار سره تړل شوي يو، موږ ناڅکې يو او په خپله د دغو ناڅکو گډوونکي هم يو او د خپلو هيلو او غوښتنو قربانيان هم.
- ۹: تل په ځان باور ولرئ، که چېرې مو يوازې يو ځل هم کوم کار په موفقيت سره ترسره کړی وی، بيا يې هم کولی شئ.
- ۱۰: مسئوليت ته غېږه ورکړه، پرېږده چې هر څه پېښېږي، پېښ دې شي.
- ۱۱: له ياده مه وباسئ! د ژوند د بدلون امکان شته، نورو دا کار کړی دی.
- ۱۲: شديدې غوښتنې ولره او غوره شيان وغواړه، ترڅو چې غوره توبونه تر نورو لومړی ستا په لور راشي.
- ۱۳: تصميم پېل شوی دی، هغه له خپلو خيال پلوو سره مه گډوئ، که چېرې ستاسې تصميم کوم عمل رامنځته نه کړي، نو په دې پوه شئ، چې واقعي تصميم مونه دی نيولی.

مبارزه په پوره ميړانه مخ ته يوسي او تر هغې چې اشغالگر عسکر له دې خاورې وتلي نه وي او دلته يو سوچه اسلامي نظام نه وي نافذ شوی مبارزه به پای ته نه رسيږي.

نور نوهغه کيسې او پروياگند هم کومه گټه نه لري چې کفارو به ويل طالبان يواځې يو څو نفر دی او په کمه موده کې به له منځه لاړ شي هر چا وليدل چې د يو طالب په شهادت څو نور طالبان د جهاد ډگر ته راوړاندې شوي دي، بيشکه چې طالبان د افغان ولس د مقاومت نوم دی، د قوت سرچينه ئې الهي مرسته او د افغان مجاهد ولس بې ساري همکاري ده.

د نمايشي انتخاباتو له طريقه د غلامۍ ډگر ته راوتلی عبدالله عبدالله او اشرف غني دی هم ښه په خلاصو غوږونو واورې چې نور نو دا ولس له ډيموکراسۍ نه کرکه کوي، نور نو تاسو نشۍ کولای چې د سولې، پرمختگ، د ښځو حقوقو او په نور نومونو ولس ته په سترگو کې خاورې واچوئ ضروري داده چې تاسو د نور د دغه ناروا اشغال د دوام باعث نشۍ او مه پريږدئ چې پر افغان ولس نور د صليبي يرغلگرو ظلمونه او وحشتونه دوام وکړي او که بالفرض تاسو بيا هم د کفارو په پاتې کيدای، د ډيموکراسۍ په استحکام او د طالبانو پر وړاندې په جنگ کولو ټينگار کوئ نو پايله به ئې ستاسو په خیر هم نه وي، طالبان د دې ولس نوم دی، د نړيوال منل شوي ځواک نوم دی او که تاسو د طالبانو د مبارزې پر وړاندې خنډ جوړوئ کومه مبارزه چې د ټول ولس د هيلو او ارزوگانو مجموعه ده، نو ستاسو بری ناممکن دی هسې به مو خپل عمر او دغه په اصطلاح د واک چارې د کفارو تر خدمت زار کړي وي، دا ولس مسلمان ولس دی او دلته د اسلامي نظام پرته د بل نظام چليدل هسې خوب او خيال دی، پريږدئ چې افغانان دلته د شرعي نظام تر سيوري لاندې نور د ارام سا واخلي هغه نظام چې دا ديارلس کاله يې د منځ ته راتگ په خاطر مبارزې ته دوام ورکوي.

په افغانستان کي د عيسايت زمينه

ابو معاويه

عيسايي نړۍ د افغانانو د مړتد کولو تکل له ډيره وخته لري ان دلوی برطانيې پر مهال دوی ډير کونښنونه کړي وه دا چې دوی دوه ځلې ماته و خوره نو ځکه ئې مذهبي يرغل هم ناکامه شو، هغه بايبل چې زما ولاسته راغلی دی هغه لومړی پښتو بايبل دی چې د (دالله کلام) په نامه سره يادېږي او په (۱۸۹۵) ميلادي کال کې په لندن کې په لاس باندی ليکل شوی دی وبل لورته کيدای شي په هغه وخت يو پښتون او ياهم افغان عيسايي نه و خودوی دا کلک هوډ درلودی چې موږ بايد دا کار وکړو، ديوي لسيږي راهيسی عيسايي نړي کونښن کوي چې په افغانستان کې رسمي کليسا جوړه کړي.

دا چې اوازه داسی ده چې دگران هيواد راتلونکی ولس مشربه اشرف غني احمدزی وي، لومړی دا چې داشغالگروپه ټانکونو سپور چې هر څوک راشی هغه به دصليب خدمت عبادت گڼي خود اشرف غني احمدزی سلنه به تر نور زیاته وي دا ځکه چې داشرف غني احمدزی مېرمن لورا غني (Lura Ghani) د لبنان يوه عيسايي راهبه ده، اودهغې وينا ده چې زه به تر ټولو دمخه دصليب خدمت او چوپړ کوم، عيسايت به خپروم، کله چې ددې دا څرگندونې پر نيټ باندی خپرې شوې نو بيا د خلکو د غولو لولپاره ئې د قران کریم يو څواي تونه تلاوت کړه او بيا يې پر نيټ باندی خپاره کړه تر څو داشرف غني احمدزی خواخوږی نور عام اولس تير باسی نود عيسايي نړۍ دا خوب به رښتيا نشي، که څه هم دلسو کلونو راهيسی غربي رسنيو و اشرف غني احمدزی ته ډير چوپړ وکړ هغه ئې

((دا شرف غني احمدزی مېرمن لورا غني وايي: دصليب چوپړ زما د لومړيو موخو څخه دی.))

دا چې گران هيواد افغانستان يو سوچه اسلامي هيواد دی نو تل کفری اشغالگر کونښن کوی چې دفوځي يرغل سره سره مذهبي يرغل هم وکړي، په دې ټولو يرغلونو کي د عيسايت يرغل ناوړه دي، او عيسايي مبشرين تل دا کونښن کوي چې لومړی نوک ځای او بيا سوک ځای کړي د کليسا په تاريخ (Church History) کي ليکی:

عيسايي مبشرين وايي موږ ډير کونښن وکړ چې په ټوله نړۍ کي صليب روښانه کړو، خودوه ځای ناکامه شويو په افغانستان کي او بل په سعودی عربستان کي او موږ به ډير کونښن وکړو چې په دې دوو ځايونو کي لومړی نوک ځای او بيا سوک ځای کړو.

دامريکا او متحدينو دفوځي اشغال سره سره دامريکا او اروپا عيسايي مبشرين وگران هيواد افغانستان ته مخه کړه په دې مبشرينو کي کاتوليکان، ارتودوکس، انگليکن، لوترن او داسی نور... شامل دي، دا ټوله مبشرين ددې لپاره راغلل تر څو ما هيان ونيسي خوالحمدلله ثم الحمدلله و افغانانو ته داسلام دمبارک دين څخه پرته بل هيڅ دين دمنلو وړ نه دی خود امنو چې دگوتو په شمير کسانو به خپل ځانونه دپيسو، وظيفې، امتياز، جايداد او يا نور څه باندی ځانونه خرڅ کړي وي.

له دې څخه علاوه دوی بایبل په (۲۰۰۰) ژبواندی ژباړلی دی او خپروي ئې، په امریکا کې د عیسایانو یوه ډله ده (مورمن) په نامه دوی پخپلو پوهنتونونو کې په ۳۸ ژبواندی تدریس کوي، چې دا ټول عیسایی مبشرین دی او بیاني په نړۍ کې تقسیموی وهرې سیمې ته چې ځي دهغې سیمې د خلکو عادات، رواجونه او خوښه هم وربښودل کیږي دامبشربیا هلته ځي او د عیسایت تبلیغ کوي، دوی یوه ګڼه هرمیاشت چاپوي په ۳۸ ژبواندی او دهرې ژبې د ګڼ شمېرې ۲۰۰۰۰۰ دوه میلیونه دی، چې ټولې ۷۲۰۰۰۰۰ میلیونه کیږي دایا په نړۍ کې خپروي وریا هر څوک کولای شی دا ګڼه ولاسته راوړي. دوی د خپل ددې نسخ او فسخ شوی دین لپاره په داسی لوړه کچه سره کوښښ کوي وبل لور ته

د ټولو افغانانو څخه متدین، تعلیم یافته، پوه، اوزیرک ښکاره کړ، چې په حقیقت کې دا هر څه د عیسایی نړي کوښښونه دي، په ګران هیواد افغانستان کې عیسایی نړي خپلې اغیزې ښکاره کړي هم دي څوک ئې مرتد کړل، په چا ئې د نبوت دعوي وکړې، څوک ئې په پیسورانپول په چا ئې د بشریت مکلمه ضابطه قران کریم و سوځاوه او داسی نور...

خو! الحمد لله افغانان پوه او ځیرک دی او د عیسایی نړي وهرشوم پلان ته په هوښیاری سره ځواب ورکوي او داسی د عیسایی نړي ټول شوم پلانونه به له خاورو سره خاوري شي.

عیسایان په مجموع کې پوره کوښښ کوي چې په ټوله نړۍ کې صلیب ځلانده کړي هم په عربو کې او هم په عجمو کې

دوی په عربو کې تردې کچې پوری کوښښ کړی دی چې د عربو لپاره ئې بایبل په یو ولسو لهجو کې چاپ کړی دی لکه مصري لهجه، یمني لهجه، عراقي لهجه او داسی نور...

د بایبل پښتولو مړی ژباړه په هندوستان کې په

(۱۸۵۳) میلادي کال کې وشول، او هغه ئې چاپ کړ، د بلوڅې اوبراهوي ژبو بایبلونه ئې په (۱۹۰۷) میلادي کال کې چاپ کړل، د دري/فارسی ژبې بایبل په (۱۸۸۴) میلادي کال چې خپور او چاپ شوتاسی کولای شی ددې په لاندی کتاب وګوري:

قاموس الکتاب پانه ۱۲۷

لیکوال: ایف ایس خیرالله، خپرونکي: مسیحی اشاعت خانه ۳۲ فیروزپور روډ لاهور ۲۰۰۸

مور: (امت مسلمة) د غفلت په خوب ویده یو، او ددوی وتوطیو ته مو هیڅ فکر نشته، هغه اسلامي داعیان چې په دې لاره کې کار کوي هغه هم د ګوتو په شمار دي، نوزه د امت مسلمة د علماء، روحانیونو، د علم او پوهې د خاوندانو او په مجموع کې د قلم د خښتنانو څخه دا هیله لرم چې د عیسایی نړي دهرشوم پلان لپاره یو مورچل خلاص کړی ترڅو دا ټول امت لپاره د سوکالۍ سبب وګرځي. (ابومعاویه)

د شهيد قاري فيض محمد سجاد

ژوند ته کتنه

ليکنه: عبدالرؤف حکمت

ددې حديث په استناد کوم څوک چې د عامو مسلمانانو په قضاوت کې ښه بلل کېږي، هر څوک يې صفت کوي او د نیکۍ يادونه يې کوي، څوک ترې شکايت او بده خاطر نه لري، بلکې خپل او پردي ټول ترې خوشاله وي، دلورې نبي حديث په استناد دداسې کس په اړه ويلای شو، چې الله تعالى ته مقبول او قريب انسان دی، ځکه الله تعالى مخلوق چې له چا څخه راضي شو، نو همدا الله تعالى دراضي کيدلو په معنی دی.

نن چې موږ د کوم چا په اړه بحث کوو، دا هم دهغو بختورو انسانانو له جملې څخه دی، چې الله تعالى ورباندې لوړ ياد شوی صفت پيرزو کړی دی، قاري فيض محمد سجاد، د جهادي مخکښانو په ډله کې يو دهغو کسانو له جملې څخه دی، چې هيڅوک ترې بده خاطر نه لري، د کورنۍ غړي يې، د جهاد او مدرسې ملگري يې، د زندان او سفر انډيوالان يې او حتی له فکري لحاظه مخالف کسان يې ټول په ښه خوله يادوي، ټول يې يوازې د حسن خلق يادونه کوي، هغه حسن خلق چې د اسلام له نظره د سړيتوب او مروت معيار بلل کېږي. د اسلام له نظره دانسان ټول په همدې ترازو کېږي هغه چې رسول الله صلى الله عليه وسلم يې په اړه فرمايي: ولا حسب كحسن الخلق. د نیکو اخلاقو په شان بل شرف يا دافتخار وړ شی نشته. رواه البيهقي.

قاري فيض محمد سجاد

قاري فيض محمد سجاد د ايماندار زوی د ملا عبدالوهاب لمسی په قوم پښتون / اڅکزی په ۱۳۸۵ هـ ق کال چې له ۱۹۶۵ ميلادي سره سمون خوري د کندهار ولايت د تخته پل ولسوالۍ په ملايد کلي کې دنيا ته سترگې وغړولې.

دنياد از مېښت ډگر دی، الله تعالى بې شمېره مخلوقات پيدا کړي، چې ددې مخلوقاتو له جملې مهمه بالشأن يې مکلف مخلوق يا انسانان دي، دانسان مکلفيت دادی چې دالله تعالى له احکامو سره موافق ژوند وکړي، ترڅو دالله تعالى رضا ترلاسه کړي او دالله تعالى محب او محبوب وگرځي.

د نبوي احاديثو له مخې دانسانانو ترمنځ غوره هغه څوک دی چې دالله تعالى له مخلوق سره ښه او له ديانت ډکه رويه ولري، امام بيهقي رحمه الله يو حديث روايت کړی چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايي: الخلق عيال الله فاحب الخلق الى الله من احسن الى عياله.

خلک دالله تعالى داوولد په منزل دي، په خلکو کې الله تعالى ته محبوب هغه څوک دی چې دالله تعالى له عيال / خلکو سره ښه / نيکي کوونکی وي.

په کوچنیوالي کې د مور او پلار په خدمت او د کښت او مالدارۍ په چارو کې له خپل والد صاحب سره مصروف وو، چې یوڅه ستر شو، نو دیني زده کړې یې پیل کړې، ابتدایي تعلیم یې په خپل اصلي ټاټوبي کې ترسره کړ، او وروسته یې د دیني علم په حصول پسې د افغانستان او پاکستان مختلفو سیمو ته سفر وکړ.

ډیری دیني کتابونه یې د پاکستان په کوټه، پېښور او لاهور کې په مختلفو دیني مدارسو کې ولوستل، د قرآن کریم د قرأت او تجوید علم یې په لاهور کې تر لاسه کړ، کله چې د کمونیزم په خلاف جهاد بریالی شو او هیواد له کمونیستانو ازاد شو قاري فیض محمد سجاد صاحب د کندهار په خاکریز ولسوالۍ کې دیني زده کړې پیل کړې، د علمي سفر په دې ټوله دوره کې نوموړي مروج فنون خلاص کړل خو د ښوي احادیثو دوره یې لانه وه کړې چې په افغانستان کې د طالبانو اسلامي پاڅون پیل شو، چې په دې سره له نوموړي څخه خپلې دیني زده کړې په نیمایي کې پاته شوې.

جهاد او په اسلامي امارت کې خدمتونه

هغه مهال چې قاري فیض محمد صاحب نوی ځوان وو په افغانستان کې د کمونیزم په خلاف مسلح جهاد روان وو، نوموړي په تانده ځوانۍ کې لومړی ځل په کندهار کې د کمونیستانو په خلاف په مختلفو جگړو کې شرکت وکړ، له دې جملې یوه مهمه جگړه د زابل او کندهار

د لویې لارې په اوږدو کې د کمونیست رژیم د جبار ملیشي سره تاریخي جگړه وه چې په نتیجه کې یې دغه ملیشه په بشپړ ډول له منځه لاړه. قاري صاحب په دې جگړه کې د یوه فعال مجاهد په حیث برخوال وو.

د کمونیستي نظام له سقوط وروسته قاري صاحب وسله په ځمکه کیښوده او د کندهار په خاکریز کې یې دیني زده کړې پیل کړې، مگر کله چې په تنظیمي دوره کې فساد او گډوډي اوج ته ورسیده، او واقعي مجاهدین یې د ټوپکي مفسدینو په خلاف پاڅون ته اړ کړل، قاري صاحب دهغو محدودو مجاهدینو له جملې څخه وو، چې د کندهار په میوند کې یې په لومړي ځل د ملا محمد عمر مجاهد تر مشرۍ لاندې پاڅون وکړ. د طالبانو د اسلامي تحریک بنسټ یې کیښود او په تدریج سره یې کندهار ولایت او وروسته درست افغانستان د ډاډه مارانو او پاتکیانو له منگولو خلاص کړ.

د کندهار په ژړۍ کې چې د صالح قومندان په نامه د یوه محلي مفسد په خلاف طالبانو لومړنی جنګ وکړ قاري صاحب په کې برخوال وو، چې د قومندان صالح له تېښتې وروسته په همدې سیمه کې د طالبانو د محلي مرکز مشري قاري صاحب ته وسپارل شوه. کله چې طالبانو د کندهار باغ پل سیمه ونیوله، د باغ پل په سیمه کې د جهادي طالبانو د مرکز مسؤلیت ورته وسپارل شو.

د کندهار له فتحې وروسته چې طالبانو زابل او غزني ولایات هم ونیول او دمیدان ور دگو ولایت ته ورسیدل، دغه مهال قاري فیض محمد سجاد د ملا محمد عمر مجاهد په امر د ۳۲ مجاهدینو په مشري میدان ور دگو ولایت ته ولیږل شو. په دې سیمه کې نوموړي نه یوازې د میدان ښار او د کابل د چهاراسیاب په جبهاتو کې په جگړو کې برخه اخیسته بلکې څه موده یې د میدان ور دگو ولایت د سیداباد ولسوالۍ د ولسوال په حیث هم خدمت ترسره کړ.

د سید اباد مثالي ولسوال

قاري فیض محمد صاحب په ۱۴۱۶ هـ ق کال کې د ۸ میاشتو لپاره د ور دگو ولایت د سیداباد د ولسوال په حیث پاته شو، خو په دې ۸ میاشتو کې یې هلته داسې کردار ترسره کړ، چې تر اوسه یې نیک یادونه پاته دي.

دا هغه مرحله وه چې افغانستان له سختې گډوډۍ او بې نظمۍ څخه د راوتلو په حالت کې وو، د طالبانو تحریک چې نوی یې د سیاست او حکومت دارۍ په عرصه گام ایښی وو، د اوس غوندې منظم نه وو او نه یې تشکیلات دومره چوکاټ ته لویدلي وو، خو له ټولو مشکلاتو سره سره قاري صاحب په سیداباد کې د عدل او انصاف یوه مثالي اداره رامنځته کړه. د عام اولس داسې رضایت او اعتماد یې تر لاسه کړ، چې تر اوسه پورې د همدې سیمو اولس په خورا اخلاص او کلک اعتماد دخپلو طالبانو وروڼو تر څنګ ولاړ دي.

مولوي حیات الله چې هغه مهال له قاري صاحب سره یوځای اوسیده، وایي چې دقاري صاحب د ولسوالۍ په وخت کې د قومندان مسلم په نامه د حزب اسلامي یو قومندان چې پخوا دطالبانو

چې په خپل سر له خلکو سره حسابونه کوئ.

مولوي حيات الله وايي د قومندان مسلم په نوم يو قومندان چې پخوا د طالبانو سخت مخالف وو او اوس بيا د کرزي په حکومت کې د سيدabad ولسوال دی هغه وخت د قاري صاحب دينک چلند څخه دومره متاثره شوی وو، چې نور خلک به يې د طالبانو صف ته دعوتول، او حتی دور دگو په جلگه ولسوالۍ کې يې په يوه غونډه کې خلکو ته د طالبانو په پلوی، تقرير وکړ.

د قاري صاحب د ښې حکومت دارۍ يو ښه مثال د افغانستان د وتلي ليکوال احسان الله آرينزي هغه ليکنه ده چې په ۱۳۷۴ هـ ش کال د حوت په ۲۱ مه د شريعت اونيزې په پرلپسې ۱۲ مه گڼه کې چاپ شوې، ددې ليکنې عنوان دی (د سيدabad په شرعي محکمه کې د يوې حقوقي دعوی خلاصول) د احسان الله آرينزي پلار په سيدabad کې له حاجي خليل نومي کس څخه يو چارک ځمکه پخوا اخيستي خو وروسته حاجي خليل د تنظيمي بالادستي له امله بيرته ترې گرځولې او پوره لس کاله يې په ظلم کرلې ريلې ده، کله چې په سيدabad کې قاري فيض محمد ولسوال شوی احسان الله آرينزي خپل شکايت قاري صاحب ته کړی او هغه د اسنادو ديدلو، پوښتنو او تصفيې څخه وروسته د محکمې له لارې په څو ورځو کې دعوه حل او فصل کړې، او ځمکه يې له لس کلن غصب وروسته بيرته خپل اصلي مالک ته سپارلې.

دا پيښه وتلي ليکوال احسان الله آرينزي ډيره په دلچسپه بڼه بيان کړې، قاري صاحب يې يو آرام سړی بللی چې د عار ضينو خبرې يې په ډير حوصله ترپايه اوريدې، نوموړی په پای کې وايي: دلته بايد دا په ډاگه کړم چې د سيدabad ولسوالي د طالبانو په وخت کې له څو کاله رڼو وروسته بيا فعاله شوه، که څه هم په شعباتو کې قالينې، ښکلي ميزونه، موبل او فرنيچر موجود نه وو، خو ډيره تقوی موجوده وه، ما دخپلې دعوی په جريان کې په سلگونو کسان هلته وليدل چې دخپلو کارونو داجراء يا دخپلو حقوقي او جزائي دعواگانو د حل او فصل لپاره په شعباتو کې گرځيدل که څه هم د کارونو اجراء وخت نيوه، او زيات تگ راتگ خلک پرېشانه کوي، خو هيچا د دوه افغانينو درشوت خبره راته ونه کړه، له مراجعينو سره د مامورينو پيښ آمد ښه او د واسطې، پيسو او زور قصه بيخي ختمه شوې وه.

د جهادي مدرسي مهتمم

دور دگو ولايت په سيدabad کې له ۸ مياشتې خدمت څخه وروسته د عاليقدر امير المؤمنين په امر قاري فيض محمد صاحب کندهار ته راوغوښتل شو، مولوي حيات الله چې د صحنې شاهد دی وايي په کومه ورځ چې قاري صاحب له سيدabad څخه روانيدو، نو د ددې سيمې سپين ږير او مشرانو د ډير محبت له امله ورپسې ژړل، خو د مشر تابه امر وو چې دغه پاک حاکم خپل رعيت د اخلاص له اوبښکو سره پرېښود او کندهار ته لاړ، قاري صاحب په کندهار کې څه موده د باغ پل په سيمه کې د مظهر العلوم مدرسي سرپرستي وکړه، او کله چې د کندهار ستره جهادي مدرسه

مخالف پاته شوی وو، د نوموړي د ښې گوزارې له امله په خپله سيمه کې ازاد اوسيده، دغه راز يې نه په ياد کيږي چې قاري صاحب دې کوم څوک که څه هم مخالف به وو وهلی، توهين کړی او يا هم بې آبه کړی وي او حتی خپلو هغه ملگرو ته يې عتاب ورکاوو چې له چا سره به يې بد چلند کړی وو.

مولوي حيات الله وايي يو ورځ زه او ملا فضل باري د سيدabad يوه قومندان ته چې پخوا له موږ سره مخالف وو ورغلو، او ورته ومو ويل چې موږ ته راپور راغلی چې تادمجاهدينو موټر او نور وسائل پټ کړي دي، چې بايد موږ ته يې راوسپاري.

کله چې موږ بيرته راتلونو دغه قومندان قاري صاحب ته راغلی وو او دغه کيسه يې ورته کړې وه، کله چې موږ راغلو قاري صاحب ډير خپه وو او موږ ته يې خوشکې وکړې، چې تاسو ولې په خپل سر داسې غلط کارونه کوئ، تاسو کشران پروڼ له مدرسو څخه راپور ته شوی، الله تعالی يو فرصت درکړ اوس نه مجاهد گورئ نه مشر او په بې احترامۍ ورسره حسابونه کوئ، تاسو دغه پخواني مجاهدين او قومندانان بايد وپيژنئ، دوی د اسلام لپاره دومره ستر خدمت کړی چې مثال يې نشته، دوی د خپل همت او ايمان په زور د شوروي غونډې خدای دښمنه طاغوت ته شکست ورکړی، د دوی قدر او منزلت بايد وپيژنئ، له دوی سره که موټر وي، خو په خپل غيرت به يې په غنيمت کې گټلی وي، ستاسو څه مجبوريت دی

پاته شوي له قاري صاحب څخه يوازې ښې خاطرې لري .

د جهادي مدرسي د مشر توب سر بيره نوموړي له امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد سره هم خورا نږدې تعلقات درلودل ، امير المؤمنين صاحب په نوموړي خورازيات باور درلود او دده استعداد يې درک کړی وو ، ملا خليل احمد چې هغه مهال د قاري صاحب ملگری وو ، وايي چې اکثره وخت مازديگر يې ملا محمد عمر مجاهد ليد چې په موټر کې به راغی ، قاري صاحب به يې له ځان سره واخيست او د مابنام له لمانځه وروسته به يې واپس راوړو ، چې همدا له امير المؤمنين سره دنوموړي په هميشني او نږدې مصاحبت دلالت کوي .

د شمال محاصره او زنداني کيدل

هغه مهال چې امريکايي يرغلګرو په افغانستان يرغل تر سره کاوو ، قاري صاحب فيض محمد له خپلو جهادي ملګرو سره دخپل اسلامي هيواد د دفاع په خاطر دافغانستان شمال ته تللی وو او په تخار ولايت کې يې جهادي دنده تر سره کوله ، نوموړی له خپلو ملګرو سره په کندز کې محاصره پاته شو ، چې وروسته له دوستم سره دموافقي په نتيجه کې دنورو طالبانو غونډې ورسره وعده وشوه چې کندهار ته درسيدلو لار به ورکول کيږي .

خو دوستم دخپل تاريخي غدر په لړ کې کله چې طالبان خلع سلاح کړل ، کانتينرو ته يې واچول او د شبرغان او بلخ په خوا يې انتقال کړل ، قاري فيض محمد صاحب په دې مرحله کې دهغو کسانو له جملې څخه وو چې شبرغان ته په لاره په کانتينر کې ژوندی پاته شوی وو ، چې وروسته د شبرغان زندان ته واچول شو ، د شبرغان په زندان کې چې کله د دوستم کسانو اوسي آي د مامورينو لخوا دطالبانو دمشرانو پلټنه پيل شوه ، قاري صاحب هم دطالبانو دمشر په صفت وپيژندل شو چې امريکايانو لومړی دکندهار دهوايي ډګر کرغیرن زندان او ورپسې د کيوبا د گوانتانامو زندان ته انتقال کړ .

په گوانتانامو زندان کې له يونيم کال تيرولو وروسته نوموړی دهغو لومړنيو بنديانو له جملې څخه وو چې راخلاص شو ، د کيوبا په زندان کې نوموړي ۲۰ سپياړې قرانکریم حفظ کړ چې پاتې لس سپياړې يې له خلاصون څخه وروسته پوره کړ او په دې توګه يې دقرانکریم د حفظ وياړ ترلاسه کړ .

دامريکا خلاف جهاد او شهادت يې

د گوانتانامو له زندان څخه له راخلصيدو وروسته نوموړي يوځل بيا دامريکا په خلاف مسلح جهاد پيل کړ ، دامريکايي يرغل په دريم کال دخپلو هغو مجاهدينو په مشرۍ چې د جهادي مدرسي له وختو يې ملګري وو دکندهار په معروف ولسوالۍ کې يې جهادي فعاليت پيل کړ ، وروسته يې په ارغسان ، شاوليکوټ او ميانشين ولسواليو کې جهادي فعاليت ته ادامه ورکړه په دې مهال نوموړی

تاسيس شوه ، قاري صاحب ددې مدرسي د مهمتم په حيث وټاکل شو ، چې دامريکايي يرغل تر مهاله يې څلور کاله همدې دندې ته ادامه ورکړه .

د کندهار جهادي مدرسه يوه تعليمي / جهادي اداره وه په دې مدرسه کې هغه طالبان اوسيدل ، چې په عادي حالاتو کې يې ديني درسونه ويل ، خو د ضرورت په وخت کې د جګړې لومړيو کړنو ته تلل .

قاري فيض محمد سجاد صاحب ددې مدرسي عمومي مشر او مهمتم وو . .

نوموړی د مدرسي د چارو په سمبالښت سر بيره د کال په اوږدو کې جهادي کړنو ته هم تلو ، په دې لړ کې د کابل دشمال د جنگي کړنو سر بيره په کندز ، تخار او سمنګانو کې نوموړي دخپلې مدرسي دطالبانو په مشرۍ جهادي وظيفه تر سره کړې ده .

په کندهار کې د جهادي مدرسي او نورو اړوند مدارسو دطالبانو جهادي مشري يوه مهمه او سخته وظيفه وه چې قاري صاحب په ډير ښه ډول اجراء کړه ، نوموړی دخپل سرشار اخلاص ، تقوی او حسن تعامل په واسطه توانيدلی وو ، چې د څلورو کلونو په اوږدو کې دمدرسي دطالبانو چې شمير يې د ۱۷۰۰ او ۲۵۰۰ په منځ کې چليده ، ښه رهنمايي وکړي ، ديني زده کړو ته يې متوجه کړي ، او د مدرسي نظم برقرار وساتي ، هغه طالبان چې په دې موده کې په يادو مدارسو کې

ډیره موده د جنوب او جنوب غرب حوزو د عمومي نظامي کمیسیون دمشر په حیث هم دنده اجرا کړه ، چې د جهادي کارونو په نظم او ترتیب کې یې مهم رول درلود .

د کندهار ولایت په لوړو یادو ولسوالیو کې نوموړي دیوه مشر جهادي رهبر او لارښود په حیث خورا ډیر خدمتونه ترسره کړل ، د مجاهدينو جهادي صفوف یې منظم کړل ، او ګڼ شمیر مجاهدين یې مؤثر فعالیت ته آماده کړل . په شاولیکوټ کې له ۲ کاله خدمت وروسته نوموړی د اسلامي امارت دمشر تابه لخوا دروزگان ولایت د جهادي مسؤل په حیث وټاکل شو ، نوموړي په روزگان کې هم ټولو جهادي سیمو ته سفرونه وکړل . جهادي تشکیلات یې منظم کړل ، خو د همدې جهادي خدمت په ترڅ کې یې د ۱۴۲۸ هـ ق کال د رجب د میاشتې په ۱۱ مه نیټه د چهارشنبې په شپه د شهادت ارمان ترسره شو . په دې نیټه نوموړي دروزگان ولایت د خاص روزگان ولسوالۍ په شالۍ ناوه سیمه کې د ماښام د لمانځه له جماعت وروسته خپلو ملګرو ته دیني وعظ کاوو ، چې د دښمن په هوایي ناڅاپي برید کې په نښه شو او د شهادت لوړ مقام ته ورسید .

انا لله وانا اليه راجعون

قاري صاحب پنځه زامن تر شا پرې ایښي چې نومونه یې محمد ، احمد ، حسن ، عبدالرحمن او کوچنی سعد دي ، سعد د نوموړي د شهادت نه څه موده مخکې پیدا شو ، نوموړي د ټیلفون له لارې خپلې

کورنۍ ته احوال ورکړ چې په نوي پیداشوي زوی یې سعد نوم کيږدي ، خو قاري صاحب خپل دغه کشری زوی په دنیا کې ونه لید ځکه نوموړی په همدې جهادي سفر کې شهید شو ، الله تعالی دې وکړي چې په عقبی کې یې په جنت کې سترګې پرې یخې شي .

د قاري فیض محمد سجاد صاحب د شخصیت په اړه

وراندې وویل شول ، چې قاري صاحب د خپلو ملګرو او متعلقینو ترمنځ یو غیر متنازع شخص دی ، شخصاً مایي تر اوسه له کوم چا څخه بده خاطره نه ده اوریدلې ، ټول ملګري یې د ښه شخصیت ، ښه اخلاقو او دیانت صفت کوي .

ددیني علومو استاد مولوي حیات الله له قاري صاحب سره ډیر وخت نږدې پاته شوی ، نوموړی وایي ، قاري صاحب یو عجب دینداره سړی وو ، مجاهد هم وو ، د طریقت بیعت یې هم کړی وو ، تبلیغ یې هم نه هیراوه په تبلیغي دعوت کې به یې درې ورځې یا څه زیات وخت لگاوه حتی کله ناکله تر څلورو میاشتو په تبلیغ کې تلو ، دیني علم یې هم نه هیراوه ، حتی د سفر او جهاد په حالت کې به ورسره یو بکس وو چې کتابونه به په کې وو او له فرصت نه په استفاده یې مطالعه کوله ، قاري صاحب به ویل چې د اسلام په ټولو شعبو کې باید عملاً کار وکړو ، اسلام باید یوازې په جهاد یا علم کې منحصر نه کړو ، بلکې ټولې شعبي په خپل ځای باید مهمې وبولو او خدمت په کې وکړو .

مولوي حیات الله وایي د قاري صاحب یو بل بارز صفت زهد وو ، له دنیايي عیش و نوش سره یې نه لګیده ، ډیرې زیاتې نفلي روژې یې نیولې ، کله به چې له جهادي مدرسې څخه جهاد ته تلو نو امارت ورته ګڼ شمیر موټران ورکول ، چې ده به په جهاد کې ترې استفاده کوله ، مګر کله به چې بیرته راغی ، ټول موټر به یې اړونده ادارو ته وسپارل او حتی ځانته یې یو موټر هم نه پریښود ، په مدرسه کې یې د عادي طالب غوندې ساده ژوند کاوو .

د اسلامي امارت په تشکیلاتو کې د هرات پخوانی والي او د فوآند عامې پخوانی وزیر مولوي احمدالله مطیع وایي : قاري صاحب له الله تعالی څخه ویریدونکی انسان وو ، دیانت یې ډیر ښه وو ، په خپلو وظایفو کې زحمت کش او نه سترګی کیدونکی وو او که رښتیا ووايم بې جوړې سړی وو .

ملاخلیل احمد وایي : په یادیري یې کله به مو چې په موټر کې سفر کاوو ، قاري صاحب به په ډیر خواږه غږ تلاوت کاوو ، او دحضر په مهال هم دقرانکریم د تلاوت ډیر پایښد وو .

مولوي حیات الله چې دامریکا خلاف جهاد کې له قاري صاحب سره نږدې پاته شوی دی وایي : قاري صاحب د جهادي ژوند یو ځانګړی پروګرام درلود ، ملګري یې عبت وخت تیرولو او بې حاصله ګپ شپ ته نه پریښودل ، دورځې به یې درې وخته دیني وعظ او بیان کاوو او دابه یې دملګرو ترمنځ دیوه ځانګړي ترتیب له مخې تقسیم کړی وو ، دسهار او ماښام مسنون اذکار یې په ملګرو زده کول او عملي کول ، که به مجاهدين ملګري کومې خوا ته روان وو ، او په لوړ ځای به ختل نو

قاري صاحب به غږ کړ ، هلې دلوړ ختلو
ذکر الله اکبر شروع کړئ او که به په کوم
ځای بنکته کیدو نو غږ به يې کړ سبحان
الله وایاست .

دغه راز د ډوډۍ د پیل او پای ،
مجلس ، خوب او هر ډول حالاتو اذکاری
همیشنی معمول وو ، او په ملگرو يې هم
زده کول ، که په مجاهدینو کې د چاسم
قرأت نه وو زده ، نو مجبورول يې چې له
نورو قاریانو ملگرو څخه قرآن کریم سم
زده کړی ، لمونځ ور ته تیر کړي ترڅو يې
عبادت سم شي .

خپلو مجاهدینو ملگرو ته يې په
همیشنی مذاکره کې د ژوند د هر اړخ
آداب وړ بنسودل ، د ډوډۍ آداب ، دمجلس
آداب ، له مشرانو او کشرانو سره د گوزارې
آداب او داسې نور مسنون آداب يې ملگرو
ته وړ بنسودل او عملي اړخ ته يې دومره
متوجه وو ، که به چا په چپ لاس ډوډۍ
پور ته کړه سمدستي يې ورباندې غږ کاوو
چې د ډوډۍ خوړلو مسنونه طریقه په بني
لاس خوراک دی .

د قاري صاحب دغه اصلاحي پروگرام
په ډیره مسلکي طریقه او د نیک اخلاقی
په چوکاټ کې وو چې په هیچانه بوج
کید ، بلکه اکثره داسې علماء او
مدرسين چې له ده څخه په علم او عمر کې
زیات وو ، له ده څخه يې زده کړه کوله ،
دده په ملگرتيا يې فخر کاوو ، ځکه
دقاري صاحب جهادي ملگرتيا يوازې
جهاد نه وو ، بلکه يو اصلاحي پروگرام وو
که به چا وخت ور سره تیر کړ نو له جهادنه

سوا به يې د شخصیت د اصلاح په برخه کې ډیره گټه کړې وه .

د قاري صاحب د جهادي ملگرو شمیر خورا زیات وو ، خو د هریوه يې نه یوازې نوم زده وو بلکه د
کورنۍ د غړو ، والدینو او شخصي ژوند پوښتنه يې هم ترې کوله که به کوم ملگری له کور څخه
سنگر ته راستون شو ، قاري صاحب به د یوه مشفق قریب غونډې د ټولو خپلوانو پوښتنې ترې کولې
، چې دا ډول صمیمیت اوس په خورالرو خلکو کې لیدل کیږي .

مولوي حیات الله صاحب دقاري صاحب د ژوند او شخصیت په اړه خورا جالبې خاطرې لري ، د
لیکنې دا وړ دیدو له امله به په دې کفایت وکړو ، چې قاري صاحب د نبی کریم صلی الله علیه وسلم
د طریقې مطابقت په جهاد کې په اعمالو او عباداتو سره جنگ کولو ته ډیره توجه درلوده ، نوموړي به
چې د وسلو اومهماتو داخیستلو لپاره دامارت مشرتابه ته د پیسو پیشهاد کاوو ، نو د وسلو
تر څنگ به په لست کې د مجاهدینو د مسواکونو مصرف هم لیکل شوی وو ، ځکه نوموړي به په جبهه
کې خورا ډیر مسواکونه له ځان سره ساتل ترڅو مجاهدین له دغه مسنون عمل څخه بهې برخې نه
شي .

باور وکړئ ما چې کله دشهید قاري صاحب فیض محمد سجاد د شخصیت په اړه دده دملگرو
څخه ځینې خاطرې واورېدې او بیامې دلیکلو په مهال له ځانه سره لحاظ کړې ، نو بې اختیاره مې له
سترگو اوښکې وبهېدې ، دا پیښه ماته دقاري صاحب د دیانت یوه ځانگړتیا ښکاره شوه ، ځکه زه
خپل دلیکوالۍ په ژوند کې تر اوسه له داسې پیښې سره نه وم مخ شوی ، سبحان الله ، دفتنوپه دې
عصر کې دومره دیانت ساتل ، چې تش یادی يې په یوه سخت زړه باندې اثر کوي او اوښکې ترې
راییلوي ، خویامې له ځان سره وویل

این سعادت به زور بازو نیست

تابخشند خدای بخشنده

راځئ دعاء وکړو ، چې متعال رب تعالی درحمت دخپلو بې پایه خزانو څخه په موږ اوسنیو
مجاهدینو باندې هم رحم وکړي ، اخلاص ، دیانت او صبر مونږ نصیب کړي ، ترڅو د دنیا او آخرت
فائزین شو .

رحمه الله تعالی

برما کې د بشريت ضد ستر دولتي اقدام اودنړۍ در دوونکې چوپتيا

حسن زوی

د برما د ټولو مسلمانانو پر ضد په دولتي سطحه دا د بې ساري وحشت او ظلم نه ډک اقدام دا دی چې پدې هېواد کې د مارچ د ۳۰ مې نېټې نه درواڼې میاشت یانې اپریل تر ۱۰ مې نېټې پورې په دې هېواد کې د دولت له لوري د برما د ټول نفوس د معلومولو په موخه په تر سره شویو سر شمېرنو کې پدې هېواد کې له پېړیو راهیسې اوسېدونکي مسلمانان له سر شمېرنې نه بهر او ددې هېواد د اتباعو په صفت یې له منلو څخه انکار کړی.

له برما څخه خپرېدونکې ((ایر اوادی)) نومي جریدې پدې اړه په خپل یو تازه راپور کې لیکلي چې د سر شمېرنې د تر سره کېدو نه لادمخه د برما د کورنیو چارو وزارت اعلان کړی و چې ۳۰ کلونو پس په نوې سر شمېرنې کې به په هېواد کې په شتو رو هنګیا مسلمانانو کې یو هم شامل نکر ای شي ځکه چې هغوی د برما اصلي اوسېدونکي نه بلکې په خټه بنگالیان دي. د سر شمېرنې نه پس به د دولت د پالیسۍ له مخې بنگالیانو ته په برما کې د اوسېدو اجازه نه ور کول کېږي بلکې ټول به له هېواده بنگله دیش ته شړل کېږي.

په راپور کې وړاندې راغلي چې رو هنګیا مسلمانان په سر شمېرنې کې نه شاملول او بنگله دیش ته یې د شړلو پدې دولتي اعلان د بنگله دیش دولت هیڅ غبرگون ښکاره نکر حال دا چې میاشت وړاندې د بنگله دیش لومړۍ وزیرې حسینې واجد برما ته د سفر پر مهال د دې هېواد د لوړ پوړو چارواکو سره د لیدنو پر مهال د رو هنګیا مسلمانانو د ستونزو په اړه غږېدلې وه.

د ملګرو ملتونو ادارې او د بشر د حقوقو نړیوالو او سیمیزو ټولنو د برما د دولت نه وغوښتل چې له پېړیو راهیسې په برما کې مېشت رو هنګیا مسلمانان دې د برما دولت په سر شمېرنې کې شامل کړي. هغوی چې ددې هېواد قانوني اتباع دي دا حق دي یې دولت ومني او د تابعیت د حق نه دې یې نه بې برخې کوي خو د برما دولت دا غوښتنه په ډېرې سپین سترګۍ رد کړه او اعلان یې وکړ چې ددې نوې تر سره کېدونکې سر شمېرنې نه پس به د هېواد ټولو اتباعو ته الیکټرونیکي تذکرې ور کول کېږي دولت تصمیم نیولی چې رو هنګیا مسلمانانو ته به دا تذکرې نه ور کول کېږي. ددې پروګرام د عملي کېدو نه پس به دوی ټول له هېواد نه ویستل کېږي یا به د نړیوالو ادارو له لوري جوړ شوو کمپونو ته ټول راټول او پکې قید کېږي.

د هېواد نه د مسلمانانو د شړلو لپاره د برما دولت چمتووالی بشپړ کړی دولت دا اعلان هم کړی و چې د سر شمېرنې په ټولو ورځو کې به د مسلمانانو هیڅ عذر د منلو وړ نه وي او یو مسلمان ته به هم د

د بودايي وحشي دولت او ولس له لوري چې د برما پر مسلمانانو د تېرو ۲ کلونو راهیسې د خوراسترو ظلمونو کومه نوې لړۍ پیل شوې چې په کې یې له ۳ سوزرونه زیات مسلمانان ګاونډیو هېوادونو ته ګډه اوله ۱۰۰ زرونه زیات په هېواد کې دننه د خپلو کورونو او سیمو نه بې ځایه شول. د مېرمنو او کوچنیانو په شمول نېږدې ۵۰ زره مسلمانان شهیدان. ۱۰۰ زرونه زیات ژوندي ورک، په زرونو مسلمانې مېرمنې بې عفته، او په سونو مدرسې او جوماتونه وړان او د مسلمانانو غونډې غونډې ابادې سیمې لولپه شوې د ظلم او وحشت پدې ۲ کلنۍ لړۍ او ددې نه وړاندې چې په ۱۷۸۵ کې بودایانو د مسلمانانو ازاد اسلامي هېواد اراکان قبضه او بیا په اراکان او ټولې برما کې پر مسلمانانو تر ننه کوم ظلمونه وکړل د تېرو ۲ کلونو په اوږدو کې ماخپل توان سره سم پدې اړه مفصلې لیکنې کړي او پکې مې مکرر ادې ټولو یادونه کړې نو پدې بې چاره مسلمان مظلوم ولس د تېرو تر سره شوو ظلمونو له ریا دولو تېرېږو او غواړم چې پدې هېواد کې په دولتي سطحه د مسلمانانو پر ضد د وحشت او ظلم نه ډک په نوي اقدام یو څو کرښې ولیکم.

شپې يا دورځې د کورنه دراولتو اجازه نه ورکول کېږي ترڅو د سر شمېرنې عملي کې خنډونه رامنځته نشي.

د سهيل ختيځې آسياد بشر د حقوقو ((فوري فاي رايټس)) نومې ادارې په خپل يو خپور کړي راپور کې د برما د دولت په اوسني اقدام خپل تشويش ښکاره کړی اوښه په روښانه ټکو يې منلی چې روانه سر شمېرنه دبرما مظلومو مسلمانانو پر ضد ستره توطئه ده، د نوموړې ادارې مشر ((ميتو اسمت)) ويلي چې سر شمېرنه او د تذکرو ورکولو پروگرام د مسلمانانو پر ضد په نسلي او مذهبي تعصب ولاړ خطرناک پلان دی چې نړۍ يې بايد د انسانيت پر ضد اقدام وگني، هغه زياتوي چې د دولتي پلان له مخې به دبرما اوسېدونکو ته د گلابي رنگ اليکټرونيکې تذکری ورکول کېږي، تذکره لرونکي وگړي به د هېواد هر گوډ ته سفر کولای شي او هم به د هېواد نه بهر د تللو په موخه ددې تذکرو له لارې پاسپورټ ترلاسه کولای شي اوڅوک چې دا تذکره ونلري نو نه به په هېواد کې دننه د يوکلي نه بل کلي ته د تللو اجازه لري او نه به د هېواد نه بهر د تللو لپاره د ترلاسه کولو حق ولري، د بشر د حقوقو دا اداره وايي چې دبرما د دولت له لوري د سر شمېرنې پيل او ورپسې بيا د تذکرو د ورکولو پلان د روڼگيا مسلمانانو د بشري حقوقو پر ضد هغه ستر اقدام دی چې هدف ترې دبرمانه د مسلمانانو بشپړه تصفيه ده.

دبرما د دولت له دې وړاندې په ۱۹۸۲ کې هم يوه سر شمېرنه کړې وه چې هغه هم په مذهبي او نسلي تعصب ولاړه سر شمېرنه وه او پکې دبرما روڼگيا مسلمانان ددې هېواد قانوني اتباع نه وگڼل شوي او نه دبرما د اصلي نفوس برخه گرځول شوي وه خو ددې هرڅه ترڅنگ مسلمانان په برما کې اوسېدل: دولت نه د مسلمانانو د ويستلو اعلان کړی وه نه اونه يې هم پدې اړه کوم عملي اقدام کړی و خوله بده کرغه چې داځل د سر شمېرنې او د تذکرو دويش د پروگرام د پيل کېدو نه لادمخه دبرما دولت اعلان کړی چې ددې پروسي د تکميلېدو نه پس به روڼگيا مسلمانان دبرما اتباع نه گڼل کېږي او جبراً به له دې هېواده ويستل کېږي.

اوس د ملگرو ملتونو ادارې اعتراف کړيدی چې په ټولې نړۍ کې دبرما مسلمانان هغه اقليت دی چې دنړۍ دبل هر اقليت نه دزيات ظلم ښکار دي.

دبرتاني دولت دبرما د دولت اوسنۍ پرېکړه غندلې او ويلي يې و چې دبرما دولت بايد د نړيوالو اصولو سره سم داسې سر شمېرنه ترسره کړي چې پکې په برما کې اوسېدونکو دهر مذهب: نسل: او ژبې سره تړاو لرونکو وگړو ته د شموليت حق ورکړل شي.

د ملگرو ملتونو د ادارې په شمول د بشر د حقوقو نړيوالو ډېرو ادارو دبرما د دولت نه غوښتي وو چې له پېړيو راهيسې په برما کې ميشت مسلمانان دې په اوسنۍ سر شمېرنې کې شامل او ورته دې نوې اليکټرونيکې تذکري ورکړل شي خو دبرما دولت نه دچا د احتجاج پروا وساتله او نه يې هم دچا پر غوښتنې غور وگرولو ځکه چې دبرما دولت دنړۍ په نبض پوه او له دې ښه خبر دی چې د مسلمانانو په هکله دنړۍ ارادې څه دي؟

کوم اسلامي هېواد کې چې په څو انسانانو کوم کوچنی ظلم وشي نو د بشريت خواخوږي امريکا او نور لويديځ متحد کېږي: د ملگرو ملتونو د ادارې نه منظوري اخلي او ددې لپاره چې پر څو انسانانو د ترسره شوي ظلم پوښتنه وشي په هغه هېواد يرغل کوي: دولت يې وررنگوي، اباد ښارونه او کلي يې په کنډوالو بدلوي او پکې په سونو زره بې گناه انسانان وژني خو چې د بشر د حقوقو دساتنې همدې سترو اتلانو په برما کې په تېر ۲ کلن ستر بشري ناورين سترگې پټې کړيدي: نه يې وحشي بودايان د سزاوړو بلل او نه يې هم د ظالم دولت پر ضد کوم کوچنی اقدام وکړ نو دبرما دولت ته دا پيغام ورکړل شو چې دبرما د مسلمانانو پر ضد په هر ظلم او وحشت کې يې نه يواځې دا چې لاس خلاص دی بلکې امريکا او غربي ټوله نړۍ يې تر شاهم ولاړه ده.

داويل پر ځای دي چې دبرما د دولت له لوري د مسلمانانو پر ضد بې ساری ظلم او وحشت نه ډکه اوسنۍ پرېکړه د امريکا او لويديځ په لمسون نه بلکې د دوی په حکم شويده او ترڅو يې چې د بشريت ضد دې ستر جنايت د مخنيوي لپاره حقيقي گامونه نه وي پورته کړي د دوی له لوري د غندنې څو ټکي ياد خفگان او تشويش اظهار به د نفاق نه ډکه د مسلمانانو په سترگو کې د خاورې اچولو يوه ناکامه هڅه وي او بس.

د امریکايي سناتورانو او افغان جنگسالارانو د فساد ګډه شبکه

منحل کولو پسې مټې بدو هلې و مونډل شول، چې اکثره امنیتي کمپنۍ د پخوانیو جنگسالارانو او په تېره د نظار شورا د مهمو غړو وې. چې دامهال د افغانستان په سیاسي صحنه کې د شتمنو او مخکښو سیاستوالو په توګه ونډه لري.

له افغان تحقیقي مراکزو سره داسې اسناد او شواهد پراخه دي، چې زیاتوي ډیری امریکايي سناتوران او د حکومت مهم غړي حتی تر وروستیو انتخاباتو پورې د افغان جنگسالارانو د سیاسي ونډې او موقعونو لپاره لابی کوي. په دغو اسنادو کې داسې کره یې هم شته چې په واک کې د ځینو قوماندانانو د شرکت لپاره کرزی په وار وار د امریکايي چارواکو له خوا تهدید شوی دی.

افغان شونکي وايي، د امریکاله ملاتړه برخمن لوټماران د کابل حکومت په اتیا سلنه دولتي واک ولکه لري او له دې کبله چې مالي خزانه یې قانوني مشکلات لري، نو هڅه کوي په دولت کې د فساد پر ضد د مبارزو هلې ځلې شنډې کړي.

که څه هم د پښتګان دغه رپوټ له یو ډېر مهم راز څخه پرده پورته کوي، خو په داسې شرایطو کې چې افغانستان د سیاسي واک د نرم لېږد له حساسو شېبو تېرېږي، ددې راپور خپریدلو ګڼ سوالونه راپیدا کړي دي.

آیا د امریکا ملکي حکومت او نظامي اداره د افغان سیاسي بهیر په ملاتړ کې مختلف دریځونه لري او یو بل نفیې کوي او که امکان دی په دې توګه له واکه تلونکي کرزي ته چې لاهم په سیاسي صحنه کې د محوریت رول ته ځان جوړوي د مشروعیت! یوه هڅه و ګڼل شي؟

د پښتګان یو راپور په ډاګه کوي، چې په افغانستان کې د امریکا د جګړې لګښت تر ۷۱۰ میلیارد ډالرو اوښتی دی. د دغو پیسو ډېره اندازه یې د هغو جنگسالارانو لاس ته لوېدلې چې لومړی یې د طالبانو پر ضد جګړه په اجاره واخیسته او بیا یې شخصي کمپنۍ جوړې کړې. امنیتي تامينات او افغان حکومت داري یې ټپکه کړه.

د راپور خپرونکې رسنۍ بلومبرګ لیکلې، هغه بدنامي چې افغان دولت یې د فساد دولت په توګه په غاړه ګرځوي، د هغو جنگسالارانو له لاسه ده، چې د امریکا تر ټولو نېرې دې متحدین پاتې شوي او تر کمانډويي رول وروسته یې ملکي حکومت یې غملي کړي دي.

په افغانستان کې ۱۲ کلن جنگ د ګوتو په شمېر امریکايي سناتورانو او افغان جنگسالارانو شریکه پر وړه وه، چې هم یې د امریکا اهدافو او هم افغان دولت اعتماد ته بې کچې زیان واړاوه.

د راپور چمتو کوونکې اداره په ډاګه کوي چې: په افغان جنگسالارانو د امریکا بې کچې اعتماد ددې سبب شو چې جنگسالاران په جرمي شبکه بدل شي، حکومت او افغان سوداګری ته لار ومومي او ولسمشر کرزی اړ شي، چې پر دوی تکیه وکړي. نه یوازې افغان جنگسالاران د خصوصي امنیتي کمپنیو په چوکاټونو کې د امریکا لپاره محترم و، بلکې په ملکي چارو کې هم ورباندې بې کچې اعتماد شوی دی. د امریکا د دفاع وزارت وايي، امریکانه یوازې د قرار دادونو په برخه کې سالم مدیریت، نظارت او حساب کتاب نه درلود، بلکې بې اندازې او غیر منظمو مرستو یې افغان جنگسالاران دومره وپېر سول، چې امریکايي په بهر ته مخنیوي او کنټرول کې پاتې راغله، د راپور د خپر وینکو په باور امریکاله دې کبله چې په افغانستان کې د مېشتو ځواکونو تامينات یې له اکمالاتي اړخه له خنډ سره مخ نشي، د جنگسالارانو په نارامیو یې سترګې پټې کړې. له افغان جنگسالارانو سره د امریکا د اړیکو په پنځښیر کې د شمالي ټلوالې څو مشرانو ته د ډالرو د ډکو بکسونو له ډالۍ کولو راپیل شوه، چې طالبان کمزوري کړي، خو دغې یارانې سوکه، سوکه د مر موزې سوداګرۍ رېښې جوړې کړې. افغان څارونکي وايي، له جنگسالارانو سره د امریکا د حکومت او سنا ډېر مهم غړي اړیکې لري او په لویو قرار دادونو کې یې افغان جنگسالاران د وفادارو ملګرو په توګه ستایلي دي.

د بلومبرګ د راپور جزیات په ډاګه کوي، چې د دوه میلیاردو امریکايي ډالرو یو قرار داد یوازې اتو افغان امنیتي کمپنیو ته ورکړل شو. کله چې په ۲۰۱۱ کې افغان ولسمشر د امنیتي کمپنیو په

ډاچې سېرني کال د خپل ځانگړي زماني اهميت له مخې د مجاهدينو د ۱۳ کلن جهاد په تاريخ کې تر ټولو مهم کال گڼل کېږي نو مجاهدين به د تيرو کلونو په نسبت په فوق العاده توگه د دې کال د پسرلنيو عملياتو د پلانونو لپاره له ډيرو پيچليو محاربيو تکتیکونو څخه کار اخلي. داسې محاربيو تکتیکونه چې له يوې خوا يې ډير غلگر دښمن په خپلو کې اغيز زيات وي او له بلې خوا ور کې دولسي وگرېو د ځاني اومالي تلفاتو په ټينگه مخنيوی وشي.

د خيبر په نوم جهادي پسرلنيو عملياتو طراحي د اسلامي امارت د تکړه او مسلکي ماهرينو او جهادي سنگرونو د زړورو پوځي قومندانانو لخوا شوې چې د هيواد د هرې سيمې او برخې ټول محيطي او موسمي شرائط ور کې په دقيقه توگه په پام کې نيول شوي او د ټاکل شوې پلان له مخې به هر ځای په خپلې د قيمي نيتې کې پلي کېږي. د اسلامي امارت مجاهدين چې يواځې د الله درضا. د خپل هيواد له حريم څخه د دفاع او هيواد والو د تحفظ لپاره خپل سرونه قربانوي. له خپلو ټولو مسلمانو هيواد والو څخه په درناوي غوښتنه کوي چې د دښمن په خپلو او وهلو کې ور سره مرسته وکړي. دهغوې په ليکو کې له کار کولو څخه ډډه وکړي. دهغوې له پوځي او استخباراتي تجمعاتو او مرکزونو څخه ليري اووسي او د الله تعالی درضا. د خپل هيواد د دفاع او خپلو مجاهدينو وروڼو سره د ديني تعاون په لاره کې خپل مسؤليت سر ته ورسوي!

همداراز د کابل د شريدي ادارې ټولو کارکوونکو ته يوځلې بيا اعلانوو چې ډير غلگر و کفارو له ملاتړ نه په لاس اخيستوسره د خپلو مجاهدينو تر څنگ ودرېږي. د دښمن له ليکو راووتی. د دښمن له ليکو څخه د راوتلو په صورت کې اسلامي امارت در ته د دغز لمن خوندي او پر امن ژوند تيرولو ډاډ در کوي. اوستاسي حمايت د ځان اخلاقي فريضه گڼي. د افغانستان اسلامي امارت په داسې حال کې چې د لوي الله په نصرت او د خپل مجاهدولس په بې ساری ملاتړ په افغانستان کې د ټولو بهرنيو یرغلگرو ځواکونو په بشپړ شکست پوره باور لري له دې اسلامي هيواد څخه د ټولو یرغلگرو ځواکونو په بلاقيداو شرطه و تلو ټينگار کوي او دغه هدف ته در سيدو لپاره دوسله وال جهاد تداوم ضروري بولي بايد يوځل بيا په ډاگه کړو چې په هيواد کې د کفري یرغلگرو په وجود کې زموږ دين او فقهي مراجع موږ ته ډير غلگر و په وړاندې د مسلح جهاد امر کوي او جهاد فرض عين بولي بڼه هغه اشغالگر او داخلي ملگري يې چې فکر کوي د بهرنيو ځواکونو دشمير په کمولو سره به زموږ جهادي اراده کمزوري شي بايد په دې پوه وي چې د اسلامي اساساتو له مخې په دار اسلام کې لکه څنگه چې زرگونو اشغالگرو ته داوسيدلو جواز نشته، محدود او دشمير له اړخه کم اشغالگر هم کټ مټ همدا حکم لري چې له اسلامي خاورې شړلي دي ټولو مسلمانانو وجيبه ده.

بڼه د افغانستان اسلامي امارت هوډ لري چې د الله تعالی په نصرت او دخپل مسلمان اولس په ملاتړ به دکفري یرغلگرو دوروستي عسکر دوتلو او اسلامي نظام ټينگولو تر مهاله د جهاد مقدسې فريضې ته ادامه ورکړي ان شاء الله. **الله اکبر، الله اکبر، الله اکبر** ولله الحمد والستام

د اسلامي امارت رهبري شوری

۱۴۳۵ هـ ق - ۱۸ / ۲ / ۱۳۹۳ هـ ش - ۸ / ۵ / ۲۰۱۴ م

د سپين کاروان ستري مزلونه کتاب له چاپه راووت.

دغه کتاب چې دهيواد د تکړه ديني عالم او پياوړي ليکوال ښاغلي مولوي عاصم حجازي په قلم ليکل شوی، په ښکلي قطع او صحافت چې ۱۷۸ مخونه لري تازه له چاپه راوتلی.

د نوموړي کتاب په قيمتي پاڼو کې چې اصلا د پکتيا ولايت د جهادي امورو دارزوني اودولس د عمومي حالت د ليدلو او دستونزو داوړيدلو په موخه د يوې خوږې اودلچسپه سفرنامې په بڼه ليکل شوي، له ځان سره نور علمي، ذوقي مطالب او د نوموړي ولايت د يو شمير اتلانو تاريخي يادوني او تذکري هم لري چې نوموړي سفرنامې ته يې زيات رنگ او درنښت ورکړي.

ښاغلي عاصم حجازي خپل دغه قيمتي اثر دخپلې خاصې مينې له کبله د لوگر ولايت يوه مشهور مبارز علمي او جهادي شخصيت مرحوم مولوي موسی جان رح ته ډالی کړی، دغه راز په نوموړي کتاب د تقريزونو په ډول دهيواد مشهور جهادي شخصيت، ښاغلي مولوي سراج الدين (خليفه) نامتو جهادي اوسياسي شخصيت محترم مولوي عبدالطيف منصور، محترم قاري عبدالولي صديقي، محترم عزيزي، محترم رشيد او محترم فضلي په زړه پوري ليکني کړي

هيله ده، نوموړي تاريخي اثر دمینه والو جهادي او تاريخي تنده خړوبه، اودنورو مجاهدينو لپاره د يوه الهام په څير چې هغوی هم خپلي کارنامي او دهيواد جهادي تاريخ تر خپلي وسي د تاريخ غيږي ته وسپاري ځای خپل کړي، امين

srak

د خیبر په نامه دنویو عملیاتو د پیلېدو په هکله د اسلامي امارت درهبري شوری اعلامیه

بسم الله الرحمن الرحيم

الله اکبر الله اکبر الله اکبر والله الحمد

انْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۴۱) التوبه

د افغانستان مجاهد او په دین مین ولسه !

ستاسي د ۱۳ کلن جهاد، سر بندنو او قربانیو له برکته نورې ان شاء الله هغه شیبې ډیرې رانیږدې شوې چې وحشي یرغلګرمو د هیواد له سپیڅلي حریم څخه پښې سپکې او الله تعالی راباندې د خپل اسلامي هیواد د مکملې آزادي او خپلواکي نعمت ولوروي.

ولله العزة و لرسوله وللمؤمنين .. الله اکبر الله اکبر الله اکبر والله الحمد وَيَوْمَئِذٍ يُفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ بِنَصْرِ اللَّهِ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ...

مسلمان مجاهد ملته !

د دې لپاره چې نور موهم د الله تعالی رضا او له خپل اسلامي ټاټوبي څخه د دفاع په لاره کې ایماني مسؤلیت په بشپړه توګه سر ته رسولی وي دادی یوځلي بیا د نوي عملیاتي کال په رارسیدو سره د یرغلګرو او د هغوی د بې مروتۍ ملاتړ و په خلاف د خیبر په نوم خپل پسرلني عملیات اعلانوو!

د خیبر غزاچي د اسلام دستر پیغمبر محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم له لوري د هجرت په اوم کال د اسلام له دښمنانو سره تر سره شوه او په نتیجه کې یې د دښمن مطبوعي کلاګاني اولوی لوی مراکز فتحه شول او کفار په بشپړه توګه له سیمې ووتل مسلمانانو ته ډیر زیات غنیمتونه په لاس ورغلل موږ هم سر کال په همدې نامه نیک تفاعل کوو او له الله تعالی نه امید لرو چې نوره به مو هیواد په بشپړه توګه له کفارو ازاداولی لوی مراکز به یې هم فتحه شي انشاء الله تعالی . د خیبر په نوم دغه پسرلني عملیات به د ټول هیواد په سطحه دراتلونکي دوشنبې په ورځ دروان ۱۴۳۵ هجري قمري کال د رجب المرجب د میاشتې په ۱۳ نیټه چې د ۱۳۹۳ هجري شمسي کال د ثور د میاشتې له ۲۲ او د ۲۰۱۴ م کال د می د میاشتې له ۱۲ نیټې سره سمون خوري د سهار په ۵ بجو د الله اکبر په ویلو سره پیل کیږي.

الله اکبر الله اکبر الله اکبر والله الحمد.

د تیر په څیر به د دغومبار کو جهادي عملیاتو لومړني مستهدفین (په ښه شوي) یرغلګر بهرنيان، په مختلفو نومونو د هغوی اړوند جاسوسان، د هغوی پوځي او ملکي قرار داديان او تر هر نامه لاندې له هغوی سره مربوط کار کوونکي، ترجمانان، اداري کارمندان او د هغوی لوجیستيکي اکمالوونکي پړ سونل وي.

همداراز به د خیبر په نوم جهادي پسرلنيو عملیاتو په ښه شوي کسان د کابل رژیم ټول لوړ پوړي چارواکي، دکابینې غړي، پارلماني وکیلان، امنیتي منسوبین په دفاع او داخله وزار تونو کې د بهرنيانو ملاتړي افسران، په عدلیه وزارت او سترې محکمې کې د مجاهدینو محکوموونکي څارنوالان او قاضیان او همداراز د ملي امنیت په نوم ریاست کې د مجاهدینو تعقیبوونکي او ځور وونکي جاسوسان وي. د تیر په څیر به د خیبر په پوځي عملیاتو کې له پرمختللیو محاربوي تجربو څخه کار اخیستل کیږي، کفر ځپونکي استشهادي عملیات، د دښمن په صف کې دننه نفوذې بریدونه، د غلیم لوی اونسبتا خوندي مرکزونه په درنو وسلو او لیري وییشتونکو توغندیو ویشتل او د دښمن د مورال لویدلو ځواکونو په تجمعاتو مخامخ تهاجمي تعرضونه به د دغو پسرلنيو عملیاتو له مهمو تکتیکونو څخه وي.

د دخیبر په نوم کلنیو جهادي عملیاتو د پلي کیدو نقاط به د بهرنیو یرغلګرو ځواکونو پوځي تجمعات، دیپلوماتیک مرکزونه سیار کاروانونه او همداراز له هغوی سره د ملاتړ کوونکو داخلي مزدورانو پوځي مرکزونه، د دفاع، کورنیو چارو، ملي امنیت اواربکی اجیرانو مربوط ثابت تأسیسات او د

هغوی ګرځنده کاروانونه وي. ————— پاتې دپشتی په دریم مخ